

Luis Sepulveda

Nume de toreador

Prima parte

Mai devreme sau mai târziu, viața îmi va ieși în cale
și voi porni vijelios la drum. Asemenea unui leu.

Haroldo Conti, scriitor argentinian
dispărut la Buenos Aires pe 4 mai 1976

Țara de Foc: ulii pe cer

Șoferului mașinii *Luceafărul Pampei* îi străluciră ochii când zări silueta călărețului la marginea drumului. De cinci ore stătea cu privirea ațintită pe șoseaua dreaptă, fără să fi avut parte de altă distracție decât perechea de struți pe care-i speriasse, claxonându-i strident, în față avea drumul, în stânga, ciulinii și tufișurile pampei. În dreapta, marea, care trecea cu nesfârșitul ei murmur de ură prin Strâmtoarea Magellan. Nimic altceva.

Călărețul se afla la vreo două sute de metri, pe o mârtoagă păroasă, care-și omora vremea pascănd. Călărețul se-nfășurase într-un poncho negru, ce acoperea și spinarea animalului, purta o pălărie de crescător de vite cu boruri mici, pe care și-o trăsesese pe ochi, și nu i se clintea nici un mușchi. Șoferul opri autobuzul și îi dădu un ghiont ajutorului său.

— Scoală, Pacheco.

— Ce-i, ce s-a-ntâmplat? Nu dormeam, șefule.

— Nu? Din pricina sforăiturilor tale nici motorul nu se auzea. Și mai spui că ești o companie plăcută.

— Drumul e de vină. Întotdeauna se întâmplă așa. Iertați-mă. Vreți un mate¹?

— Ia uită-te acolo. Moțăie sau a adormit bătrânul ăla nătâng?

— Nu putem afla decât într-un singur fel, șefule.

În autobuz călătoreau câțiva pasageri cărora li se puseseră cârcei după atâtea ceasuri petrecute pe drum. Unii dintre ei dormitau cu capul în piept, iar cei treji discutau fără chef despre matrapazlăcurile din fotbal sau despre cât de mult scăzuse prețul lânii. Șoferul se întoarse spre ei și, după ce le arătă figura liniștită a omului călare, le făcu semn să tacă.

Luceafărul Pompei înainta încet, în virtutea inerției, până în fața călărețului adormit, unde se opri. Calul continuă să pască netulburat micile smocuri de iarbă. Calul și stăpânul său se aflau lângă o ciudată construcție de lemn, vopsită în roșu și galben. Era un fel de coteț pentru porumbei,

¹Ceai preparat din frunzele unui arbust (numit tot mate) originar din America de Sud).

ridicat pe niște stâlpi la un metru și jumătate deasupra pământului. Dimensiunea construcției i-ar fi îngăduit unui om să doarmă nestingherit înăuntru.

Sunetul răgușit al claxonului sperie calul, care își ridică grumazul, își scutură capul, își rotește ochii mari și temători și, încercând să se întoarcă, fu cât pe-acum să-l trântască pe călăreț.

— Stai liniștit! Stai liniștit, bălosule! — strigă surprins.

— Scoală-te, bătrân nătâng! Puțin mai lipsea și te făceam una cu pământul! — îl salută șoferul printre hohotele de râs ale ajutorului și ale pasagerilor.

— Nemernicule. Ticălosule. Stârpitură! — răspunse călărețul bătând ușor calul pe grumaz pentru a-l liniști.

— Nu te enerva, că poți să faci un atac. Și dă-te la o parte, că trebuie să punem scrisorile în cutie.

— Ai adus ceva pentru mine, pungașule?

— Cine știe? Legea spune că trebuie să cauți în cutie.

Ajutorul de șofer coborî. Se apropie de construcția aceea ciudată, deschise ușa pe care scria

OFICIUL POȘTAL NUMĂRUL CINCI. ȚARA DE FOC

Scoase dinăuntru câteva cutii legate cu niște curelușe de piele și o geantă cu însemnele Poștei chiliene. Urcă în mașină cu ele și după câteva minute coborî din nou, încărcat cu pachete sigilate cu ceară roșie și o altă geantă a Poștei. După ce băgă toate coletele în cutie, închise ușa cu gesturi studiate.

— Să vedem dacă și-a adus cineva aminte de tine.

Călărețul așteptă ca *Luceafărul Pampei* să plece, îl văzu micșorându-se pe măsură ce se îndepărta, până când din el nu mai rămase decât o umbră tremurătoare în priveliștea uniformă a câmpiei. Atunci dădu pîtenii calului și se apropie de căsuța poștală.

Scrisoarea spunea: „Îmi pare rău, Hans. Cei dintotdeauna vin după tine. Ne vedem în iad. Prietenul tău, Ulrich”.

— Bine. Trebuia să se-ntâmpale și asta odată și-odată. Aștept de mai bine de patruzeci de ani clipa asta. N-au decât să vină când poftesc — șopti el, recitind scrisoarea pe care vântul i-o scutura în mână.

Pîtenii de argint atinseră ușor burta calului, îndemnându-l să pornească la trap și să iasă alături de drum, pe ierburile înalte și grase care străluceau în soarele amiezii. Deodată trase hățurile pentru a-și struni calul și se opri, ridicându-se în pîteni, pentru a arunca o privire spre cer. Deasupra capului său, la mare înălțime, planau doi ulii dintre aceia care se rotesc mereu în văzduh în căutare de hoituri.

— Oare de ce păsările astea sunt întotdeauna primele care adulmecă veștile proaste? — se întrebă el cu voce tare și imediat după aceea înfipse pîtenii în burta calului, pentru a-l îndemna să pornească la galop.

Berlin: Aufwiedersehen (Rămâi cu bine, pampă)

„Știu că această scrisoare e inegală, însă trebuie să înțelegeți că memoria îți joacă feste uneori și că nici o mărturisire nu e curată dacă e însoțită de umbra trădării.

Am trădat un om, l-am trădat pe omul care mi-a fost cel mai bun prieten, dar nu cred că sentimentalismele ar avea ce să caute în povestea asta blestemată, prin urmare mă voi mărgini la a expune faptele.

În 1941, Hans Hillermann și cu mine lucram pentru poliția celui de-al Treilea Reich. Nu eram naziști. Nu am luat niciodată parte la persecuția evreilor și nici la reprimarea opozanților. Misiunea noastră la Berlin era să păzim poarta principală a lagărului Spandau.

Iernile la Berlin erau și continuă să fie aspre. Pe vremea aceea, autoritățile lagărului hotărâ-seră să încălzească o cămăruță în pivnița clădirii, unde paznicii intrau ca să-și mai dezmoștească oasele și să bea, din când în când, o ceașcă de cafea. De Hans mă lega o veche prietenie, cimentată prin interminabile partide de șah și prin dorința secretă de a emigra într-o bună zi, de a ne refugia pentru totdeauna într-un loc pe care-l socoteam ultimul cotlon promițător de pe planetă: Țara de Foc. Strângeam informații despre acest colț îndepărtat, decupam fragmente din cronicile de călătorie, din cărțile de geografie, care ne hrăneau imaginația și dorința de a pleca din Germania. Eu m-am născut în Saxonia. Hans, la Hamburg. El cunoștea mediile marinărești din orașul natal și nu prididea să-mi repete că era destul de ușor să ne imbarcăm pe un vas. Aveam chiar și un plan de evadare, însă ne lipseau banii. Și astfel ne petreceam nopțile lungi în pivnița încălzită, mutând piesele pe tabla de joc și deplângând sărăcia care ne condamnă să purtăm acele uniforme.

Odată, nu-mi mai amintesc exact când, eram singuri în acea încăpere și ne-am încumetat să forțăm ușa care dădea spre un fel de cramă. Știam că acea încăpere era folosită de ofițerii SS, care intrau și ieșeau de-acolo cărând colete bine împachetate. Am forțat încuietorea nădăjduind să găsim niște vin bun sau o sticlă de coniac care să ne mai înveselească orele de strajă, dar n-am dat decât peste niște colete ușoare și subțiri. Cu mare grijă am desfăcut unul dintre ele și ne-am trezit în fața unui tablou. Nici eu, nici Hans nu aveam cunoștințe despre artă, dar ne-am dat seama că, de vreme ce naziștii păstrau acele tablouri, trebuiau să fie valoroase, îmi amintesc că Hans a spus: «Ulrich dragă, se pare că ne apropiem de călătoria noastră».

De multe ori am deschis ușa cramei pentru a contempla acele opere de artă. Și tot de multe ori am fost ispitiți să luăm un tablou și să evadăm, dar ne-a împiedicat certitudinea amară că habar nu aveam ce să facem cu o asemenea operă. Cum să-i stabilim valoarea? Cui să i-o vindem? Mai mult, știam că în clipa în care naziștii i-ar fi descoperit lipsa, nu le-ar fi fost deloc greu să pună mâna pe hoți. Bănuiam că aveam la îndemână o bogăție fabuloasă, și ignoranța noastră în materie de artă ne făcea să ne perpelim. Așa au trecut câteva luni, până când într-o noapte în care stăteam de pază

am mai forțat o dată încuietoarea. De data asta am descoperit o cutie mare de lemn, împachetată meticulos. Am deschis-o cu grijă, ca să nu îndoim vreun cui și să nu lăsăm urme pe scândurile din care era făcută, înăuntru se afla, învelită în câlți de cânepă, o cutie mai mică, închisă cu un lacăt solid de bronz. Pe lacăt scria: «Lloyd Hanseatice, Hamburg».

La vederea lacătului, ne-am simțit ispitiți să deschidem cutia, și asta am și făcut, cu toate că știam că în felul ăsta făceam cel mai primejdios pas din viața noastră. Ceea ce am găsit înăuntru ne-a luat piuitul: șaizeci și trei de monede de aur.

Ne-am îmbrățișat, nebuni de fericire, în sfârșit ne apropiam de împlinirea acelui vis pe care-l împărtășeam amândoi. Hans a fost primul care și-a revenit din euforie. A lăsat monedele în cutie și mi-a spus: «Ulrich, trebuie să plecăm chiar în clipa asta. Monedele astea valorează mai mult decât ne putem noi închipui. Ne luăm picioarele la spinare și-o să vedem ce facem cu ele după aceea. O să ne caute și-n gaură de șarpe, așa că trebuie să fugim cât mai departe».

Am ajuns la Hamburg în noiembrie 1941. Hans avea într-adevăr legături cu muncitorii din port. În timp ce așteptam vaporul care trebuia să ne scoată de-acolo, am aflat de la el multe lucruri pe care nu mi le destăinuise niciodată înainte, de pildă faptul că militase în gruparea Spartacus și că avusese un frate care murise în Spania ca partizan al internaționaliștilor din brigada Thalmann.

Adepții grupării Spartacus din port ne-au ascuns într-o casă din Altona.

Am petrecut acolo trei săptămâni, așteptând vaporul pe care ne sfătuiseră să-l luăm. Urma să călătorim în cala unui vas chilian, *Lebu*, care de două ori pe an ancora în Hamburg încărcat cu lemne, în timp ce așteptam vaporul, îmi amintesc că l-am întrebat dacă se gândise cum aveam să vindem monedele. Răspunsul lui n-a fost prea liniștitor: «Uită de ele, Ulrich. N-o să le vindem niciodată. Trebuie să așteptăm să se termine războiul ca să ne ocupăm de ele. Atunci vom vedea dacă stăpânii lor vor să le recupereze sau dacă o să trebuiască să le topim. Mi-e teamă că o să treacă multă vreme până când o să ne procopsim de pe urma lor».

Într-o noapte, caracatița și-a întins tentaculele până la noi.

Habar n-am dacă am fost vânduți sau dacă nu cumva casa în care fuseserăm găzduiți nu era un obiectiv dinainte pregătit de Gestapo, în orice caz, Hans a reușit să fugă, luând și monedele. Presupun că nu mai e nevoie să descriu amănunțit torturile la care am fost supus de către Gestapo. Când am pierdut șirul săptămânilor, sau poate chiar al lunilor care se scurseseră de când căzusem în ghearele lor, am fost convinși că Hans se afla în siguranță, iar în mărturisirile pe care mi le-au smuls n-am recunoscut nici o clipă altceva decât că fusesem complice la furt. Scurta mea experiență de polițist mă încredințase că oamenii aceia nu aveau să mă omoare înainte de a obține informația care le lipsea: ascunzătoarea prietenului meu.

Știau să-și facă bine treaba. Bătăile, torturile se țineau lanț, însă fără a-mi pune în pericol viața sau sănătatea mintală. Știau prea bine că un nebun le-ar fi alunecat printre degete. Am îndurat aceste chinuri vreme de aproape

patru ani, agățându-mă de cele trei cuvinte care nu mi-au ieșit niciodată pe gură și pe care mi le-am întipărit în minte ca pe un tatuaj: Țara de Foc. În iunie 1945, niște soldați ruși m-au găsit în beciul cartierului general al Gestapoului. Nu mai puteam să merg. O lovitură în coloana vertebrală îmi paralizase pentru totdeauna picioarele. M-au scos de-acolo. Am văzut lumina zilei. Am văzut Berlinul în ruine. Am aflat că Germania capitulase, că Al Treilea Reich nu mai exista, că se terminase coșmarul.

Am inventat o poveste pe care le-am spus-o ofițerilor de la serviciile secrete rusești. Le-am spus că fusesem polițist și că Gestapoul pusese mâna pe mine pentru că militasem împotriva fasciștilor. Ca să fac credibilă toată povestea, le-am dat numele membrilor organizației Spartacus care ne ajutaseră la Hamburg. Rușii au făcut cercetări. Am avut noroc, pentru că toți acei oameni muriseră în timpul războiului și, cum nu aveau martori care să contrazică versiunea mea, au acceptat-o.

La începutul anului 1946, rușii m-au transportat la Moscova pentru îngrijiri medicale. Cu picioarele mele nu mai era nimic de făcut, drept pentru care, după ce mi-am petrecut alți cinci ani într-un scaun cu rotile, încercând să-i identific pe naziști dintre miile de soldați germani care căzuseră prizonieri la ruși, mi-au dat voie să mă întorc la Berlin. Planul meu era să plec din Germania și să ajung cumva în Țara de Foc. Eram pe deplin încredințat că Hans reușise să ajungă acolo și că mă aștepta să-mi dea partea mea din comoară, însă un invalid nu se poate mișca cu repeziciunea cu care și-ar dori, și astfel m-am trezit transformat în cetățean al Republicii Democrate Germane, prizonier într-o închisoare deschisă care se jura pe toți sfinții că e paradisul socialist.

În 1955 am primit prima veste de la Hans. Nu știu prin ce mijloace a reușit să-mi trimită o scrisoare de la Sidney, dar bănuiesc că un turist o luase cu sine în acea călătorie. Mesajul era foarte laconic, dar spunea totul printre rânduri: «Am aflat că ai probleme cu sănătatea. Eu sunt acolo unde știi. E un loc nemaipomenit pentru cei care vor să se tămăduiască dacă au probleme cu oasele». Laconismul scrisorii i-a nemulțumit în primul rând pe cei de la Stasi. Coșmarul a reînceput. Și mai multe amenințări. Și mai multe lovituri. Știau pe dinafară povestea monedelor și voiau să știe în ce oraș din Australia locuia Hans. De sute de ori m-au așezat în fața unei hărți a Australiei. De sute de ori am născocit tot felul de povești. Din fericire, Australia e un continent. Pe scurt, toată perioada în care a existat RDG-ul am trăit sub interdicția de a părăsi Berlinul. Fiecare scrisoare pe care o primeam era mai întâi citită și analizată de cei de la Stasi, iar numele meu apărea pe un dosar care număra peste o mie de pagini.

Cincizeci de ani am păstrat secretul cu privire la ascunzătoarea lui Hans și a monedelor. Cincizeci de ani am visat că aveam să-l reîntâlnesc și să mă bucur de prada aceea de război. Când RDG-ul s-a destrămat ca un castel din cărți de joc, m-am gândit că în sfârșit sosise clipa atât de mult așteptată. Aveam câteva economii, suficiente pentru un bilet de avion către America de Sud, aveam un pașaport în bună regulă, și nimeni și nimic nu mă împiedica să călătoresc. Asta am crezut până acum câteva zile, când am căzut pentru

ultima oară în mâinile forțelor armate, care mai întâi fuseseră naziste, pe urmă comuniste și dracu' știe ce-or mai fi acum.

Am fost acostat în centrul Berlinului de către doi indivizi pe care îi cunoșteam de-acum. Foști agenți de la Stasi. «Hai să mergem. Trebuie să vorbim despre Hans Hillermann», mi-au spus, înainte de a mă înșfăca din scaunul cu roțile, pentru a mă băga într-o mașină. Au acționat cu mare repeziciune și nu mi-au lăsat timp să strig după ajutor. N-am putut să strig nici când m-am dat jos din mașină, pentru că m-au scos de-acolo în garajul subteran al unei clădiri și m-au dus repede într-un birou pe a cărui ușă se lăfăia o plăcuță cu denumirea unei agenții imobiliare. De la fereastră însă am văzut că mă aflu în Kurfurstendamm.

Pentru prima oară am fost interogată de un individ căruia toți îi spuneau «Maiorul». Mi-a arătat dosarul voluminos pe care era trecut numele meu și, făcându-și vânt cu el, mi-a dat de înțeles că înainte nu fuseseră mai drastici cu mine pentru că așteptaseră, răbdători, să fac marea greșală.

Iar greșeala nu o făcusem eu. Bărbatul căruia i se spunea Maiorul a scos din sertar o a doua scrisoare de la Hans, la fel de scurtă ca precedenta: «Acum nimic nu te mai poate împiedica să vii aici. Anunță-ți sosirea la locul știut. Oficiul poștal numărul cinci». Scrisoarea venea din Santiago de Chile.

Un om poate îndura multă durere, înspăimântătorul mecanism al creierului are cotloane nebănuite, zone absolut pustii, în care e posibil să te ascunzi, și mai poți să alegi întotdeauna, dacă nu ai încotro, să te lași cuprins de nebulă. Pentru atingerea acestor două obiective trebuie să crezi în «ceva» și să vezi, să simți că liniștea pe care ai păstrat-o face ca acest «ceva» să devină cu neputință de atins de către cei ce te torturează.

Văzând că scrisoarea venea din Chile, mi-am dat seama că nu mai aveam în ce să cred, și întotdeauna m-am considerat un neamț atipic, pentru că am știut să pierd.

Pe Maior și pe oamenii lui nu-i mai puteam minți că Hans nu s-ar fi aflat în Chile și, dacă le-aș fi pomenit orice zonă din această țară ca ascunzătoare a prietenului meu, s-ar fi documentat cu privire la toate oficiile poștale numărul cinci și ar fi izbutit în cele din urmă să-l găsească, luând-o prin excludere.

Și astfel mi-am trădat prietenul. L-am trădat, dar la insistențele Maiorului de a afla numele celui care ne dăduse dispoziții să furăm, am înțeles că încă mai puteam trage de timp, compli-cându-i victoria. Presupunea că cineva ne ordonase să furăm monedele și îi era teamă că persoana cu pricina avea să ajungă înaintea lui să le recupereze, iar amintirea cuvintelor «Lloyd Hanseatic» scrise pe lacăt mi-a invadat memoria ca o scrisoare care anunță izbânda.

Ca să mai trag de timp, i-am cântat în strună, făcându-i jocul, și am pomenit numele șefului poliției berlineze din 1941. Atunci Maiorul a deschis calculatorul și pe ecran au apărut niște informații după toate aparențele interesante, pentru că, citindu-le, a devenit euforic.

Habar n-am în ce afaceri se băgase fostul meu șef și puțin îmi păsa de asta, ce contează e că m-a ajutat să ies de-acolo. Era evident că nu mă

gândeam să fug, cum să fug într-un scaun cu rotile? Voiam să ies de-acolo înainte ca Maiorul să descopere că uitase să mă întrebe ceva foarte important, și anume care era identitatea actuală a prietenului meu.

M-au dus din nou în garajul subteran, am urcat în mașină, de data asta Maiorul s-a alăturat grupului și am ieșit pe străzile Berlinului. «O să-l identifici pe fostul tău șef. Atâta tot. Ne spui cine e și s-a terminat cu amestecul tău în povestea asta», a spus Maiorul.

Eu nici măcar nu-mi mai aduceam aminte cum arăta omul acela, pe care îl văzusem numai de câteva ori în timpul războiului, dar am încuviințat. Mașina s-a oprit foarte aproape de Grădina Zoologică, unul dintre foștii agenți Stasi a început să împingă scaunul cu rotile și, când m-am văzut înconjurat de zeci de trecători, m-am aruncat pe jos, prefăcându-mă că strig de durere.

Imediat s-au strâns în jurul meu mai mulți curioși și oameni care voiau să mă ajute. «E inima. Am mai avut un infarct», am spus eu, și nici Maiorul, nici oamenii lui nu s-au putut opune ca o ambulanță să mă ia de-acolo.

Unui om de șaptezeci și doi de ani i se pot întâmpla oricând asemenea accidente, mai ales dacă e invalid.

Vă scriu din spitalul din Charlottenburg. O să-l găsiți pe Hans Hillermann și monedele alea blestemate de aur în Țara de Foc. Singura adresă pe care o am este cea pomenită mai devreme: oficiul poștal numărul cinci. Să dea Dumnezeu ca scrisoarea asta să ajungă la dumneavoastră și să-l găsiți pe Hans înaintea celor pe care i-a trimis Maiorul. Prietenul meu se numește acum Franz Stahl.

De-aici nu voi mai ieși viu. Aș fi putut să mă duc și să spun povestea asta la Poliție, cerându-le să mă protejeze, dar jocul a durat prea mult și ar fi de-a dreptul scabros dacă l-aș încheia într-o manieră atât de stupidă. Și sunt convins că lui Hans îi va face plăcere să-l joace până la ultimele consecințe. Lui nu i-am scris decât atât: «Îmi pare rău, Hans. Cei dintotdeauna vin după tine. Ne vedem în iad».

Când veți citi aceste cuvinte, eu voi fi mort. Am pierdut, întotdeauna am pierdut. Nu mă enervează asta și nici nu mă preocupă. Să pierzi e o chestiune de metodă.

Ulrich Helm." Berlin, februarie 1991

Hamburg: „La mulți ani!”

În acea după-amiază de februarie m-am trezit din pricina frigului. Am sărit din pat scoțând aburi pe gură și primul lucru pe care l-am făcut a fost să verific dacă ferestrele erau închise. Erau. M-am uitat imediat la termostatul caloriferului pus pe treapta a cincea, cea mai înaltă, dar radiatorul era rece ca gheața. Tocmai voiam să sun la portar când am auzit soneria de la intrare.

Am deschis. Un grăsun cu o cipilică albastră trasă până-n dreptul sprâncenelor și care se străduia să se exprime într-un amestec de germană, engleză și limba surdomuților mi-a arătat o trusă de scule.

— Îmi pare rău. Nu cumpăr nimic — i-am spus.

— Nu! Încălzirea, înțelegeți?

L-am poftit să intre. S-a dus la radiator, s-a opintit, i-a scos un șurub și din gaura cu pricina au început să se prelingă picături de apă uleioasă, a pus șurubul la loc, a întors caloriferul pe toate părțile, a dat din cap, a dus mâna la *walkie-talkie* și a-nceput să vorbească într-o chiliană neaoșă:

— Am căcat steagul, măi mucea. Ți-am spus, *over*. Cum? Adică eu trebuie să merg pe la toate apartamentele dând explicații. Pe mine nu mă înțelege nimeni, măi mucea, *over*.

Grăsunul a rămas câteva secunde cu aparatul lipit de ureche, dar se pare că bunul lui coleg se hotărâse să întrerupă convorbirea.

— Ești din Chile? — l-am întrebat.

Grăsunul a dat din cap în semn că da. Tot mai aștepta să audă glasul colegului său.

— Și ce-o să se-ntâmpale cu încălzirea? Suntem în plină iarnă.

— Se pare că am înfundat conducta centrală. Problema e să vedem unde anume s-a înfundat. Va trebui să demontăm radiatoarele de la toate apartamentele. Rahat cu perje, șefule.

— Atunci n-ai decât să-ncepi cu radiatorul meu, fiindcă eu trebuie să plec în scurt timp.

— Nu e chiar așa ușor. Trebuie să-l aștept pe inginer. Asta o să dureze.

— Și ce facem? Nu mă puteți lăsa fără încălzire.

— Nu vă faceți griji. Dumneavoastră ne lăsați cheia, dar înainte de asta trebuie să ne semnați o autorizație ca să putem intra în apartament. Am aici un formular.

Grăsunul mi-a dat o hârtie pe care am completat-o, respectând astfel obsesia nemțească pentru biografii, am semnat și i-am dat-o înapoi împreună cu o cheie de la apartament.

— Bine, acum mă duc să-i anunț pe ceilalți chiriași. Și nu vă faceți griji, pentru că la întoarcere veți găsi caloriferul funcționând — mi-a spus înainte de a pleca.

— Asta și vreau. N-am vocație de penguin.

La baie am descoperit că nu era nici apă caldă, și când tocmai mă resemnasem să mă bărbieresc fără apă am auzit din nou soneria de la intrare.

Am deschis; în prag se afla tot grăsunul, de astă dată cu hârtia pe care i-o semnasem într-o mână și cu fața luminată de un zâmbet larg.

— La mulți ani!

— Cum? Nu înțeleg.

— E ziua dumneavoastră de naștere. Uitați, aici ați notat data nașterii. Vă dați seama? La mulți ani!

Patruzeci și patru. Grăsun nenorocit. Iată un număr care se poate citi la fel de la dreapta la stânga și de la stânga la dreapta. Așezat pe closet, am hotărât că nu merita să mă gândesc prea mult la asta. Patruzeci și patru. Pentru un individ ca mine, singurul merit de a fi ajuns la o asemenea vârstă era chiar ăsta: faptul că ajunseseam la această vârstă. La mulți ani! Am aprins

prima țigară pe ziua respectivă și am văzut cărțile îngărmădite pe pervazul ferestrei. Erau acolo poveștile lui Paco Taibo, Jurgen Aberts și Daniel Chavarria, pe care le citeam când stăteam pe closet, cu plăcerea de necontestat pe care ți-o oferă răzbunările mărunte, pentru că în paginile lor indivizii pe care-i simțeam de aceeași parte a baricadei cu mine pierdeau fără excepție, dar știau foarte bine de ce pierd, ca și cum s-ar fi încăpățânat să formuleze estetica celei mai actuale arte: aceea de a ști să pierzi.

Frigul m-a scos afară din casă. Când am închis ușa cu încuietoare dublă am simțit un junghi în rinichi și m-am întrebat dacă nu cumva era certitudinea subită că împlinisem patruzeci și patru de ani. Am coborât scările. Ajungând pe palierul de la etajul doi, am dat nas în nas cu doi vecini, soț și soție, care urcau treptele încărcăți cu sacoșe, venind de la cumpărături. Erau niște vecini destul de speciali, care practica sportul de a-i socoti turci pe toți cei care le ieșeau în cale.

Soțul cucoanei întreținea o vastă corespondență cu portarul, și în scrisorile cu pricina denunța orice activitate de-a mea ca fiind un supărător obicei turcesc. Dacă ascultam tangouri în surdina, îi scria văitându-se că s-a săturat de liturghiile mele musulmane, iar dacă puneam vreun disc de muzică salsa, reclamațiile lui scoteau în evidență moralitatea îndoielnică a turcului, pe a cărei soție nu o cunoștea nimeni. Le-am dat bună ziua fără nici cea mai mică dorință ca urarea mea să se-mplinească. Tipul a răspuns printr-un mârâit, ceea ce mi-a demonstrat o dată în plus că nu era surd, dar de la soția lui n-am primit nici un răspuns, pentru că tocmai își spărgea bojocii strigând la copii să urce dracului odată în casă. Am continuat să cobor și m-am trezit privit cu neîncredere de cei doi copii.

— Ce mai faceți, picilor?

— Nu suntem pici, iar tu ești un nene foarte puturos — a zis unul.

— De unde știți voi asta?

— Știm, pentru că părinții ne spun mereu că trebuie să învățăm carte, ca să nu ajungem ca tine, un turc puturos care se trezește la cinci după-amiaza — a răspuns celălalt.

— Cântați-mi ceva. Astăzi e ziua mea.

— Străinii n-au zile de naștere — a spus primul dintre ei, dar n-a mai reușit să adauge nimic, pentru că vocea duioasă a mamei și s-a auzit din nou, de data asta amenințându-i cu bătaia.

Era noapte. Pe stradă, frigul de februarie încovoia spinările trecătorilor, obligându-i să caute ceva inexistent pe jos. Mi-am ridicat gulerul paltonului și am pornit la drum cu mâinile în buzunare. Era noapte. Până la sfârșitul lui martie aveam să trăiesc fără să văd lumina zilei, dar asta nu era un motiv suficient de puternic ca să mă plâng.

Când aveau să vină zilele interminabile de vară, știam că o să-mi doaresc cu ardoare întunericul nopții, care-i înfrățește pe toți motanii.

Ca în fiecare seară, un râu respectabil de urină se scurgea pe treptele de la metrou. Ocolind izvoarele, m-am apropiat de automatul de bilete. Ca de obicei, nu funcționa decât unul singur din cinci și tot ca de obicei, lângă automatele cu pricina se aflau câțiva bețivi, care încercau să deschidă niște

cutii de bere cât mai repede cu putință. Am băgat în aparat monedele pentru bilet.

— Hei! Ia te uită! De când au voie porcii să intre la metrou? — a bolborosit unul dintre ei printre dinți.

— Cară-te în Anatolia, Mustafa! — a mârâit altul.

Cu toate că era abia șase seara, mi s-a părut că ziua începuse destul de promițător. Fără încălzire, insultat de doi țânci și imediat după aceea băiețandrii ăștia, care duhneau de la o poștă a pipi. Unul dintre avantajele de a trăi în Hamburg constă în faptul că poți găsi foarte des posibilitatea de a te mișca. Un nazist era ceva ce semăna cu un *putchingball* vorbitor, care cerșește un pumn în gură, cu toate că mulți intelectuali în mod evident lași, dar deghizați în pacifiști, încercau să mă convingă că în această bandă de bețivi nu trebuia să identific nici un nazist, ci numai niște oameni dezamăgiți de sistem, victime ale societății de consum, ca și cum nazismul n-ar fi fost chintesența rahatului.

— Te cari sau nu, porcule *Kanaka*? — m-a întrebat altul.

Da. Chiar dacă era abia șase seara, ziua mea începea bine. „La mulți ani!”, mi-am spus, trăgând un șut cu piciorul stâng în cutiile de bere.

Băieții s-au dat înapoi, păstrând o distanță prudentă față de mine, insultându-mă în continuare, în timp ce eu striveam cutiile de bere cu talpa. „La mulți ani!”, mi-am spus încă o dată, făcând ultimele țopăituri din acel dans demolator, și imediat după aceea m-am îndepărtat spre peron, cu pantofii plini de spumă.

Vagonul era înțesat de indivizi tăcuți. Unii dintre ei m-au cercetat cu evidenta dezaprobare de fiecare zi, apoi s-au întors la cursul de alfabetizare oferit de *Bild*. Tovarăși de călătorie pentru numai cinci stații. Poate că de fapt nu mă întâlnisem niciodată cu aceiași oameni, însă îi vedeam mereu la fel. Obosiți după cele opt ore de muncă petrecute în fabrică sau prin birouri, fără energia sau dorința de a intra într-o cafenea încălzită și de a se așeza, hotărându-se cum să-și petreacă frumoasele ore de răgaz câștigat cu trudă. Total opaci, sorbind din nelipsita cutie de bere caldă, se îndreptau către o casă tăcută, către o pâine tăcută, către niște castraveciori tăcuți, către niște felii de cârnaț îngrozitor de triste, către niște papuci incozi, dar care nu strică mocheta, către o bere și mai apoi către alta, și alta, în fața televizorului dat la minimum pentru a verifica dacă vecinul de deasupra respectă legile tăcerii. Unul dintre călători s-a apropiat de un afiș de la Biroul Forțelor de Muncă. L-a citit, a scos un creion din buzunar și și-a notat ceva pe marginea ziarului. M-am apropiat și eu de afiș. Oferea informații despre cât de bine e să ai o calificare pentru muncă. „Niciodată nu e prea târziu să înveți.”

Și ce mai putea să învețe un individ ca mine la patruzeci și patru de ani?

Aveam un loc de muncă și trebuia să-l păstrez, pentru că șansele de a găsi altul, dacă nu voiam să încarc banane congelate în port, nu erau dintre cele care au darul să te facă să sari în sus de bucurie. La ce naiba mai e bun unul ca mine? La ce naiba mai poate fi bun un fost luptător de gherilă ajuns la patruzeci și patru de ani? Ce de la Biroul Forțelor de Muncă din Hamburg n-ar fi văzut cu ochi buni cererea mea de angajare, dacă la rubrica „Ce știți

să faceți?" aş fi scris: expert în tehnicile de verificare şi contra-verificare, sabotaj şi altele asemenea, falsificare de documente, producţie artizanală de explozibil, cu doctoratul obţinut în înfrângeri.

Locul meu de muncă îmi permitea să dorm dimineaţa, iar când mă trezeam, îmi puteam petrece câteva ceasuri citind poveşti cu crime, aşezat pe closet sau în cadă. Serile îmi exercitam meseria de bodyguard, fiind însărcinat cu păstrarea ordinii la Regina, unul dintre ultimele cabarete de pe Grosse Freiheit. Strada Marii Libertăţi.

Munca mea nu era în nici un caz epuizantă şi nici nu-mi impunea complicaţii analitice. Trebuia să-i aduc la ordine şi cumpătare pe bătrâneii care, însufleţiţi la vederea unor sâni, încercau să urce pe scenă ca să verifice dacă minunile respective erau simple trucuri din silicon sau carne adevărată de femeie. De asemenea, trebuia să le explic celor care vociferau prin separeurile rezervate că fetele cu gâtulejul adânc nu făceau reduceri în perioada respectivă, şi din când în când îmi revenea sarcina de a le trage un dos de palmă peste faţă zgârciţilor care încercau să ia chiloţii stripteuzelor fără să plătească. Nu era prea rău să fii mardeiaş de bordel, aşa încât am preferat să fac abstracţie de sugestiile Biroului Forţelor de Muncă.

Când am ieşit din staţia de metrou, frigul te pătrundea până la oase, şi primele târfe îmbrăcate în astronaut au început să apară, pentru a ocupa metrii care le reveneau din trotuar, chiar în faţa postului de poliţie de pe Davidstrasse. Suflându-mi în pumni, mi-am continuat drumul până la localul *Imbiss* ținut de Zelma. De cum am deschis uşa magherniţei, căldura ce domnea înăuntru şi mirosul de kebab care se pătrundea la foc, vertical şi zemos, mi-au făcut poftă să-mi sărbătoresc ziua de naştere. Zelma, grasă ca un butoi, îi împacheta unei fete două porţii de ardei umpluţi.

— Ce mai faci, compatrioate? — m-a salutat ea.

— Mi-e foame, compatrioate. Mi-e foarte foame.

— Şi ţi-e şi frig, compatrioate. Dârdâi. Haide, stai să bei o ceaşcă de ceai.

Fata şi-a primit pachetul, în timp ce plătea, a întrebat:

— De ce vorbiţi în nemţeşte între dumneavoastră? Nu sunteţi din aceeaşi ţară?

— Nu, el e turc prin forţa împrejurărilor — a spus Zelma.

— Nu. Prin osmoză — am lămurit-o eu.

— Nu înţeleg — a răspuns fata.

— Ştii ce este aceea osmoză? Este trecerea, impusă sau voluntară, a două lichide cu densităţi diferite prin acelaşi tub. Pe turci îi obligă să treacă prin tubul urii prin intermediul înjurăturilor. Eu nu sunt turc, prin urmare s-ar fi convenit să trec prin alt tub, însă mă bagă în acelaşi.

— Foarte bine ai pus punctul pe i, compatrioate. Tu ar trebui să intri în învăţământ — a fost de părere Zelma.

— E prea complicat pentru o studentă. Însă ai înfăţişare de turc — a adăugat fata, îndepărtându-se cu ardeii ei umpluţi.

Ceaiul cald, dulce şi parfumat m-a făcut să uit de frigul de-afară. Au intrat doi tineri şi au cerut Donner Kebab. Cu ceaşca de ceai în mână, m-am

uitat la Zelma, care se apucase să taie bucățele din carnea aurie de miel și le înfășură în lipii subțiri, turcești. Era ea grasă ca un butoi, dar știa să se miște cu grația unei balerine. Poate că dansase cândva din buric, electrizând tot felul de indivizi mustăcioși. Pe cap avea un batic alb, iar strălucirea copilăroasă a ochilor ei lăsa să se-nțeleagă că lua toată acea activitate comercială drept un joc. Generații întregi de târfe mâncaseră în localul *Imbiss* ținut de Zelma, le dădea de mâncare pe datorie, iar mai târziu unele dintre ele plăteau cu bani, altele cu insulte, însă Zelma nu-și pierdea niciodată nici umorul, nici strălucirea din privire.

— la spune acum, compatrioate. Ce-ai de gând să mănânci?

— Ceva foarte gustos. E ziua mea.

— Ali! — a strigat Zelma, iar din spatele magherniței a apărut Ali, soțul ei, cu ochii roșii din pricina cepei pe care-o tocuse.

Câteva minute mai târziu mă aflu în fața unei tăvi cu vinete prăjite, ardei umpluți, brânză de capră, ardei iute, miel la cuptor și prăjituri din foietaj uns cu miere.

— Nu știu cum o să reușesc să mănânc toate astea — am îngăimat eu.

— Cu vin — mi-a răspuns Zelma. Ali, ce mai aștepti?

A scos dopul unei sticle de vin portughez și m-a întrebat câți ani împliniam. I-am răspuns în timp ce înfulecam cât șapte.

— Patruzeci și patru — a repetat el, socotind — patruzeci și patru. Când am împlinit vârsta ta, mi-am zis că venise vremea să mă gândesc la întoarcerea în patrie. Cu economiile noastre am fi putut să deschidem un restaurant în Turcia, dar Zelma, pe care o cunoști de-acum, a refuzat să plece din cartierul ăsta. Tu ar trebui să te gândești la întoarcere, băiete, pentru că timpul trece foarte repede și altfel încremenești aici.

— La naiba, Ali. Până și tu ai ajuns să mă dai afară din Germania?

Râsul Zelmei a umplut localul, și nu s-a mai oprit până nu mi-au cântat amândoi *Happy birthday to you*.

Când am ieșit în stradă începuse să plouă. Reclamele de la *sex shops* se reflectau pe asfalt și peștii treceau în Mercedesurile lor sport controlând carnea expusă pe trotuar și adăpostită de umbrele. Tocmai îmi sărbătorisem ziua de naștere și eram în formă, sau cel puțin asta îmi spunea gustul mirodeniilor care-mi rămăsese întipărit în cerul gurii, însă duceam cu mine și cuvintele lui Ali, care-mi răsunau în urechi.

Să mă întorc. Să merg din nou acasă. Să mă-ntorc cu fruntea plină de riduri, cu zăpada pe care-o lasă în păr trecerea timpului etc. Să mă întorc? Unde? Singurul lucru care mă aștepta în Chile era convingerea unei răzbunări imposibile. Nu. Nu era singurul lucru. Mai era cineva, o persoană, o femeie, care poate mă aștepta sau care poate nici nu-mi observase absența, pentru că totul în ea era absență și depărtare. De multe ori mi-am tras palme peste față ca să mă trezesc la realitate. „Haide, mi-am spus, ești în Europa, în Occident, în Germania, în Hamburg, cutare latitudine”, dar tot de fiecare dată m-am simțit ca și cum aș fi pălmuit imaginea lipsită de apărare pe care-o reflectă oglinda, pentru că neuronii mei rebeli și-au asumat sarcina de a-mi aduce aminte că trăiam în țara nimănui, pe care unii o numesc, eufemistic,

exil.

Se exilează cel care nu cunoaște reversul medaliei și care-și hrănește greșelile dincolo de lumea în care a învățat să le facă, însă cel care a străbătut întregul tunel, descoperind că extremele sunt la fel de întunecoase, rămâne prizonier, asemenea unei muște lipite de o fâșie de hârtie unsă cu miere. Lumina nu exista. Nu era decât o invenție înfierbântată, iar claritatea ortopedică a locului unde se-ntâmplă să stai îți spune că te afli pe un teritoriu fără ieșire care, pe măsură ce trec anii, în loc să-ți dea seninătate, înțelepciune, șiretenie pentru a te ajuta să fugi, se transformă într-o nouă verigă ce te leagă. Și poți să te miști, sau să crezi c-o faci, să te duci în ce direcție îți trăsnește prin minte, însă granițele se vor îndepărta la rândul lor, în progresie geometrică față de distanța pe care-ai străbătut-o cu piciorul. Nu, Ali. De-aici nu plec decât dacă se-ntâmplă o minune, iar noi, bătrânii luptători de gherilă, nu avem nici timpul, nici însuflețirea necesare pentru a ne agăța de noi mituri. E și-așa destul de greu să ne-ngrijim de mormintele celor pe care i-am pierdut. În fond, Ali, nu mi-e teamă decât că s-ar putea să mor în fundul gol. Atâta amar de ani am căutat pe coclauri, ca atâția alții, glonțul care-mi purta numele. Ar fi fost cheia unei morți demne, îmbrăcată în costumul elementar de a mai crede în ceva. Însă totul s-a sfârșit, s-a dus pe pustii și credința, dogma n-a mai fost altceva decât o anecdotă puerilă și am rămas în pielea goală, despuiat de cea mai mare perspectivă care i-a marcat vreodată pe indivizii de teapa mea: să mori pentru ceva numit revoluție și care semăna cu paradisul făgăduit *pashdaranilor* islamici, dar pe acorduri de salsa.

Am intrat în Regina când spectacolul începuse. Pe scenă, o fată se prefăcea că se masturbează cu un boa din pene. Mi-am ocupat locul la tejghea, în timp ce lângă mine Big Jim își amesteca băutura obișnuită, obținută din jumătate de litru de lapte, șase ouă, un pumn de piper și un pahar cu rom. A dat-o de dușcă fără să respire și imediat după asta a rostit printre dinți același cuvânt dintotdeauna: „Rahat!", însoțindu-l de un gest de scârbă. Înainte de a urca pe scenă, m-a bătut cu palma pe umăr.

— E arhiplin. Am numărat patru pezevenghi.

— Urâtă noapte, tuciuriule. Să sperăm că se-mbunătățește situația până în runda a doua.

Big Jim era un pachet de mușchi acoperit de o piele neagră, bine întinsă, înfășurat în mantia de poliester care imita blana de leopard, a așteptat într-un colț al scenei să fie prezentat de către *showman*.

— Respectabil public al cabaretului Regina..., mă rog, e un fel de-a spune, nimeni nu trebuie să se simtă jignit. Nu chiar atât de respectabil public al cabaretului Regina. Așa e mai bine? Venit direct din New Orleans, colosul binecunoscutului *peep show* american. Big Jim Splash, regulatorul telepatic!

Cei patru pezevenghi din sală l-au huiduit pe Big Jim în timp ce acesta înainta spre centrul scenei târând după el un taburet. Ajungând acolo, a așteptat ca tonomatul să atace primul acord din *Also sprach Zarathustra* pentru a-și da jos mantia, rămânând gol pușcă.

Cei patru pezevenghi din sală puteau fi identificați, din punct de vedere fonetic, ca bavarezi. Cu siguranță nu înțeleseseră ce însemna regulator telepatic și, prin zgomote spasmodice și guturale, voiau să dea de înțeles că veniseră să vadă femei goale pușcă, nicidecum bărbați, și cu atât mai puțin negri, dar când Big Jim s-a așezat pe taburet și, mișcându-și șoldurile, a făcut să oscileze ca un pendul halca strașnică și netedă a bărbăției lui, s-a făcut liniște, acea liniște plină de respect de care toți artiștii au parte.

— O noapte de tot rahatul. Și trebuie să scot bani ca să-mi plătesc chiria — a spus Tatiana, poloneza.

— Frigul inhibă. Sunt patru mușterii cu lovele în sală — i-am răspuns.

— Ba cinci, într-un separeu e un tip într-un scaun cu roțile. Am vrut să-i țin companie, dar are un câine scârbos care nu m-a lăsat să m-apropii.

Am aruncat o privire spre separeuri. L-am zărit pe omul din scaunul cu roțile. Pe masa lui se afla o frapieră pentru șampanie. Câinele se afla probabil sub masă.

Pe scenă, Big Jim își strângea, cu pleoapele închise, pumnii și fesele. Penisul câștigase teren, îndreptându-și spre public ochiul întunecat. Big Jim a început să scrâșnească din dinți în timp ce șoldurile lui se agitau într-o mișcare ondulatorie.

— Îmi iei un rachiu? N-am nici un sfanț — s-a plâns Tatiana.

— Unul singur. Trebuie să-ți faci numărul. Uite. Negroteiul nostru e gata să-și dea drumul.

— Negru nenorocit. Nu știu cum naiba reușește. L-am primit de trei ori în patul meu și n-a mers. Ai văzut ce fericit e când vede în sală femei care se bat să-i pipăie penisul?

— Pe mine nu m-ai invitat niciodată în patul tău.

— Așa e. Poate pentru că mi-ești ca un frate și frații nu se regulează între ei. Știi că ai ceva de călugăr în tine? Nu te supăra. Mersi pentru rachiu.

Mișcările ondulatorii ale lui Big Jim s-au transformat într-un dans frenetic. Pe fața regulatorului telepatic curgea transpirația. Dintr-o dată s-a ridicat, și-a înălțat mâinile, și le-a dus la ceafă, s-a opintit ca penisul lui să dobândească lungimea maximă și atunci, în timp ce scotea un geamăt din rărunchi, deschizătura glandei s-a dilatat, împrăștiind șuvoaie de spermă care au stropit mesele goale din primul rând.

Cei patru pezevenghi au întârziat cu aplauzele. Unul dintre ei a îndrăznit să întrerupă catolica stupefacție bavareză cerând un bis, însă Big Jim tocmai ieșea din scenă, târând după el blana sintetică de leopard. Venise rândul Tatiane, poloneza.

„Iar acum, direct de la Varșovia, Tatiana, bijuteria poloneză a *striptease*-ului. Persoanele cu probleme cardiace sunt rugate să părăsească sala înainte ca ea să-și scoată sutienul”, ar fi trebuit să anunțe *showman*-ul, dar n-a mai scos nici o vorbă. Era livid și se uita spre ușa de la intrare. Nici pe mine nu m-a prea umplut de fericire ceea ce am văzut.

Cinci bebeluși monstruoși. Cu capetele rase chilug. Cu cămăși pe care era trecută emblema: „Sunt mândru că sunt neamț”. Vestoane de artilerist yancheu. Bocanci de parașutist. Au intrat lătrând *Deutschland, Deutschland*

über alles și râgâind după pofta inimii. Veneau cu bojocii și dragostea de țară doldora de bere. Când au terminat de lătrat imnul patriei, unul dintre ei s-a cocoțat pe masă.

— *Heil Hitler!* Din acest moment, în local se respectă regulile moralei germane. Regula numărul unu: e interzis ca filipinezele, polonezele și negrii degenerați să se prezinte în public, pentru că lezează demnitatea germană. Doi: e interzis ca târfele să se reguleze cu porci străini. Trei: tot personalul artistic și de serviciu și sugătoarele de penis de prin separeuri trebuie să cotizeze cu cincizeci la sută din încasări la Uniunea Poporului German, ai cărei reprezentanți plini de abnegație se află dinaintea dumneavoastră pentru strângerea donațiilor. *Heil Hitler!*

O dată încheiat discursul patriotic, au cerut un rând de bere, avertizându-ne că, în cazul în care dorința nu le era satisfăcută, urmau să facă o mică demonstrație de forță și, pentru a-și întări spusele, i-au tras barmanului două palme zdravene. Acum era rândul meu să stau de vorbă cu bebelușii. Ce dracu', doar pentru asta mă plăteau.

În timp ce mă-ndreptam spre bebelușii din „Al Patrulea Reich” cu cel mai frumos gest conciliant de care eram în stare, nu știu cum se face că m-am împiedicat de o treaptă invizibilă, am venit în față și fruntea mi s-a proptit în râțul nazistului care tocmai își încheiase discursul. Adevărul e că niciodată nu m-am priceput la pediatrie, dar știam că pe bebeluși trebuie să-i iei repede, așa că, în timp ce-l consolam pentru dinții împrăștiați pe jos printr-o nouă lovitură, de data asta drept în boașe, m-am alăturat corului de noctambuli din Hamburg care strigau după poliție.

Și polițiștii au venit. Precedați de urletul sirenelor și cu pistoalele Walter de nouă milimetri, pline de candoare, în mână. Mai întâi l-au văzut pe bebelușul întins la podea. Chelul tocmai descoperea deliciile aerului care pătrundea încet în plămâni și, chircit în formă de echer, răspundea cu lovituri la orice încercare de a-l ridica de-acolo.

— Cine l-a agresat pe omul ăsta? — a întrebat unul dintre polițiști.

— Nimeni. Ei au venit și ne-au provocat. Uitați-vă ce mi-au făcut la față — a spus barmanul.

— Minte. Am intrat să bem o bere și turcul ăsta s-a repezit asupra noastră — a șuiert unul dintre bebeluși.

— Hei, turcule! Scoate actele, mi-a ordonat cel care păstora turma.

— De ce?

— Pentru că ți-o cer eu, la naiba. Nu ți se pare un motiv suficient de bun?

Cu sticleții nu trebuie să te cerți, mai ales dacă vin în echipă și cu pistoalele îndreptate spre tine. Cu mișcări lente am băgat mâna în buzunarul interior al canadienei și am scos pașaportul cu două degete. Polițistul s-a uitat cu atenție la coperta albastră a documentului. Poate că lipsa de cunoștințe în domeniul zoologiei nu-i îngăduia să-și dea seama că pasărea de pe stema chiliană nu e o găină, ci un condor, și că dihania ridicată pe două picioare nu e un ogar, ci un cerb.

— De ce ai pașaport chilian?

— Nimeni nu alege locul în care se naște.

— Eu sunt neamț și porcii ăștia m-au pocnit. Sau poate trebuie să le mulțumesc pentru palmele pe care mi le-au tras? — a insistat barmanul.

— Sunt martor. L-au pocnit din senin — a intervenit Tatiana.

— Numele — a spus polițistul.

— Tatiana Janowsky. Cetățean polonez.

— Și nu vă e teamă că ați putea răci? — a întrebat-o polițistul arătând spre chiloții aproape inexistenți ai Tatianeii.

— Tocmai voiam să-mi prezint numărul de culturism când banda asta de porci a dat buzna peste noi — i-a explicat Tatiana.

— Ne-a insultat, sunteți martori. Nici nu intraserăm bine în local când *Kanaka* s-a năpustit asupra noastră — a șuiert alt bebeluș.

Polițistul cu glas de stentor a făcut un gest prin care ne îndemna pe toți la calm și i-a pasat pașaportul meu altuia, inferior în rang.

— Vezi dacă tipul e curat și cere o ambulanță pentru celălalt — a ordonat el, arătând spre bebelușul care se văicărea pe jos.

— Ia spune, care e versiunea ta asupra faptelor? — m-a întrebat el.

— Ei au venit insultând localul, l-au pocnit pe barman și, când m-am dus să le cer să părăsească stabilimentul, m-am împiedicat și am căzut peste domnul, îmi pare rău. A fost o pură întâmplare.

— Bineînțeles. Și are boasele în dreptul gulerului pentru că suferă de sughiț cronic. Mi-e teamă că va trebui să vii cu noi. Chestie de rutină.

— De ce? El n-a făcut altceva decât să apere prestigiul localului — a spus Big Jim.

— Cine-i ăsta? — a întrebat polițistul.

— Big Jim Splash. Regulatorul telepatic. American — l-a informat barmanul.

— Îmbracă-te sau te arestez pentru imoralitate. Iar chilianul vine cu noi la sediu — a declarat emfatic polițistul.

Povestea lua o turnură destul de neplăcută. Poliția germană e deosebit de sensibilă când i se dau peste cap schemele. Acolo tocmai li se prezentase un caz, limpede ca lumina zilei, de tulburare a ordinii, iar capul răutăților fusese un turc, care era vinovat și servit pe tavă, dar când colo, turcul nu era turc și mai avea și un martor german de partea lui. Urâtă treabă, părea să gândească polițistul, și nu trebuia să fii foarte perspicace ca să-i ghicești intențiile: voia să mă vadă pentru câteva ore într-o celulă, împreună cu cei patru bebeluși care stăteau cu toții în patru labe, ca niște tovarăși uniți de o soartă vitregă.

— Dă-mi mânuțele — mi-a spus polițistul arătându-mi cătușele.

Trebuie să știi să pierzi. I-am ascultat ordinul, și chiar în clipa aceea s-a auzit glasul bărbatului din scaunul cu roțile. A vorbit rar, cu accent elvețian și fără să se clinească din separeul lui.

— Ofițer! Apropie-te, vă rog. Cred că putem colabora pentru depășirea acestei neînțelegeri.

În timp ce polițistul se apropia de invalid, au apărut brancardierii. L-au examinat pe bebeluș, evitând loviturile acestuia.

— Câțiva dinți pierduți și posibilă fractură a septului nazal. Restul o să aflăm la radiografie — a șoptit unul dintre ei și l-au scos pe targa, chircit ca vai de el.

Polițistul de serviciu s-a întors din separeu. L-am întins mâinile ca să-mi pună cătușele, dar s-a făcut că nu mă vede.

— Pașaportul — i-a spus el polițistului care se interesase de biografia mea.

— E curat — l-a informat celălalt.

— Să mergem. Iar voi, băieți, de-acum încolo vă duceți să vă distrați în altă parte — i-a povățuit el pe bebeluși.

— Și eu? Și plângerea mea? Ăștia m-au pocnit — a insistat din nou barmanul.

— Dacă vreți să depuneți plângere, treceți pe la circa noastră. Noapte bună!

Au plecat. Abia atunci patronul Reginei s-a încumetat să iasă din biroul lui. Tipul era un adevărat monument de curaj.

— Ai depășit măsura. O lovitură mai treacă-meargă, dar de data asta ai mers prea departe. Scandalurile astea compromit localul și-i pun pe fugă pe clienți.

— Intervenția dumneavoastră a picat la tanc. Mulțumesc.

— Și ce-ai fi vrut să fac? Nu-mi plac încurcăturile cu poliția.

— Mulțumesc oricum.

Barmanul își mângâia fața cu un cub de gheață. Când patronul s-a întors în atmosfera liniștită a biroului său, a făcut în urma lui un gest disprețuitor.

— Vrei să bei ceva?

— Un Jack Daniel's cu gheață, dar nu cu asta pe care ți-ai lăsat balele. Te mai doare?

— Puțin. Ai făcut ce trebuia. L-ai osândit pe nenorocitul ăla să mănânce terci și să se-ngri-jească de spinarea lui. Păcat că nu i-ai făcut boașele omletă. Nu l-am văzut murdar de sânge între picioare.

— Nimeni nu e perfect.

— Tipul din separeu îți face semn să te duci la el.

M-am dus într-acolo. Bavarezii plecaseră imediat după incident, așa încât el rămăsese singurul mușteriu, îi dădeam vreo șaizeci de ani. Abia dacă se atinsese de șampanie și fuma un trabuc gros. Când m-am apropiat de el, câinele a ieșit de sub masă arătându-și colții.

— Stai liniștit, Canalie. Vreți un pahar?

— Nu știu ce i-ați spus polițistului, dar bănuiesc că ar trebui să vă mulțumesc.

— Lasă asta. Îmi permiți să te tutuiesc?

— Clientul nostru, stăpânul nostru.

— N-a fost rea demonstrația.

— Uneori ai noroc, alteori nu.

— Juan Belmonte. Știi că ai nume de toreador?

— Văd că-mi știți numele.

— Știu multe despre tine. Multe.

Ce caută un invalid ca tine într-un asemenea loc? Întrebarea îi venea ca turnată bătrânului. Stătea într-un scaun cu roțile, dotat cu numeroase butoane de comandă, iar partea superioară a costumului său era de cea mai bună calitate.

Bătrânul nu se îmbrăca de la soldurile C & A. Scotea la iveală niște mâini mici, foarte îngrijite. Poate că la operă n-ar fi atras atenția, dar într-un cabaret atât de rău famat ca Regina se potrivea ca nuca-n perete. L-am văzut cum mă scruta fără să renunțe la zâmbetul lui cinic. Câinele mă observa și el cu atenție.

— Dumneavoastră m-ați chemat. Ce doriți de la mine?

— Să vorbim pe larg. Între patru ochi, se-nțelege.

— Zece metri mai încolo o să găsiți un club de homosexuali, îmi pare rău, dar ăsta nu e punctul meu forte.

— Poponar, eu? Dumnezeuule! Într-un scaun cu roțile și dorindu-mi să mă reguleze unul în fund. Aș fi ca un excavator cu cupă. Și cu penisul în erecție aș semăna cu un tanc. Dumnezeuule!

A izbucnit într-un hohot de râs, înăbușit de o puternică tuse tabagică. Câinele, alarmat, a mârâit amenințător.

— Stai liniștit, Canalie. Nu se-ntâmplă nimic. Trebuie să stăm de vorbă, Belmonte.

— Depinde despre ce.

— Despre trecutul tău, de pildă. Nu mă dezamăgi. Știu că ești chilian și chilienii sunt mari povestitori. Cred că li se trage de la indieni. Araucanii își alegeau căpeteniile dintre câștigătorii concursurilor de oratorie.

— Și elvețienii sunt mari povestitori. Dar nu mă interesează să vorbim despre trecutul meu sau al dumneavoastră.

— E chiar atât de puternic accentul meu? În fine. O să vorbim despre un loc de muncă.

Un loc de muncă. Nu era prima oară când cineva venea la mine propunându-mi un: „Loc de muncă simplu, fără complicații, trebuie numai să duci niște pachete la Berlin, înțelegi? Un prăfuleț alb, un detergent foarte fin”.

— Am un loc de muncă și-mi place ce fac. Să ne oprim aici. Noapte bună!

— Așteaptă. Dacă mai faci un singur pas, Canalie îți smulge boșele de la locul lor. O să lucrezi pentru mine, Belmonte. Știu tot ce se poate ști despre tine. Totul. Nu mă crezi? O să-ți dau un exemplu: acum două săptămâni ai trimis cinci sute de mărci pentru Veronica.

Degetele, întreaga mână parcă îmi luase foc. Mi-am întins brațele cu intenția de a-l lua pe sus cu tot cu scaun, dar câinele a intervenit, gata să-mi sară la beregată.

— Cine naiba ești, jigodie împutită?

— Vezi că putem sta de vorbă? Stai liniștit, Canalie. O să lucrezi pentru mine și te asigur că n-o să-ți pară rău. Uite aici cartea mea de vizită. Ne vedem mâine dimineață la ora zece. Hai să mergem, Canalie.

L-am văzut dând la o parte masa și înaintând în scaunul cu roțile până la

ieșire. Câinele, cu spinarea arcuită și fără să înceteze o clipă să-și arate colții, i-a acoperit retragerea. M-am uitat la cartea de vizită. Pe ea era desenat un velier și erau trecute trei rânduri de text:

Oskar Kramer
Lloyd Hanseatice
Investigații transmarine

— Belmonte, m-a strigat invalidul din dreptul ușii, era să uit! La mulți ani!

Localul rămăsese pustiu. M-am întors la tejghea simțind cum mi se scurge sudoarea pe șira spinării. Invalidul îmi știa punctul cel mai vulnerabil. Trebuia să mă gândesc la ce aveam de făcut, și încă repede. Dacă mă opriș ceva până atunci, era certitudinea că Veronica se afla în siguranță, la adăpost de primejdii, în țara ei construită din uitare și tăcere. Invalidul aflase de existența ei pentru că numele meu, datele mele, acțiunile și obiceiurile mele nu fuseseră uitate de mașina de înghițit oameni. Cineva citea scrisorile pe care mi le trimiteau de la Santiago, știa în ce stare se afla Veronica, poate chiar făcea comentarii cu colegii în camera lor secretă. Acest cineva citea și scrisorile mele, propozițiile, cuvintele de dragoste pe care le trimiteam lună de lună pentru a-i fi așezate în poală, cu speranța că până la urmă avea să întrebe de mine, iar viața avea să capete din nou un sens. Iar în acea încăpere secretă, angajații mașinii de înghițit oameni râdeau de cuvintele mele, făceau comentarii obscene în timp ce beau bere și îngroșau teancul de hârtii care-mi descriau fiecare mișcare.

— Te cheamă șeful — mi-a spus barmanul.

Individul stătea într-un scaun rotativ, la birou. Pe peretele din spatele lui atârnav zeci de fotografii cu artiste de la cabaret. A vorbit pe șleau:

— Nu mi-a plăcut ce-ai făcut.

— Mi-ați mai spus.

— Nu mă refer la *Skids*. Mă refer la invalid. Am văzut toată scena.

— E o problemă personală.

— Mă doare-n cot de problemele tale personale. Invalidul a rezolvat încurcătura cu poliția. Iar tu ai încercat să-l lovești. Nu mai am nevoie de serviciile tale. Nu poți să ameninți sau să lovești pe cineva care e în relații bune cu poliția.

— Mă concediați?

— Să treci mâine pe-aici să-ți iei banii care ți se cuvin.

Halal zi. Mă prăbușisem cu totul. Când m-am întors la tejghea, localul era animat de o duzină de turiști japonezi. M-am uitat la ceas. Era aproape miezul nopții. Bine măcar că se termina blestemata mea zi de naștere.

— Dă-mi ultimul Jack Daniel's — i-am cerut barmanului.

— Am auzit totul. La naiba cu nemernicul ăsta. Dacă aflu ceva, te anunț.

— Noroc, turcule — mi-a șoptit Big Jim.

— Mulțumesc, băieți.

Afară ploua cu găleata. Mi-am ridicat gulerul paltonului și am pornit spre

port. Trebuia să acționez, să trec la atac, să anticipiez faptele, însă nu știam nici cum, nici de unde să încep. Deodată, în timp ce mergeam pe lângă pereții caselor, am simțit greutatea monedelor în buzunar. Binecuvântat fie obiceiul de a avea mereu monede la mine. Binecuvântată fie obișnuința de a păstra mereu deschise posibilitățile de comunicare. M-am închis în prima cabină telefonică.

Două zerouri și dorințele tale sunt lansate în spațiu, acolo sunt depozitate de un satelit, dovada de netăgăduit a viitorului științific al omenirii. Alte două numere îți catapultează dorințele spre coasta sudică a Pacificului, un singur număr le trimite în orașul Santiago, iar următoarele cinci le fac să zboare în sufrageria unei case.

— Alo? Doamna Ana?... Da. Eu sunt. Sunt bine, foarte bine. Și Veronica?... E la fel. Da. E tot așa... Da, vă rog. Vedeți dacă e trează.

Se aud pași. Scârțâitul unei uși ți se întipărește în memorie. Ar trebui să ungă balamalele. Să fixeze țâțanii.

— E trează? Vă rog, dați-i receptorul. Veronica? I-am auzit răsuflarea sacadată și nu i-am spus nimic. Ce i-aș fi putut spune? Sunt eu, dragostea mea, Juan, și îți vorbesc chiar dacă știu că vocea mea nu ajunge până la tine, după cum nici un glas nu va ajunge la tine câtă vreme vei fi prizonieră în labirintul ororii. De ce nu ieși din el, Veronica? De ce nu urmezi exemplul trupului tău încăpățânat, care a țâșnit din marea disparițiilor după doi ani în care mașina de înghițit oameni a încercat să-l distrugă? Trupul tău gol într-o groapă de gunoi din Santiago. Veronica, dragostea mea.

— Domnule Juan, vorbiți degeaba, n-are rost. Nu vă aude.

— Bine, doamna Ana. Nu voiam decât să știu ce mai face.

— Ca de obicei. Nu vorbește. Nu conținește să privească ceva ce numai ea poate să vadă. Domnule Juan... Se întâmplă ceva?

— De ce întrebați asta?

— Pentru că acum câteva ore a sunat un prieten de-al dumneavoastră, care a întrebat cum se mai simte Veronica. A spus că și dumneavoastră o să sunați și să vă amintesc de întâlnirea de mâine. Era un prieten de-al dumneavoastră, domnule Juan?

— Da. Un bun prieten. Un prieten de nădejde.

Să acționez. Să trec la atac. Ce voia invalidul? Disperat, am început să caut numărul lui în cartea de telefoane. Nu l-am găsit. Și tocmai când mă pregăteam să sun la serviciul de informații, o crampă mi-a dat de știre că pântecul meu se întărise.

Mi-e teamă. Asta-i bine. Teama te face să te gândești la ce ai de făcut, încă mai funcționezi, Juan Belmonte. Încă mai funcționezi, mi-am repetat în timp ce mă plimbam pe alei pustii.

Din stradă am văzut că în apartamentul meu era lumina aprinsă. Nu putea să fie invalidul acolo, așteptându-mă. Clădirea nu avea lift. Am urcat scările în vârful picioarelor, iar când am ajuns în fața ușii mi-am scos cureaua. Am deschis și, ținând cureaua cu amândouă mâinile, am înaintat spre sufragerie. Acolo dormea, răscrăcărat, grăsunul cu cipilica albastră.

— Te simți în largul tău? — I-am salutat. Grăsunul a sărit brusc în

picioare.

— La naiba. Am adormit. Iertați-mă, șefu'.

— De când ești aici?

— De la opt. N-am reușit să reparăm încălzirea și v-am adus un calorifer electric. M-am așezat puțin să vă aștept și am adormit. Iertați-mă.

S-a oprit, și-a luat cutia de scule și a-nceput să-și târască picioarele spre ușă. Pe lângă că era gras, mai era și îndesat și avea gâtul mai scurt decât o midie.

— Nu vreau să vă deranjez, dar...

— Dar trebuie să iei cu tine și caloriferul electric. Ia-l, nu mai sta pe gânduri.

— Nu. N-am să vă las fără căldură. Am pierdut ultimul metrou și locuiesc departe, foarte departe.

— Asta e. Rămâi aici. O să-ți dau o pătură.

— V-ați sărbătorit ziua de naștere?

— Așa și-așa.

Atunci grăsunul a deschis cutia de scule și a scos o sticlă de vin. Mi-a arătat-o fericit, ca pe un adevărat trofeu.

— Îi dăm cep? — mi-a sugerat el.

— Vezi că sunt pahare la bucătărie — i-am răspuns, amintindu-mi proverbul care spune că singurătatea e cel mai prost sfetnic.

Berlin: ce face un războinic în zori

Frank Galinsky deschise ușa apartamentului și se trezi față-n față cu singurătatea. Aprinzând lumina din sufragerie, dreptunghiurile goale rămase în locul tablourilor i s-au părut nepotrivite și obscene. Fără mobilă, încăperea părea enormă. Aprinse toate luminile și străbătu întreaga locuință, în camera lui Jan nu mai rămăseseră decât câteva afișe cu rockeri care-i aminteau că până-n urmă cu câteva zile asta fusese dormitorul fiului său. Închise ușa și descoperi un os de cauciuc. Cum avea să se descurce Blitz, câinele ciobănesc, fără jucăria lui? Helga luase cu ea totul, mobilele, pe Jan, luase până și câinele. Trase un șut osului și se duse în bucătărie. Acolo se afla mobilierul sărăcăcios pe care i-l lăsase Helga; un pat pliant, o masă și un scaun. Trist patrimoniu, mai ales dacă e așezat în bucătărie, unde dormea ca să facă economie la căldură.

Își puse scaunul în fața ferestrei, dintr-o pungă de plastic scoase o cutie de bere și, cu picioarele așezate pe calorifer, se uită în stradă, în curând avea să se oprească în stația încă pustie primul tramvai, în curând avea să răsară soarele, în curând avea să treacă iarna, în curând avea să sosească incomparabila primăvară berlineză. În curând...

Adevărul e că toate se întâmplau prea repede în viața lui Frank Galinsky.

Devenise peste noapte cetățean al Republicii Federale Germane, fără să fie nevoie să dezerteze ca să treacă de partea dușmanilor, pentru că tot peste noapte dispăruse și Republica Democrată Germană. Se evaporase, se

făcuse nevăzută, se dezumflase fără să lase urme, într-o acțiune complet lipsită de dramatismul înspăimântător și megaloman care-i caracterizase existența ca națiune. Nemții din est, după ce le trecuse subit euforia de a se ghiftui cu banane, învățau să se pună la punct cu viața fericită pe care-o auziseră propovăduită vreme de patruzeci de ani, pe care-o intuiseră, o mirosiseră de partea cealaltă a zidului blestemat. Acum trebuiau să pretindă, să ceară și să aibă totul. Până și gusturile le erau călăuzite de nerăbdarea de a-și satisface curiozitatea interzisă până atunci. Acum nu se mai mulțumeau cu o simplă înghețată de ciocolată sau de vanilie. Nu. Acum pretindeau aromele bine împachetate în ambalajul exotismului: ananas, mango, papaya, maracuja. Până și fiul lui îl lăsase cu gura căscată într-o zi, când îl întrebase dacă nu se făcea înghețată de aguacate². Da. Totul se schimbase brusc și nu înceta să se schimbe.

Frank Galinsky își aprinse o țigară cu tutun galben, americană, din acelea care puteau fi cumpărate acum de la orice chioșc. Americană. Nu porcăria pe care-o fumase vreme de patru decenii, făcută probabil din paie.

Ce noroc că îl căutase Maiorul, pentru că atunci când lucrurile se schimbă într-un ritm așa de rapid, e bine să fii de partea celor care hotărăsc direcția schimbării.

Când se prăbușise zidul Berlinului, primul capitol din tăcuta extincție a statului proletar, Galinsky avusese mai întâi o strângere de inimă pe care-o recunoscuse imediat ca fiind teamă, dar o teamă diferită de cea trăită în timpul „misiunilor internaționaliste” din Angola, Cuba, Mozambic sau Nicaragua. Ca ofițer al Armatei Populare Germane, dar mai ales ca ofițer al serviciilor secrete, făcuse parte din elita care se bucurase de multe înlesniri din partea statului, și nu există teamă mai cumplită decât aceea care vine când nu știi cum și când ți se va cere să plătești pentru avantajele pe care le-ai avut.

Tot peste noapte au dispărut și vechile instituții. Armata RDG-ului s-a dizolvat, uniformele și medaliile au fost schimbate pe solide mărci federale în piețele de mărunțișuri, iar militarii au fost disponibilizați, pentru a se cerceta participarea lor în serviciile fostului regim comunist.

A fi disponibilizat era totuna cu a fi suspectat, a fi bolnav de o boală contagioasă, cu carantină obligatorie, al cărei prim simptom fusese refuzul de a răspunde la salut din partea foștilor prieteni, colegi, ticăloși care odinioară stăteau la coadă ca să comande diferite lucruri de fiecare dată când el pleca peste hotare.

Boala aceea pusese stăpânire și pe Helga, care își pierduse postul de profesoară de arte plastice, deoarece: „După cum bine știți, Frau Galinsky, activitățile soțului dumneavoastră se află sub cercetare. Sigur că, în cazul în care dumneavoastră vă hotărâți să cooperați cu autoritățile de ocupație, pardon, de reunificare, și ne informați cu privire la diverse chestiuni pe care probabil soțul dumneavoastră le-a uitat...”.

La puțin timp după asta, boala a cuprins întregul apartament, o dată cu

²Avocado

apariția unui individ care picase acolo înconjurat de avocaței și polițiști.

— Cum care proprietar? Apartamentul e al meu. Am documente care dovedesc asta. Mi l-a vândut statul.

— Ce spuneți dumneavoastră nu face doi bani, Herr Galinsky. Clădirea a fost construită ilegal, pentru că terenul pe care s-a înălțat îi aparține clientului nostru. Vă putem arăta copiile certificatelor care acreditează acest fapt. Și care datează de pe vremea Republicii de la Weimar. *Time is gold*, Herr Galinsky: ori semnați un contract de închiriere, ori inițiem procedura legală pentru a vă scoate în stradă.

Banii obținuți ca ajutor de șomaj abia îi ajungeau, așa încât Helga s-a văzut nevoită să se angajeze ca vânzătoare la un mic magazin de îmbrăcăminte, în timp ce Galinsky strângea pumnii de fiecare dată când trecea prin fața Biroului Forțelor de Muncă.

„Numele: Frank Galinsky. Vârsta: patruzeci și patru. Profesia: militar. Indicați studiile sau specializarea: instructor de submarine și profesor de arte marțiale. Limbi: spaniolă, portugheză, rusă și engleză. Interesant. Vai, dar sunteți disponibilizat. O să vă căutăm noi. Când vi se va lămuri situația.”

La ce dracu' mai e bun un fost ofițer al serviciilor secrete din RDG la patruzeci și patru de ani? Galinsky își pusese această întrebare timp de o jumătate de an, așezat în fața aceleiași ferestre de la bucătărie, bând aceeași marcă de bere, cu privirea pierdută în aceeași stație de tramvai pe care chiar în clipa aceea o avea sub ochi.

Și tot de la acea fereastră văzuse într-o după-amiază un BMW care se oprișe în fața porții. Din el coborâse un tip elegant, cu o frizură studiată ce dorea să pară neglijentă, cu păr cărunt, strălucitor. Cu mișcări agile, individul ocolise automobilul pentru a deschide ușa din dreapta șoferului. Și de acolo coborâse Helga. Surzătoare, schimbăse cu individul respectiv câteva cuvinte pe care Galinsky nu le putea auzi. Bărbatul cu pricina nu încetase nici o clipă să o mângâie pe braț, iar la despărțire îi sărutase mâna.

— Cum se numește șoferul tău? Nu știam că la magazin ți se oferă și serviciu de transport —o salutase Galinsky în timp ce Helga își dădea jos pelerina.

— E patronul magazinului. Un bărbat foarte politicos.

— Chiar prea politicos, aș spune. Te-a pipăit după pofta inimii.

— Nu fi vulgar.

— Iar tu nu fi curvă. Dreptul primei nopți a dispărut o dată cu feudalismul. Sau poate că ai uitat și istoria?

Atunci Helga îl privise cu o răceală pe care ochii ei albaștri, larg deschiși, o scoteau și mai mult în evidență. Femeia pronunțase foarte rar cuvintele, ca și cum le-ar fi repetat în timpul unor lungi nopți de insomnie.

— Nu. N-am uitat istoria. Mai mult chiar: abia acum am înțeles-o. Iar dacă tu încă nu-ți dai seama, află că vin de la muncă, unde m-am dus ca să câștig bani, pentru a putea plăti, printre altele, chiria apartamentului ăstuia blestemat, în vreme ce tu nu faci decât să bei bere, văitându-te cât e ziua de lungă. Bărbatul care m-a adus acasă e șeful meu și are niște planuri minunate în legătură cu viitorul meu. O să deschidă o sucursală și mi-a

propus să o conduc, înțelegi? E vorba despre viitorul meu, al lui Jan și cine știe dacă nu cumva și al tău.

Mâna deschisă a lui Galinsky o pocnise pe Helga peste față. O văzuse pierzându-și echilibrul, agățându-se de spătarul unui scaun și căzând cu el. Primul lui impuls fusese să o ajute să se ridice, însă Helga îl respinsese printr-un gest.

Se ridicase, își aranjase rochia și se închisese în dormitor.

Galinsky încercase să intre, dar ușa era încuiată cu cheia.

— Helga. Îmi pare rău. N-am vrut să te lovesc. Helga.

Trecuseră câteva minute și femeia deschisese din nou ușa. În mână ținea o geantă mică de voiaj.

— Ce-nseamnă asta? Unde pleci?

— Nu te privește. Lasă-mă să trec.

— Helga. Mi-am cerut iertare. Nu fi ranchiunoasă.

— Nu sunt, Frank. Îți sunt chiar recunoscătoare. Mi-ai dat impulsul de care aveam nevoie. Te părăsesc și iau și copilul cu mine. M-am gândit foarte mult la asta și dacă n-am făcut-o până acum a fost poate pentru că mai păstram o urmă de fidelitate, solidaritate și toate celelalte prostii pe care mi le-au băgat în cap. Dar mai știu și că trebuie să reușesc, fie ce-o fi. În noua Germanie nu e loc pentru cei care dau greș. Asta-i adevărul, singurul adevăr.

— Dacă mai faci un singur pas, îți rup oasele.

— Dacă mă atingi cu un singur deget denunț legăturile pe care le-ai avut cu terorismul. Mă crezi tâmpită? Presupui că nu știu ce anume vor să afle despre trecutul tău? Ai uitat călătoriile pe care le-ai făcut în Africa și în America Centrală? Lasă-mă să trec, Frank. E cel mai bine pentru noi.

— Cară-te sau te omor.

Helga se cărase. O săptămână mai târziu se întorsese, însoțită de un avocat, pentru a lua lucrurile ei, ale copilului și câinele. N-o mai văzuse vreme de cinci luni, până când un judecător îi convocase pentru îndeplinirea formalităților de divorț.

La ce dracu' mai e bun un fost ofițer al serviciilor secrete, care făcuse parte dintr-o armată învinsă fără să fi avut loc o luptă cât de mică? Galinsky nu încetase să-și pună întrebarea, și asta făcea în continuare, de două ore, așezat pe o bancă în fața școlii unde învăța Jan, când un bărbat se așază lângă el.

— De ce ți-ai tras fața asta, Galinsky? Nimeni nu are motive să fie trist în Germania reuni-ficată — îl salută Maiorul.

Galinsky nu intrase niciodată în intimități cu Maiorul, însă îl cunoștea încă de la sfârșitul anilor '70, când ofițerul conducea o academie militară clandestină, unde se predau cursuri de sabotaj, spionaj și logistică pentru câteva zeci de revoluționari africani și latino-americieni, oameni sortiți să devină ofițerii viitoarelor forțe armate din țările de baștină. El era pe vremea aceea instructorul latino-americanilor.

— Ce surpriză! Ce mai faceți, domnule Maior?

— Foarte bine. Poți spune și tu același lucru? Galinsky se uită la el cu atenție. Trebuia să fi avut vreo șaiszeci de ani, însă părea mai tânăr fără

uniforma cenușie. Era îmbrăcat într-un costum negru, bine croit, și avea mânuși fine de șevro. Prezența lui emana parfumul subtil al unui *after shave* de bună calitate și siguranța celui care ține în mână hățurile.

— Fac rău, domnule Maior. Foarte rău.

— Am auzit eu ceva. Dar voiam să ascult versiunea ta.

„Vulpoi bătrân”, se gândi Galinsky. „Nu e nimic întâmplător în faptul că ne-am întâlnit acum, iar el se folosește de trucul dintotdeauna: iată legiunea celor mai buni războinici, a celor mai încercați, a celor exemplari, a celor capabili să ducă la bun sfârșit orice misiune în linia întâi, dar când sosește clipa cea mai grea, aceea de a plasa un om în spatele liniilor inamice, eroii nu fac nici cât o ceapă degerată. Atunci se recurge la cel mai neglijent, la cel care nu s-a remarcat în linia întâi, la cel care înțeapă un cal mort pentru a arăta la sfârșitul luptei că și spada lui e însân-gerată. Povestește-mi despre problemele tale, îi spune ofițerul. Să uităm pentru o clipă care e ordinea rangurilor. Să vorbim ca de la om la om. Iar celălalt își dă drumul la limbă, își mărturisește punctele slabe, iar ofițerul se prefacă că-l ascultă în timp ce le enumera pentru sine. E un test de inteligență, la care celălalt se supune fără să știe. În cele din urmă, toate dovezile de sensibilitate transformate în păcate primesc generoasa ofertă de a fi răscumpărate, reabilite prin penitență, mutate în tabăra forțelor inamice. E recomandabil să alegi voluntarii dintre cei mai puțin apți pentru acțiunile eroice sau dintre cei mai afectați de consecințele războiului în societatea civilă. Mare șmecher ai fost, Von Clausewitz.”

— Sunt terminat. Disponibilizat. Fără serviciu. Divorțat. Și în două săptămâni trebuie să părăsesc apartamentul. *Kaputt*, domnule Maior. *Kaputt*.

— Știu. Totuși, situația ta s-ar putea schimba, Frank Galinsky, bătrânul meu tovarăș de la secția latino-americană. Ești dispus să-ți asumi o misiune?

— Oricare, cu condiția să ies din rahatul în care mă aflu.

— Fără să pui întrebări?

— Un soldat nu trebuie să cunoască decât destinația și obiectivul.

— Situația ta a și început să se schimbe, Galinsky. Mâine ai stabilită o cină de afaceri cu mine. Vin să te iau la ora opt fix din mult iubita noastră Alexander Platz, de lângă ceasul care arată toate orele din lume.

Frank Galinsky îl întâmpină pe fiul său ciufulindu-i părul. Luă ghiozdanul copilului și-l aruncă pe umăr. Astfel trecură pe lângă cele cinci blocuri care separau școala de apartamentul Helgăi. Lăsându-l la poartă, îl îmbrățișă.

— Jan, îți amintești că ți-am promis că într-o zi o să mergem în vacanță în Spania? Vom merge, și încă foarte curând.

— Adevărat? Sunt tabere de pionieri în Spania? Dar ce facem cu Blitz? Putem să-l luăm și pe el?

— Sigur că da. Merge și cățelul cu noi.

După ce-l lăsă pe Jan, își începu plimbarea prin oraș. Era euforic, simțea că viața începea din nou. Dintr-o dată își recunoscuse chipul oglindit într-o vitrină.

— Ești de-a dreptul grețos, camarade, de-a dreptul grețos. Iar dacă vrei să redevii cel care-ai fost, trebuie să începi din clipa asta — mormăi el și se

îndreptă spre malul lacului Wandsee.

Alergă în jurul lacului până când întunericul se așternu asupra Berlinului, până când ultima casă de pe mal își stinse luminile, până când mușchii îi porunciră să se oprească, până când se simți în stare să-i domine și să-și învingă trupul, până când se uită la ceas și văzu că era patru dimineața.

Când în sfârșit se opri, era learcă de sudoare. Scosese afară prin toți porii rușinea înfrângerii.

Hamburg: o plimbare pe malul Elbei

M-am trezit din cauza frisoanelor. Căutându-mi piciorul drept, înțepenit de frig, am deschis ochii și am constatat că eram pe canapea. Foarte aproape, pe măsuta din mijlocul camerei, se aflau un termos, chifle proaspete și un borcan cu marmeladă.

— Bună dimineața, șefule — m-a salutat grăsunul. Fără cipilică și cu părul ud părea și mai bondoc. Se vedea că abia ieșise de la duș.

— Cât e ceasul?

— Șapte și jumătate, șefule. Se pare că vi s-a urcat la cap vinul de azi-noapte. Dintr-o dată v-a făcut knock-out și n-am vrut să vă deranjez. Vreți să vă torn puțină cafea? Avem și chifle proaspete.

— Unde-ai dormit?

— În patul dumneavoastră, șefule, dar pe cuvertură. Să nu credeți că v-am murdărit cearșafurile. Nu voiam să vă deranjez. Și-acuma plec, pentru că trebuie s-apară inginerul. Astăzi chiar că vă reparăm încălzirea. Să trăiți.

Și-a pus cipilică albastră, a înșfăcat cutia cu scule și a pornit spre ușă.

— Stai puțin. Trebuie să ai și tu un nume, nu?

— Pedro de Valdivia. Mă rog, de fapt mă numesc Pedro Valdivia, doar că mi-am adăugat un „de”. Sună mai elegant, nu-i așa, șefule?

— Foarte. Ia ascultă, Pedro de Valdivia. Vreau să-ți cer să-mi faci un serviciu.

— Cu cea mai mare plăcere.

— E posibil ca cineva să dea telefon când ești aici. Dacă întreabă de mine, spune-i că am plecat într-o călătorie ieri și că nu știi când mă-ntorc. Același lucru îl spui și dacă vine cineva aici să întrebe. Ai înțeles?

— E vreo femeie la mijloc, șefule?

— E mai rău decât atât. Poți să-mi faci serviciul ăsta?

— „A plecat ieri și cine știe când se-ntoarce.”

— Exact. Mulțumesc.

Pe când mă aflam sub duș am început mecanic să analizez situația: a) invalidul nu era de la poliție; polițiști în scaune cu roțile nu vezi decât în filme; b) avea relații bune cu poliția, cu alte cuvinte era cineva „sus pus”, oricare ar fi fost înălțimea la care se mișca; c) în afara relațiilor cu poliția, avea contacte cu serviciul de apărare constituțională, poliția politică din Germania Federală. Numai de la ea ar fi putut să aibă informații despre mine, și faptul că știa despre Veronica îmi confirma acest lucru, întotdeauna am

fost convins că, fiind un exilat, eram înregistrat în memoria lui Big Brother, dar nu-mi imaginasem că m-ar putea considera atât de important încât să-mi controleze mandatele poștale și corespondența. Eram ceea ce se numește un om transparent; d) invalidul nu făcea parte din poliția politică, pentru că-mi dăduse întâlnire la o agenție de asigurări și, chiar dacă biroul cu pricina ar fi fost o simplă fațadă a serviciului secret, de ce să fi renunțat la acoperire dezvăluindu-i-o unui tip ca mine? În plus, dacă poliția politică ar fi vrut ceva de la mine, de pildă să devin turnător, nu m-ar fi căutat într-un loc public. Concluzie: nici una. Ce naiba voia de la mine invalidul?

Leșind pe stradă am descoperit cât timp trecuse de când nu văzusem lumina zilei. Mai erau câteva minute până la nouă. Am scos din buzunar cartea de vizită pe care mi-o lăsase invalidul și am văzut că nu era trecută nici o adresă. Asta nu mi-a plăcut deloc. Bătrânul aruncase singura momeală pe care aş fi mușcat-o vreodată: Veronica; dar îmi dădea întâlnire într-un loc pe care nu-l stabilise cu precizie. Ce joc mai era și asta? Am căutat într-o carte de telefoane adresa de la Lloyd Hanseatic. Nu era departe, era undeva în port, și m-am hotărât să merg pe jos până acolo.

Mergând, am început să văd orașul într-o lumină pe care n-o cunoșteam. Era frig, copacii desfrunziți aveau trunchiurile impregnate de un mușchi verde, aproape strălucitor, un verde intens, și tot verzi erau acoperișurile de aramă ale caselor tipic hamburgheze. Mi-a plăcut orașul. Mi-a plăcut așa cum îți place să te reîntâlnești cu cineva care te-a ocrotit, te-a adăpostit, uneori cu bucurie, și m-a durut gândul că poate aveam să fiu nevoit să-mi iau tălpășița.

Durerea asta nu-mi era necunoscută. Mi-am amintit cât de bine trăisem în Cartagena de Indias după ultima mea înfrângere politică. Făceam corectură la un ziar, ceea ce îmi îngăduia să mă bucur de incomparabilele apusuri din Caraibe, până când într-o după-amiază am fost acostat de doi indivizi care mi-au înfipt în burtă două țevi de pușcă.

Până aici mi-a fost, m-am gândit, crezându-i membri ai vreunui escadron al morții pe care, dintr-un motiv oarecare, îi supărase numele meu.

— Stai liniștit, omule. Nu se-ntâmplă nimic — mi-a spus unul dintre ei.

— „Cineva” te-a invitat să bei un pahar cu el. Și pentru că tu nu cunoști drumul o să te însoțim noi. Nu face valuri, băiete — mi-a spus celălalt.

Escorta m-a dus la un restaurant din centrul Cartagenei. Acolo am fost întâmpinat de un bărbat căruia i se spunea „licențiatul”. Mi-a oferit un pahar de Chivas, pe care l-am refuzat.

— Nu vă place whisky-ul? — m-a întrebat licențiatul.

— Ba da. Însă nu beau decât Jack Daniel's cu gheață.

Licențiatul a întors capul și le-a spus celor din escortă:

— Un comandant sandinist care bea whisky străin. Ce ziceți de asta?

— Refuză să bea Chivas pentru că e o băutură pentru bărbați — a spus unul dintre ei.

— În Columbia toți suntem bărbați, chilianule. În țara ta prăpădită cum e? — a vrut să știe celălalt.

— Acolo suntem jumătate bărbați și cealaltă jumătate femei. Nu ne

plictisim împreună.

Cei din escortă m-au lovit, au mormăit un „du-te-n p... mă-tii”, dar licențiatul le-a dat ordin să tacă.

— Așa-mi plac bărbații, curajoși, dar haide să scurtăm porcăria asta. Ascultă, Belmonte, Juan Belmonte, ce chestie, te cheamă la fel ca pe toreadorul lui Hemingway, ascultă: „cineva de sus” vrea să lucrezi pentru el. Cunoști orașul Medellin? E foarte frumos și curg pe-acolo râuri de dolari, dar trebuie să facem puțină ordine. „Cineva de sus” se gândește că un om cu experiența ta se potrivește ca o mănășă. Mă-nțelegi, nu-i așa?

— Pot să mă gândesc dacă da sau ba?

— „Acolo sus” se spune că deja te-ai gândit.

— Așa e. Uitasem. Și pe când plecarea „sus”?

— Mâine. Băieții o să-ți țină companie până atunci. „Acolo sus” nu vor să ne scapi printre degete.

Binecuvântate fie cele cinci porunci ale clandestinității care înlesnesc mișcările fiilor lor preaiubiți, care le îngăduie să cunoască barurile cu ferestre la closet, care îi obligă să aibă căsuțe poștale unde se păstrează documentele și puținele economii, să aibă întotdeauna la îndemână un bilet pentru linia aeriană națională către orașul cel mai important, să-și pronunțe numele rar și corect, ca să apară bine transcris pe lista de pasageri, și să aibă drept amantă o târfuliță cu care să fie generoși fără să ceară nimic rușinos în schimb.

Nobilă târfuliță. Ea m-a ajutat să părăsesc Cartagena instalat la bordul unui *tramp* care naviga pe apele din Caraibe. Lăsând așadar în urmă golful Darien, în timp ce oamenii licențiatului mă așteptau pe aeroportul din Bogota, mi-am luat adio de la Cartagena și de la visul de a trăi liniștit și lipsit de griji pe malul mării, ca în versurile lui Gil de Biedma: „ca un nobil ruinat, printre ruinele inteligenței mele”.

Și sigur că m-a durut să plec din Caraibe, dar pe lângă posibilitatea a te vedea transformat în ucigaș plătit de către traficanții de droguri sau în carte câștigătoare a militarilor columbieni care se pozează lângă cadavrul unui extremist străin, viața ne oferă întotdeauna o alternativă: aceea de a spăla putina.

La naiba. Poate că sosise ceasul să plec definitiv din Hamburg. Păstram un bilet de avion cu dată deschisă pentru Costa Rica și în căsuța poștală aveam două mii de dolari, bani gheață. Puteam să plec oriunde, însă problema era Veronica; ea era singură și nu se avea nici măcar pe ea însăși acolo, în Santiago.

„Pornesc, Oskar Kramer. M-ai prins în ghearele tale. Poate că îmi cunoști viața în cele mai mici amănunte, dar e ceva de care nu ai habar: știu să pierd, și în vremurile noastre asta e o mare calitate”, mi-am spus și m-am îndreptat spre clădirea în care își avea sediul firma Lloyd Hanseatic.

„Regula numărul unu înainte de bătălie: luptătorul trebuie să știe că are de înfruntat un dușman mai bine înzestrat decât el din punct de vedere militar. Trebuie să lovească o singură dată, hotărâtor, definitiv, și după aceea să se retragă. Trebuie să meargă la luptă liniștit, relaxat, cu siguranța că a

analizat corect raportul de forțe. Să se gândească tot timpul că natura ajută la dobândirea seninătății indispensabile războinicului." Comandantul Giap.

Un împuțit și jumătate, o lepădătură, o hahaleră ordinară. Însă i-am urmat sfatul. Nu făcusem bine câțiva pași, că s-a pornit o ploaie torențială și m-am hotărât să mă relaxez grăbind pasul și gândindu-mă în tot acest timp la o umbrelă. Să-mi cumpăr o umbrelă japoneză, de ultimă generație, înzestrată cu un senzor care, când își dă seama că stăpânul ei se îndepărtează la mai mult de un metru de ea, să înceapă să strige: „Nu mă uita!” cu voce de robot. O fi existând asemenea minune? Japonezii sunt bătuți rău de tot în cap dacă nu s-au gândit să inventeze o mașinărie atât de necesară. Umbrela care nu poate fi pierdută. Umbrela cu sistem de alarmă. Umbrela care ar refuza să se deschidă dacă ar pune altcineva mâna pe ea.

Ei, da. Reușeam să mă gândesc la alte subiecte, dar aerul din Hamburg era, ca de obicei, impregnat de o duhoare pe care o cunoșteam foarte bine: duhoarea respingătoare a fugii.

Recepționarul de la Lloyd Hanseatice, cea mai mare firmă de asigurări maritime, după cum reieșea din placa de bronz de la intrare, m-a privit cu interesul pe care i-l acorzi de obicei unui rahat de pe trotuar.

— Bună ziua. Am o întâlnire cu domnul Oskar Kramer — i-am spus.

— Vorbiți germana?

— Am o întâlnire cu domnul Kramer. La zece.

— V-am întrebat dacă vorbiți germana.

— Nu cred că până acum am vorbit în africană.

— Actele.

I-am dat pașaportul chilian și s-a uitat la el cu scârbă. Când în sfârșit mi-a înțeles numele, m-a căutat pe listă.

— La zece aveți întâlnire cu domnul Kramer.

— Serios? Ce surpriză plăcută!

— Vă considerați amuzant? — mi-a trântit el, străpungându-mă cu privirea.

Am primit provocarea și am început să mă uit la luminile străzii reflectate în ochii lui. Așadar, Kramer se afla într-un birou din clădirea aceea, îmi lăsase cartea de vizită fără să-mi indice adresa exactă, fiind convins că aveam să-l caut. Individul și-a coborât privirea, prefăcându-se că se uită la ceva de pe birou. Mi-a provocat milă. Un mitocan frustrat, nefericit în modesta lui uniformă albastră, pe care o poartă de obicei funcționarii mărunți. Ceea ce își dorea acest individ era o uniformă extradotală, care să-i pună în evidență puterea de a hotărî cine are voie să intre în clădirea firmei Lloyd și cine nu. A început să-și noteze datele mele, răsfoind pașaportul cu un gest care trecea de la scârbă la stupefacție.

Îi dădusem peste cap toate schemele. Cum se putea numi pașaport acel caiețel cu niște însemne de neînțeles, împodobit cu două dihanii care ar fi putut la fel de bine să fie un pui de găină sau un șobolan ridicat pe labelle din spate, în locul vulturului puternic, cu aripile deschise? Da, îi dădusem peste cap toate schemele. Poate se întreba cum era cu puțință ca un individ după toate aparențele străin să călătorească prin lume fără să aibă pașaport

turcesc.

— Așteptați aici. La zece fără cinci am să vă chem și am să vă dau un permis de vizitator — a lătrat el arătându-mi un colț de vestibul.

M-am instalat într-un fotoliu de piele și mi-am aprins o țigară. După ce am aruncat o privire către masă și către ghiveciul cu nelipsitele flori artificiale, m-am întors la biroul recepționarului.

— V-am ordonat să așteptați acolo.

— Calm, Fritz. Aveți o scrumieră?

— Fumatul e interzis și nu mă cheamă Fritz.

— Atunci avem trei probleme: unu, dumneavoastră nu vă numiți Fritz, care e un nume adorabil; doi, va trebui să fumez afară, și trei, va trebui să ieșiți și să mă chemați la zece fără cinci.

Fumând la intrarea în clădire, am descoperit că eram surprinzător de liniștit. Kramer, oricine ar fi fost și orice-ar fi făcut, era fără îndoială un tip puternic și cu toate astea nu-mi era teamă de el. Odată și-odată trebuie să facem față situațiilor fără ieșire. Kramer știa de Veronica. Știința înseamnă putere, a spus Mac Luhan, și dacă la asta se adaugă dorința de a face rău, rezultatul combinației e înspăimântător. Mă temeam pentru ea, dar eu eram la fel de liniștit ca o fotografie. Deodată m-am simțit ca personajul din *Campionul* lui Ring Lardner, un boxer pus în situația de a câștiga un meci, însă nu pentru el, ci pentru niște oameni lipsiți de apărare, a căror soartă depinde de pumnii lui.

Tocmai striveam chiștocul, când recepționarul m-a chemat, bătând în geamul de la intrare.

— Domnul Kramer vă așteaptă. Biroul numărul cinci sute cinci. Atârnați-vă permisul de vizitator undeva unde să se vadă — mi-a spus el, înmânându-mi un dreptunghi de plastic pe care l-am băgat în buzunar.

Așteptând liftul am scos încă o țigară.

— V-am spus că fumatul e interzis — a spus recepționarul cu voce ascuțită, din colțul lui.

— Nu fumez.

— Și puneți-vă permisul undeva unde să fie văzut.

— Sacoul ăsta e din flane englezească. Nu-l împodobesc cu orice. Ce-ar spune Regina?

— Ordinele trebuie respectate.

— Cu asta suntem de acord, Fritz — i-am spus intrând în lift.

Biroul lui Kramer era mare și rece. Pe un perete ere atârnată o planșetă de plută pe care se aflau câteva foi de hârtie prinse în pioneze. Pe birou nu se vedea decât un telefon negru cu disc. Lumina de neon întărea impresia de răceală care stăpânea acel spațiu. Printr-un gest mi-a arătat singurul scaun disponibil.

— Belmonte, Juan Belmonte. De ce te-au botezat așa? Din câte știu, chilienii nu sunt mari amatori de coride.

— Nici pe mine nu mă interesează. Despre asta voiați să discutăm?

— Nu. Ca să sparg gheața, am să-ți spun că am de gând să joc cinstit, cât de cinstit îmi vor îngădui interesele mele. După cum știi, numele meu

este Oskar Kramer și sunt elvețian. Conform contractului meu de muncă, sunt șeful Departamentului de Investigații Transmarine al firmei Lloyd Hanseatice. Înainte de asta am fost polițist la Zurich, până într-o zi, când un traficant de arme a ordonat să mi se administreze o porție de plumb în șira spinării.

— Tristă poveste. Ce-are a face cu mine?

— O să afli. Totul la timpul său. Noi, elvețienii, suntem renumiți pentru încetineala noastră, dar eu am să încerc să nu fiu prea tipic, Juan Belmonte. Ca marele toreador. Relațiile pe care le am cu autoritățile germane îmi sunt de obicei foarte folositoare. Știai că documentele tale se numără printre cele ale IPP, adică ale Indivizilor Potențial Periculoși? Mi-au dat o copie a CV-ului tău. Interesant, Belmonte. Foarte interesant. Luptător de gherilă în Bolivia, în timpul ofensivei Armatei de Eliberare Națională din Teoponte. Luptător în gherila urbană din Chile. Ai participat la mai multe atacuri împotriva băncilor, sau mai bine spus „exproprieri”, ca să respectăm argoul militar. Să continuăm. Participant la mai multe atentate teroriste în timpul primilor ani de rezistență împotriva regimului generalului Pinochet. Alt amănunt interesant. Ți-ai făcut serviciul militar în trupa de comando a armatei chiliene. Două șederi în Cuba, turism în Angola și Mozambic. Luptător de gherilă în Nicaragua. Brigada Internațională Simon Bolivar. Mai târziu comandant sandinist. E o viață mult prea interesantă pentru un mardeiaș de bordel care pe deasupra mai are și nume de toreador. Să merg mai departe?

— Continuăți, Big Brother. Spuneți-mi acum ce știți despre Veronica.

— Aproape nimic. Faptul că i-am pomenit numele a fost un truc, e-adevărat, cam murdar. Presupun că trebuie să-mi cer scuze.

— Ați spus că aveți de gând să jucați corect. Spuneți-mi tot ce știți despre Veronica.

— Dacă ții neapărat. Fișa ei e scurtă: până în 1973 a fost militantă în cadrul organizației Tineretul Socialist. A fost arestată în 1977 de cadre ale Direcției Naționale a Serviciului de Informații din Santiago, în ianuarie 1978 a fost dată dispărută, dar în iulie 1979 niște vagabonzi au găsit-o într-o groapă de gunoi din sudul capitalei chiliene. Un raport medical realizat de Comisia de Apărare a Drepturilor Omului ne informează că a fost supusă la toate torturile posibile. Din ziua în care a reapărut e handicapată. Alt raport medical face referire la o formă de schizofrenie cunoscută sub numele de autism. Urmează adresa ei din prezent, numărul de telefon, iar în final se menționează că e singurul contact pe care îl păstrezi în Chile. Există fotocopii ale tuturor scrisorilor pe care i le-ai trimis. Asta-i tot.

— Nenorociții care colecționează scrisorile mele sunt polițiști sau au un pedigree mai de soi?

— Și cu ei joc cinstit. Nu pot să-ți spun asta, dar...

— Continuăți. Până acum nu mi-ați spus ce vreți de la mine.

— Dar pot să distrug cele două fișe și te asigur că nu există copii.

— Blufați. Știți bine că pe Veronica nu o puteți atinge, în Chile dictatura s-a terminat și, chiar dacă ar mai fi la putere, n-au existat niciodată acuzații împotriva ei.

— În mod direct împotriva ei, nu. Dar ce-o să se-ntâmples cu tine, dacă te expulzează din Germania? Ea depinde de tine. De banii pe care îi trimiți. Am pus să te urmărească, Belmonte. Trăiești ca un spartan, îți răsucești singur țigările pe care le fumezi. Iar despre Veronica am aflat că n-are altă companie în afara acelei mătuși care o-ngrijește. Cred că se numește Ana. E admirabilă fidelitatea ta față de o femeie pe care n-ai mai văzut-o din 1973, dacă nu cumva ai întreținut raporturi cu ea în perioada ta de clandestinitate din Chile. Admirabil.

— M-am săturat să vă ascult. Spuneți odată ce anume vreți de la mine.

— Totul la timpul potrivit. O să facem o plimbare. Tu vei împinge scaunul cu roțile (cu ocazia asta economisesc bateriile) și în timpul ăsta arunc undița, la capătul căreia o să atârni o momeală apetisantă pe care în cele din urmă o vei mușca.

Am ieșit din clădire. Recepționarul s-a pierdut în mii de zâmbete când m-a văzut în compania lui Kramer și a câinelui său respingător, care țopăia de fericire întrezărind perspectiva de a face o plimbare. Am pornit de-a lungul cheiului care străjuia Elba și m-am gândit că ar fi fost de-ajuns să-i dau un brânci ca să-l fac să dispară în amestecul de apă și murdărie.

Plimbarea s-a prelungit până la grădinile Blankenesse. În vreme ce ne uitam la vapoarele care intrau și ieșeau din port, Kramer mi-a vorbit despre bogății, comori artistice, colecții de obiecte de o valoare inestimabilă care se rătăciseră înaintea, în timpul și după cel de-al doilea război mondial. Eu îl ascultam luptându-mă cu tentația de a-l arunca în apă. Câinele părea dotat cu capacități telepatice, pentru că la fiecare pas își arăta colții.

— Iar cei care-au pierdut în toată povestea asta cu bogățiile dispărute n-au fost stăpânii lor, Belmonte, ci companiile de asigurări. După ce s-a tras ultimul glonț, în '45, a început războiul rece, deși istoricii insistă că totul a-nceput o dată cu construirea zidului Berlinului. O mie nouă sute patruzeci și cinci, anul în care harta Europei a fost împărțită între culorile roșu și alb, a fost pentru asigurători ca o ghilotină care a tăiat fără milă o serie de puncte de suspensie ce marcau drumul până la averile pierdute, însă toate companiile de asigurări știau că mai devreme sau mai târziu verigile lanțului aveau să se unească din nou, recuperând continuitatea logică ce va conduce la deznodământ, la închiderea inevitabilă a cercurilor.

— Vorbiți în chineză. Nu pricep o iotă.

— De acord. Am să scurtez povestea: timp de mai bine de patruzeci de ani, de cele două părți ale zidului Berlinului s-au păstrat frânturi din povestea asta, cu certitudinea că posesorii aflați de partea cealaltă aveau să aștepte, răbdători, clipa în care puteau să lege lucrurile între ele. Această clipă a sosit când s-a prăbușit socialismul ; cercurile au început să se închidă, dar într-o manieră prea vertiginoasă și care amenința să le transforme în spirale.

— M-am săturat să vă ascult, Kramer. Ați spus că aveți de gând să jucați cinsti și nu încetați să mă aburiți cu parabole pe care nu le înțeleg. Ce-mi pasă mie dacă nenorocitele dumneavoastră de cercuri se închid sau rămân deschise? Și spuneți-i câinelui ăstuia blestemat să nu se mai frece de picioarele mele. Nu-l spălați niciodată?

— Igiena lui Canale e problema lui personală, împinge-mă spre cafeneaua de-acolo. Încă n-am luat micul dejun.

Cafeneaua „Foișorul Elbei” era pustie la ora aceea. Ne-am așezat la o masă lângă fereastră. Vapoarele continuau să se perinde prin port. Pe puntea multora dintre ele se zăreau membrii echipajului care se pregăteau să ridice ancora. I-am invidiat. Foarte curând aveau să ajungă la Cuxhaven, bucurându-se de libertatea pe care ți-o oferă largul mării. Kramer a comandat două cești de cafea și ouă jumări. Câinelui i-au adus un cârnat enorm.

— Mănâncă, Belmonte. Între timp am să-ți spun o poveste care-o să te ajute să înțelegi de ce am nevoie de tine. Ascultă: când prăbușirea zidului Berlinului devenise doar o chestiune de timp, toți nemții din est sărbătoreau cu anticipație, defilau pe străzi strigând: „Suntem un singur popor” și își pregăteau papilele gustative pentru Coca-Cola, toți, cu excepția unui bătrânel pe care îl vom boteza Otto. Nu-i așa că în toată America de Sud sunt cunoscute bancurile cu nea Otto? Ei bine, acest domn Otto, fost membru SS și mai târziu erou al muncii socialiste în RDG, s-a eschivat de la marea petrecere și s-a postat în fața legendarului Check Point Charlie. A așteptat acolo zi și noapte. Nemișcat ca o sentinela din alte vremuri. A așteptat înfrigorat, înăbusindu-și dorința de a urina, până când a sosit clipa istorică în care RDG-iștii au început să le vândă ziariștilor uniforme și decorațiile. Și când RDG-ul tocmai își dădea duhul, în vreme ce berlinezii din cele două părți ale orașului alergau să se îmbrățișeze și să dărâme zidul chiar și cu unghiile dacă ar fi fost nevoie, Otto al nostru a alergat până la prima cabină telefonică pe care a găsit-o în Occident, a format numărul de la informații, a aflat numărul de la Lloyd Hanseatice din Hamburg, a sunat și a cerut să vorbească cu șeful cel mare. Presupun că domnul Otto s-a simțit cam frustrat când a primit drept răspuns un: „Sunați mâine”, însă un om care a așteptat mai bine de patruzeci de ani pentru a-și juca în sfârșit cartea nu-și poate permite să mai piardă timpul. Domnul Otto a insistat. A spus: „Căutați-l pe șeful cel mare la el acasă sau pe unde-o fi el și spuneți-i numai atât: Kunsthalle, Bremen, 1945. O să înțeleagă despre ce e vorba. Eu vă sun din nou peste o oră”.

Cuvinte magice, Belmonte. Directorul de la Lloyd a apărut la un'spe noaptea în pijama. În mai puțin de două ore, domnul Otto al nostru își instala fundul într-o limuzină care l-a adus de la Berlin la Hamburg și la șase dimineața era primit cu surle și trâmbițe de către director și de o armată întreagă de istorici și experți de artă. Mulți angajați de la Lloyd n-au dormit în noaptea aceea. Să trec direct la subiect, Belmonte. Domnul Otto a acceptat o cafea și a spus: „Dumneavoastră căutați colecția de artă pierdută de la Kunsthalle din Bremen. Eu știu unde se află. Să vorbim despre recompensă”, în cazul în care nu știai, e vorba despre o colecție de pictură magnifică, în valoare de vreo șaiszeci de milioane de dolari. „Cercetările noastre arată că s-ar putea să se afle la Moscova”, a spus unul dintre istorici. Domnul Otto a rămas în continuare nemișcat. „S-ar putea. Dar numai parțial”, a spus el și le-a povestit cum participase el la subtilizarea tablourilor. O dată lămurită

problema recompensei, a devenit mai vorbăreț. O parte importantă din colecție se afla la Asuncion, în Paraguay, păzită de un fost camarad de arme SS-ist, ale cărui identitate și ascunzătoare valorau o grămadă de bani în Israel. Pentru a da greutate argumentelor sale, domnul Otto a scos niște fotografii care, în pofida calității mizerabile, i-au făcut pe experți să tremure de emoție. Domnul Otto a început să vadă viața într-o nuanță trandafirie, însoțit de membrii executivi de la Lloyd și de experții de artă, a zburat peste Atlantic, în timpul călătoriei s-a gândit probabil la ce avea să facă el cu recompensa, la virtutea de a fi răbdător, însă atunci când a aterizat la Asuncion, visele sale au ajuns în infern. Ziarele din Paraguay anunțaseră tragica dispariție a unui distins membru al coloniei germane din Asuncion. După cât se părea, suferise un accident în cadă. Un foehn care, din nefericire, era băgat în priză căzuse în apă și îl făcuse să zboare direct în lumea cealaltă. Un accident, înțelegi?

— Am văzut ceva asemănător într-un film cu James Bond. Cu un ventilator. Ce s-a întâmplat cu tablourile?

— Nimeni nu știe unde se află acum. Poate că o s-apară. Dar cel mai probabil e c-o să sfârșească în pivnița cu aer condiționat a unui colecționar arab.

— Spuneți până la capăt povestea domnului Otto.

— Nu cred să i se fi părut prea amuzantă. I-am plătit biletul de întoarcere și l-am dat pe mâna poliției. La urma urmei, în anul o mie nouă sute patruzeci și cinci fusese complice la un furt care a afectat interesele companiei Lloyd. Ai prins morala povestirii?

— Dacă te scoli de dimineață nu înseamnă că o să ajungi neapărat foarte departe. Ați ajuns târziu în Paraguay. Dar tot n-am înțeles de ce îmi spuneți toate astea și ce vreți de la mine.

— Am nevoie de șiretenia și de experiența ta. Ca să fac investigații. Ca să nu ajung prea târziu în Paraguay sau oriunde altundeva.

— Sunteți nebun. Nu mă pricep deloc la investigații. Presupun că o companie cum e Lloyd lucrează cu cei mai buni detectivi. Și spuneți-i câinelui ăstuia împuțit să-mi lase în pace pantalonii.

— Cred că-i plăci. Presupui corect. Avem cei mai buni detectivi, investigatori, dar sunt șoareci de bibliotecă sau de laborator. Investighează cu ajutorul computerului, în realitate, să găsești ascunzătoarea unei opere de artă sau a unui obiect de valoare nu e chiar așa de greu. E o chestiune de răbdare. Adevăratele dificultăți se ivesc mai târziu, când apar tocmelile, mai dă jupâne, mai lasă stăpâne, când trebuie să dai mită, când se aplică regulile impuse de legea cererii și a ofertei, pentru că ele stabilesc în fond dacă obiectul își schimbă sau nu posesorul. Dar lucrurile se întâmplă așa numai în vremuri de normalitate și, după cum știi, Belmonte, vremurile s-au schimbat foarte repede. Acum trebuie să investigăm cazul fără să avem prea multe piste, trebuie să adulmecăm, să luăm urma, să aflăm anumite informații și să trecem la fapte. Nu face mutra asta, pentru că mă apropii de miezul problemei. Nu-ți poți închipui și nimeni nu-și poate închipui cantitatea de bunuri pe care am reușit să le recuperăm din America de Sud. Vreme de

patruzeci și ceva de ani ne-am străduit să stabilim reguli de negociere — care au salvat Odessa Connection — cu băieții din Al Treilea Reich. O muncă anevoioasă și lentă, de birocrați, care a fost posibilă numai pentru că aveam suficient timp. Însă acum, după ștergerea granițelor care îi țineau prizonieri pe locuitorii din lumea socialistă, nimic nu-i poate împiedica pe posesorii multor secrete să călătorească pentru a recupera ceea ce consideră ei că le aparține. Și cum majoritatea acestor depozitari de adevăruri au îmbătrânit, se vor vedea nevoiți fie să-și vândă secretele celui care le dă mai mult, fie să pornească la drum. Vor felia care li se cuvine.

— Tot nu pricep ce naiba caut eu în povestea asta.

— Gândește-te la un tip ca Menghele. Deși era proscris și acuzat de jumătate din planetă, a reușit să se bucure de o existență legală și fericită undeva în Brazilia și Paraguay. Evreii n-au putut niciodată să demonstreze în fața vreunui tribunal din Brazilia sau Paraguay că bătrânelul cu înfățișare bonomă, fotografiat de mii de ori, era unul și același cu îngerul Morții. Și-atunci au încercat să-i arunce mânușa prin alte mijloace, așa cum au făcut cu Adolf Eichmann la Buenos Aires, dar nu le-a ieșit figura. Au trimis mai multe trupe de comando să-l sechestreze sau să-l elimine pe Menghele, dar toate au dat greș, și știi de ce? Pentru că nu cunoșteau secretele ilegalității sud-americe. Iar tu chiar că ești tare la afacerea asta, Belmonte. Stăpânești la perfecție arta de a trăi în clandestinitate. Un fost luptător de gherilă din America de Sud nu e individul romantic și ratat pe care-l descriu rapoartele politice ale social-democrației. Capitalismul victorios a făcut în așa fel încât cunoștințele tale să fie o știință deocamdată exactă și necesară. Și-atunci, iată ce vreau de la tine: experiența ta.

Invalidul și-a încheiat discursul și a început să se uite la mine cu o expresie de autosuficiență. Și de un asemenea dobitoc îmi fusese mie frică? Chiar că era jenant. Dacă acest Kramer, cu ideile lui ridicole despre luptătorii de gherilă, era un individ respectat de poliția politică, atunci nu era de mirare că nu reușiseră să-i găsească pe fugarii de la Baader-Meinhof.

— Experiență! Dumneavoastră nu știți despre ce vorbiți. Nu înțelegeți chiar nimic. Nu neg că am fost implicat în câteva aventuri, dar toate au eșuat, Kramer. Au eșuat. Dați o raită prin Paris sau Berlin și veți întâlni sute de luptători de gherilă pensionați.

— E-adevărat. Însă nu poți pune pe picior de egalitate un om care a tras cu pușca în pădure cu unul care cunoaște toate ascunzișurile ei. Știi că poliția antitero germană consideră că atentatul împotriva lui Somoza e o operă de artă? Studiază cazul. Cinci oameni reușesc să se strecoare în țara cel mai strict supravegheată din toată America de Sud, Paraguay, unde din patru locuitori unul este turnător la Securitate. Cei cinci transportă acolo arme, ba chiar și două lansatoare de rachete, îl găsesc pe Somoza și îl lichidează. Și nu erau nicaraguani, Belmonte. Erau din extremitatea sudică. Erau indivizi de genul tău. Multă vreme am căutat un fost terorist, unul ca tine, dintre cei care au învățat limbi străine, tehnici de sabotaj și de clandestinitate, arta de a se face nevăzuți, care s-au fâțâit prin lume și au lăsat în fiecare țară prin care au trecut o rețea de contacte.

— Sunteți nebun, Kramer. Ce spuneți dumneavoastră e literatură. Omul de care aveți nevoie se numește Ivan Ilici Ramirez. Vă fac cadou această informație.

— Legendarul „Carlos”. Să nu crezi că nu m-am gândit la el. Din păcate, a devenit un moșneag. Când l-au dat afară din Liban s-a dus în Siria cu haremul lui de nemțoaice. Rele de muscă mai sunt și femeiuștile astea din gruparea Partizanilor Armatei Roșii. L-au secătuit de puteri. Dar să încheiem. O să lucrezi pentru mine. Nu pentru Lloyd. Pentru mine.

— Nu. Nici pentru Lloyd, nici pentru dumneavoastră. Mai aveți ceva de spus?

— Da. Ar mai fi ceva. Trebuie să știi că poliția politică a primit un telefon anonim care i-a condus spre o captură de cocaină. Când mă așteptai în holul de la Lloyd tocmai îți percheziționau casa. Cam neplăcut, Belmonte, pentru că un oarecare Valdivia, complicele tău, a opus rezistență atunci când poliția a încărcat marfa. Cam neplăcut. Aveai două mii de dolari în căsuța poștală? Au fost și ei confiscați. E normal, în asemenea cazuri. Nu te încorda. Lui Canale îi plac tipii relaxați.

— V-ați gândit la toate, nemernic ordinar ce sunteți.

— Bineînțeles. Nouă, elvețienilor, nu ne place să lăsăm lucrurile făcute numai pe jumătate. E o deformație națională. Și-acum să plecăm de-aici. O să ne întoarcem fără grabă. Poliția are nevoie de timp ca să-și recunoască greșeala.

— Ce trebuie să fac?

— Să călătorești. În Chile. Ești iar în pâine, Belmonte. Și să nu cumva să-ți treacă prin minte să dezertezi. Știi foarte bine că mecanismele de extrădare dintre țara ta și Germania funcționează de minune.

— Deocamdată ați câștigat. Dar o să mi-o plătiți, Kramer. Nu știu cum, dar o să fac în așa fel încât o să vă iasă pe nas.

— Ai văzut „Casablanca”? La sfârșitul filmului, polițistul francez îi spune lui Rick: „Mă gândesc că din asta se poate naște o prietenie frumoasă”.

Berlin: cină de afaceri

Galinsky și Maiorul s-au urcat într-un taxi în Alexander Platz. O perdea de ploaie amestecată cu zăpadă făcea ca mașina să înainteze încet spre partea de vest a orașului. S-a oprit în față la Candy, unul dintre restaurantele bune din Charlottenburg. Au intrat. Ospătarul-șef s-a apropiat de ei pentru a-i întâmpina.

— Bună seara, Herr Director. Doriți aperitivul obișnuit?

— Sigur că da. Fă-te comod, Galinsky. Aici se prepară cel mai bun Martini din Berlin.

Galinsky a încuviințat printr-o mișcare a capului. A așteptat ca ospătarul să se îndepărteze înainte de a întreba:

— Sunteți clientul casei?

— Iau cina aici din când în când. Și e drept că sunt și director. Conduc o

agenție imobiliară care are birourile foarte aproape de-aici.

Un chelner le-a adus Martini. Au băut. Maiorul i-a oferit țigări.

— Cum te simți, Galinsky?

— Acum, bine. Până ieri mă tot gândeam la un psiholog militar care vorbea despre abulie ca despre un simptom al oboselii după luptă. Eu mă simțeam ca un abulic care n-a putut lupta. Nu e ciudat?

— Aveai planuri?

— Nici unul. De fiecare dată când încercam să mă gândesc, situația mă copleșea, mă strivea de-a dreptul. Singurul lucru pe care l-am făcut a fost să-mi cumpăr una dintre publicațiile acelea pentru mercenari, dar n-am deschis-o. Nu neg că încă mi-e teamă pentru rezultatele investigațiilor asupra trecutului meu. E insuportabil să fii disponibilizat.

— N-ai nici un motiv să-ti fie teamă. Ofițerii de la serviciile secrete sunt de neatins. E prea mult rahat în jurul nostru, care i-ar putea stropi pe mulți, așa că nimănui n-o să-i vină ideea să-l scormonească. Singurii care au de pierdut sunt civilii, turnătorii care au colaborat cu Stasi, amanții care și-au vândut vecinii. Vânătoarea de vrăjitoare merge mai departe, dar pe noi nu ne poate atinge.

— Îmi place optimismul dumneavoastră, domnule Maior.

— Știi ce spun. În trecutul tău nu există nimic reprobabil, Galinsky. Ai fost în Cuba și i-ai învățat pe ofițerii de pe submarinele nicaraguane să dezamorseze bombe la mare adâncime. Ei, și? Națiunile Unite i-au condamnat pe americani pentru că minaseră porturile. Ai dus la bun sfârșit o misiune umanitară și nimeni nu te va condamna pentru asta. Ai fost și în Angola și i-ai pregătit pe aceiași ostași, care mai târziu au apărut instalațiile de la Shell, în Mozambic ai dat o mână de ajutor la apărarea căilor ferate și a aeroportului din Moputo. Ce e atât de condamnable în asta? Înainte ai ținut cursuri despre materialele explozibile pentru chileni și bolivieni. Și ce? Veneau din niște țări cu mari resurse miniere și ți-au fost prezentați drept muncitori cu burse de specializare. Ceea ce ai făcut cu ei se numește ajutor pentru dezvoltare. Erai militar și toate acțiunile tale s-au bazat pe legi. N-ai făcut decât să asculți de ele.

Au luat o cină copioasă. Maiorul a ales vinurile cu multă pricepere și, după desert, în timp ce degustau un coniac excelent, i-a spus din nou că nu avea motive să se teamă de sancțiuni sau represalii.

— Sigur că cineva o să plătească oalele sparte. Și acest cineva e un bătrân senil care chiar în clipa asta își face bagajele, îl vor lăsa să călătorească în Chile și acolo va muri, în exil. Asta e sfârșitul tragic pe care-l cere dramaturgia germană. Bea, Galinsky. În sănătatea secretarului nostru general, președinte, ultimul conducător proletar. Sărmanul bătrân a fost atât de idiot încât a ajuns să creadă în omagiile care chiar el dădea ordin să i se aducă, în statisticile și bilanțurile pe care tot el le inventa. Bea, Galinsky. Vrei să știi cât costă o sticlă de coniac? Exact cât câștigam noi doi la un loc într-un an de zile. Dar vremurile alea au trecut. Vremurile alea nenorocite nu mai sunt acum decât istorie prăfuită și supărătoare. Acum, timpurile noi aleargă și lucrează în favoarea noastră.

— Mi-aș dori să pot vedea și eu lucrurile în lumina asta. Există vreo rețetă?

— Bineînțeles. Există, iar ea începe prin a-ți fixa singurul obiectiv valabil: să fii bogat. Cu cât mai bogat, cu atât mai bine. Bogăția e un balsam, în timp ce sărăcia e necuviincioasă. Gândește-te, Galinsky; când s-a prăbușit zidul Berlinului, am crezut că occidentalii, așa-numiții *Wessis*, aveau să privească sărăcia noastră cu evlavie, cu milă. Și ce s-a întâmplat de fapt? Au privit-o cu scârbă, cu o silă neascunsă. Discursul oficial decreta că eram toți egali, dar noi știm prea bine că nu e adevărat. Când unul dintre noi, un *Ossi* păduchios ridică o mână ca să se uite la porcăria lui de ceas rusesc, simte că timpul i-a jucat o farsă urâtă, că îi scapă pur și simplu printre degete, că se scurge cu o viteză cu neputință de atins. Însă când un *Wessi* se uită la un ceas Rolex cu diamante, descoperă că timpul îi aparține și că e în stare să-l domine. Trebuie să te hotărăști să fii bogat, Galinsky, iar noi ne aflăm și în situația extraordinară de a reuși acest lucru. Am fost comuniști, de aceea cunoaștem regulile capitalismului. Și am fost și militari, cu alte cuvinte indivizi care s-au pregătit tot timpul să depășească înfrângerile.

— Iertați-mă, domnule Maior. Nu înțeleg.

— Ce-l face pe un militar să meargă mai departe?

— Tot ce-mi vine acum în minte sună prostește.

— Și poate chiar este. Ești tânăr, Galinsky. Ai fost mereu socotit un ofițer cinstit pentru că înghițeau pe nerăsuflăte toate gogoșile. Însă eu sunt veteran și pot să-ți spun marele adevăr: rațiunea de a fi a oricărui militar e nici mai mult, nici mai puțin decât obținerea prăzii de război.

Au mai băut un pahar din deliciosul coniac și au ieșit din restaurant să facă o plimbare pe străzile din Charlottenburg. Galinsky simțea că o senzație neplăcută de proastă dispoziție amenința să-i dea peste cap cina extraordinară. Oare îi dăduse întâlnire și-l invitase numai pentru asta? Ca să filozofeze într-un limbaj presărat cu acele coduri moralizatoare bizare? Ca să-i demonstreze că ar fi putut să facă parte din tabăra învingătorilor, fără să-i spună însă și cum să procedeze?

Ajungând în fața grilajului unei parcări cu plată, s-au oprit.

— Sesam, deschide-te — a spus Maiorul introducând o cartelă magnetică în ușa cu deschidere automată.

Au intrat într-un garaj subteran. Au trecut pe lângă două rânduri de mașini și au ajuns în dreptul unui Mercedes decapotabil. Maiorul a deschis de la distanță portiera cu o telecomandă.

— Îți place? E jucăria mea preferată.

— E a dumneavoastră?

— Fă-mi, te rog, plăcerea și condu tu. Sunt cam obosit.

Au ieșit din garaj. Lui Galinsky nu-i venea să creadă. Conducea o mașină ca-n filme. Un Mercedes sport. Instrumentele de pe panoul de comandă străluceau și luminile orașului se reflectau pe capota sclipitoare. Urmând instrucțiunile Maiorului, a condus până în partea de est a orașului, slab luminată, flancată de clădiri cenușii și turtite ca socialismul pe care-l reprezentaseră.

— Ia-o pe Unten den Linden. Cum traduci asta în spaniolă?
— Bajo los Tilos³. Unde mergem, domnule Maior?
— Ești în formă, Galinsky?
— În ce sens, domnule Maior?
— În cel mai bun sens. Am o misiune pentru tine.
— Dumneavoastră ordonați. V-am mai spus și ieri.
— Ca pe vremuri. Numai că de data asta nu te mai așteaptă nici o insignă de tinichea la întoarcere, în cazul în care-ți îndeplinești misiunea. Te așteaptă un sfert de milion de mărci.

— Niciodată nu m-am simțit mai bine. Dumneavoastră ordonați, domnule Maior.

— Nemaipomenit. Continuă să mergi pe Unten den Linden. Mergem la curve.

Teii care dădeau numele bulevardului erau la fel de fanați ca și clădirile dimprejur. Trecând prin fața mausoleului ridicat în memoria victimelor militarismului și fascismului, Maiorul a izbucnit în râs.

— Totul e de vânzare, Galinsky. De câte ori nu ți-a venit rândul să faci parte din garda de onoare a mausoleului? Degerăturile pe care ni le-a dăruit patria noastră. N-o să treacă multă vreme și-o să-l vândă. Sigur o să deschidă un chioșc de hamburgeri în locul lui. Ar putea chiar să folosească flacăra eternă pentru prăjit.

Au parcat aproape de Platz der Akademie. Galinsky s-a uitat la luminile palide ale hotelului Charlottenhof. Maiorul a izbucnit din nou în râs.

— Bătrânul Charlottenhof. Probabil că-ți amintește de vremurile când veneai aici să-i cauți pe latino-americieni ca să-i duci la baza Cottbus. Cel care-o să cumpere hotelul ăsta o să dea peste o adevărată comoară de fire și microfoane. Stasi instalează microfoane pentru fiecare invitat, noi puneam altele, KGB-ul, CIA, arabii, cubanezii și angolezii, la fel. Aici sunt mai multe microfoane decât cărămizi. Am auzit că un englez a cumpărat lifturile.

Galinsky a râs și el împreună cu Maiorul. A râs, dar n-a putut să nu-și aducă aminte de o anumită dimineață a anului 1980. Trecuse atunci pe la hotelul Charlottenhof ca să se întâlnească cu o nicaraguană. Femeia venise în RDG cu o delegație de copii care nu se puteau juca, dar nu pentru că n-ar fi avut chef de joacă. N-aveau mâini. Cu puțin înainte de victoria sandinistă, gardienii lui Anastasio Somoza ciuruiseră mâinile a douăzeci de copii care aruncaseră cu pietre în timpul insurecției de la Masaya. Doisprezece dintre ei supraviețuiseră și veniseră la Berlin ca să-și primească protezele care le-ar fi îngăduit să se joace din nou. Copiii îl întâmpinaseră ridi-cându-și cioturile de la mâna dreaptă, închipuind astfel o înspăimântătoare parodie a salutului proletar, Galinsky a-nghițit în sec, dar n-a spus nimic. Să fi pomenit ceva despre un asemenea subiect ar fi fost ca și cum ar fi aruncat o găleată cu lături pe noaptea aceea veselă, prevestind frumoasele vremuri care stăteau să-nceapă.

Au împins o poartă impunătoare și demodată care dădea într-un gang

³Pe sub tei

tipic berlinez. Pe margine se aflau scările care conduceau spre cele două aripi ale clădirii, în dreptul lor erau înșirate cutiile poștale și contoarele electrice. Au înaintat spre ușa care dădea spre curtea interioară. Galinsky cunoștea foarte bine genul acela de clădiri. A presupus așadar că în grădina interioară, în *Innenhof*, aveau să găsească blocuri cu zidurile scorjite, balcoane atârând amenințător și, în spatele câte unei ferestre slab luminate, silueta unui bătrân citind sau răsfoind un album de cărți poștale.

Spre surprinderea lui Galinsky însă, clădirea din curtea interioară era ascunsă în spatele unor schele de care atârnavu afișe publicitare ale unor firme de construcții din Occident. Primul etaj era scaldat în lumină. La intrare mirosea a var proaspăt, iar o voce îi salută puternic chiar în dreptul ușii cu deschidere automată.

— Bună seara. Ce doriți?

— Am dori să bem ceva, dar într-o companie plăcută — a răspuns Maiorul.

Un individ musculos i-a primit la intrarea în apartament. L-a recunoscut pe Maior și s-a scuzat pentru mirosul pătrunzător de var. Imediat după aceea i-a condus într-o încăpere mare. Acolo, înșirate la o tejghea de tip american, mai multe femei stăteau de vorbă cu câțiva clienți. Au comandat două ginuri.

— Din toate bordelurile care s-au deschis, ăsta e cel mai bun.

Înveselește-te, Galinsky. N-ai nici un motiv să-i invidiezi pe cei care se află de partea cealaltă. Patronul e un tip din München care-a cheltuit o avere ca să renoveze clădirea. Cum ți se par fetele? Sunt pentru toate gusturile. Uite. Cu mulatra aia poți să-ți exersezi spaniola. E cubaneză. Dar unde s-o fi ascuns gheișă mea?

La trei dimineața, o pătură groasă de zăpadă acoperea străzile Berlinului. Galinsky s-a apropiat de fereastră și a deschis-o ca să tragă în piept aerul rece și înviorător. De două ore studia documentele pe care i le dăduse Maiorul.

— Ești obosit, Galinsky? — l-a întrebat acesta din celălalt capăt al biroului.

— Nu, domnule Maior. Sunt impresionat de poveste.

— Bine. Ai un răgaz de două zile ca să te pregătești pentru călătorie.

— Chile. N-am fost niciodată în țara asta.

— Nu cred că e foarte diferită de Cuba. O să sărbătorim întoarcerea ta la același bordel. Și atunci o să mă inviți tu.

— Va fi o plăcere, domnule Maior. O adevărată plăcere — a spus Galinsky, lăsând pe birou un exemplar din catalogul general al Muzeului Numismatic din Zürich.

Hamburg: timp de gândire

L-am lăsat pe Kramer la intrarea în clădirea firmei Lloyd, iar după aceea am pornit la drum fără o direcție precisă. Mai întâi m-am gândit să mă duc spre localul *Imbiss* ținut de Zelma, apoi am vrut să trec pe la Regina să-mi

iau banii pe care mi-i datorau, dar în cele din urmă a triumfat nepăsarea, nevoia de a mă vedea înconjurat de cei patru pereți protegitori, și astfel m-am trezit urcând scările, în căutarea viziunii mele.

Vecinul de la apartamentul de dedesubt stătea probabil de mai multe ceasuri cu ochii lipiți de vizor, sau cum s-o fi numind acel odios orificiu de pază. A așteptat să traversez palierul ca să deschidă ușa.

— Știți ce? Vrem să vă comunicăm că asta e o casă respectabilă — mi-a spus printre dinți.

— „Vrem?” Nu văd cine formează restul corului.

— Am vorbit și cu vecinii. Azi dimineață a venit poliția să vă inspecteze apartamentul. Am semnat o cerere prin care ne exprimăm dorința să fiți evacuat.

— Mulțumesc pentru înștiințare, îmi plac oamenii amabili.

— De ce nu vă cărăbăniți în Turcia?

— Fiindcă n-am chef. Fiindcă îmi place să trăiesc înconjurat de fii de cățea ca tine. Pricepi?

În timp ce-i puneam întrebarea asta am urcat treptele, iar individul a trântit ușa.

Apartamentul arăta ca și cum ar fi trecut pe-acolo un uragan. Toate cărțile erau risipite pe unde se nimerea, pernele fotoliilor fuseseră sfâșiate cu cuțitul și nici din pat nu mai rămăsese mare lucru, în chiuvetă, un amestec format din pastă de dinți, șampon și apă de colonie își bolborosea neputința de a se scurge pe țeava, în bucătărie, congelatorul deschis scotea la iveală o hartă compusă din orez, supă la plic și tăieței striviți cu conștiinciozitate sub tălpi. Pe podeaua din salon am zărit un alt obiect care le căzuse victimă: caloriferul electric al lui Pedro de Valdivia își expunea cablurile tăiate. Poliția își făcuse bine treaba.

Am adunat de pe jos pernele ciopârțite și m-am prăbușit pe arcurile canapelei. Era frig, la fel de frig ca afară. După cum se vedea treaba, tot nu aveam căldură. M-am gândit la grăsunul cu cipilica albastră. Când acceptasem însărcinarea lui Kramer, invalidul mă asigurase că Pedro de Valdivia avea să fie pus în libertate fără a fi acuzat, dar nu puteam să nu mă gândesc că-i datoram mai mult decât niște scuze.

— Mâine vei primi biletele, ultimele instrucțiuni și un avans pentru cheltuieli — mi-a spus Kramer la despărțire.

— Și șansa de a juca murdar. De a vă trage o țeapă.

— N-ai s-o faci. Încet, încet, chiar dacă refuzi să accepți asta, o să descoperi că ți-am propus târgul cel mai convenabil. O să câștigi, Belmonte.

Pentru prima dată o să tragi foloase de pe urma unei aventuri.

— Ce știți dumneavoastră despre pierdere sau câștig!

— Știu mai mult decât îți închipui. Și nu uita: lucrezi pentru mine. În exclusivitate.

Mă întorceam în Chile. Am trăit cu spaima acelei clipe, și asta nu pentru că țara mea nu mi-ar mai fi plăcut sau pentru că n-ar fi ocupat în continuare un loc în sufletul meu. Mi-era teamă de întoarcere pentru că întotdeauna am fost imun la amnezie, mai cu seamă la acele amnezii impuse de rațiuni de

stat, de pacturi politice, de mandate bune de aruncat la gunoi.

Ce mă aștepta în Chile? O teamă cumplită. Incertitudinea de a nu ști cum avea să reacționeze stomacul meu, ca să dau un nume oarecare acelei zone în care ni se cuibărește sufletul.

Și mai ești și tu, Veronica, dragostea mea, în reduta de tăcere de care nu vreau să mă apropii pentru că știu că nu mă vei lăsa să intru.

Din acea perspectivă de reptilă am văzut deodată exemplarul făcut ferfeniță din *Călătorie la capătul nopții*, în această carte păstram singura scrisoare care îmi provocase cândva toată durerea pe care o poate ascunde o veste bună. M-am ridicat să caut între paginile ei. Era acolo, împăturită în patru, ca și cum i-ar fi fost frig și ei.

„Santiago de Chile, 3 septembrie 1982

Domnule Juan Belmonte,

Dumneavoastră nu mă cunoașteți. Mă numesc Ana Lagos de Sánchez și sunt soția unui deținut dispărut. Pe bărbatul meu, Angel Sánchez, l-au arestat pe 22 mai 1974, la ora zece dimineța, când ieșea din casă. Se ducea să cumpere materiale de la un magazin de fierărie. Era instalator și avea patruzeci de ani. Mai multe persoane au văzut cum l-au luat într-o mașină fără numere, și de la acea dată nu mai știu nimic despre el. Angel era militant în partidul comunist. Eu încă mai sunt. Căutându-l pe soțul meu, am început să activez în Comitetul rudelor celor dispăruți. Dumneavoastră știți probabil că am reușit să găsim mormintele tănuite ale multora dintre ei și că uneori, din păcate prea rar, i-am găsit pe unii în viață, mai ales pe copii. Una din modalitățile noastre de a-i căuta constă în a ieși din casă foarte devreme, imediat ce se ridică interdicția de circulație pe timp de nopte, pentru a ne îndrepta spre gropile de gunoi și alte locuri virane din jurul orașului Santiago. Facem asta în fiecare zi. Nu vreau să vă tulbur, dar cred că am găsit-o pe prietena dumneavoastră, și încă în viață. Pe 19 iulie 1979, într-o groapă de gunoi din San Bernardo a apărut o femeie tânără. Am fost anunțați și ne-am dus. Ceea ce vă voi spune în continuare e foarte dureros, domnule Juan, dar știu că sunteți un om curajos. După cum știți, ea a fost arestată în octombrie 1977. Dumneavoastră nu vă aflați atunci în Chile. Tatăl prietenei dumneavoastră, care era văduv, s-a încăpățânat s-o caute până când l-au lăsat puterile. Don Andres Tapia a murit în septembrie 1978, după ce a reușit să facă în așa fel încât poliția chiliană să o dea dispărută pe Veronica Tapia Marquez. Comitetul nostru are fotografii cu aproape toți dispăruții, și cu ajutorul unei asemenea fotografii am reușit să o identificăm.

Din punct de vedere fizic ea e bine, domnule Juan, dar au distrus-o psihic. Nu vorbește. De când am găsit-o n-am reușit s-o facem să rostească nici măcar un cuvânt. Cine știe ce orori a trăit și a văzut cât timp s-a aflat la discreția soldaților.

După ce am identificat-o, am început să-i căutăm familia, însă, după cum știți, Veronica nu avea altă rudă decât pe tatăl ei. Acum ea locuiește cu

mine. Pentru a ne ocroti pe amândouă, am spus că e nepoata mea. Sunt trei ani de când locuiește la mine și, deși nu vorbește și e tot timpul absentă, am învățat să o iubesc ca pe o fiică. Și în sfârșit am dat de dumneavoastră. Cu câteva săptămâni în urmă, când așteptam autobuzul ce trebuia să ne ducă acasă după o vizită la un prieten doctor care are grijă de Veronica, un bărbat s-a apropiat de noi și a recunoscut-o. Ea a rămas mai departe închisă în tăcerea ei, și atunci eu l-am întrebat pe necunoscutul acela dacă era prieten cu Veronica și dacă ne putea ajuta să găsim mai multe persoane care să o fi cunoscut înainte. Omului îi era teamă. Se vedea cu ochiul liber. Sunt atâția lași în țara asta. Am insistat, iar el mi-a vorbit foarte grăbit despre dumneavoastră, știa că vă aflați în exil.

Mai apoi am căutat informații la Comitetul rudelor celor dispăruți. Și pentru că nefericirea îi unește pe oameni, am ajuns, prin bunăvoința soartei, să avem relații cu Măicuțele din Piaza de Mayo. De la ele am aflat adresa dumneavoastră.

Știu că nu puteți și nici nu trebuie să vă întoarceți în Chile câtă vreme ne vom afla sub dictatură. Vreau să știți că Veronica e bine îngrijită și că, în pofida faptului că nu știe unde se află, prizonieră poate a ororilor pe care le-a îndurat, nu îi lipsesc nici afecțiunea, nici solidaritatea celor învinși, care încă mai cred în dragoste.

Vă trimit alăturat adresa și numărul meu de telefon.

Vă îmbrățișez în acest moment atât de dificil și vă rog să păstrați din el bucuria de a o ști în viață.

Prietena dumneavoastră, Ana Lagos de Sánchez"

Așa s-a întors Veronica, așa te-ai întors, dragostea mea, în fotografii pe care mai târziu mi le-a trimis buna doamnă Ana. Chipul tău de copil marcat de absența pe care o filtrează ochii tăi. Părul tău lung, presărat cu fire cărunte, pe care l-am mângâiat cu degetele până când aproape că am șters imaginea ta, în vreme ce de fiecare dată am acceptat să trăiesc numai pentru tine, pentru binele tău, și am renunțat la luptele la care fusesem chemat să iau parte prin pădurile din Salvador sau Guatemala. Să trăiesc pentru tine, ca să nu-ți lipsească nimic, Veronica, dragostea mea. Ducând la bun sfârșit orice slujbă, oricât de nedemnă ar fi fost, rușinându-mă că râsesem în Managua în acea zi de 19 iulie 1979, când apăreai, când înviai într-o groapă de gunoi din Santiago. Dacă ai ști cât de mult am urât aceste mâini care, în ziua cu pricina, au atins cerul negru-roșietic al victoriei sandiniste. Cât de mult am vrut să mă întorc chiar atunci și cât de tare m-am disprețuit văzând că nu voiam de fapt să mă întorc pentru tine, așa absentă cum ești, ci pentru a răzbuna moartea celei care ai fost. Și acum mă întorc, Veronica, dragostea mea, și mi-e teamă, tare mi-e teamă, pentru că setea de răzbunare hotărăște și determină fiecare gând al meu.

Cineva a sunat la ușă, iar eu am strâns pumnii. Dacă era unul dintre vecinii mei puși pe dat sfaturi, aveam de gând să-l fac să coboare val-vârtej, împrăștiindu-i dinții pe scări.

Pedro de Valdivia s-a uitat la mine cu singurul său ochi deschis. Celălalt

era umflat și împodobit cu o vânătaie.

— Poliția a făcut prăpădul ăsta, șefule. Au distrus totul — m-a întâmpinat el.

— Mi-am dat seama. Intră.

— Le-am spus că nu sunteți acasă și nu m-au crezut.

— Așa e poliția. Neâncrezătoare. Cine ți-a închis ochiul ăla?

— N-au fost ei. M-au băgat într-o celulă cu un norvegian beat, care a ținut neapărat să mă vadă dansând un dans al ploii. Dar și-a primit și el partea, șefule. I-am tras o lovitură de cap care-o să-l facă să doarmă câteva zile de-aici încolo.

Grăsunul s-a uitat la dezastrul din jurul lui dând din cap. Văzând caloriferul electric cu firele tăiate, figura lui a căpătat o expresie de Polifem dezlănțuit.

— Ticăloșii. Ticăloși împuțiți. Au luat radiatorul.

— Nu-i nimic. Ți-l plătesc eu.

— Nu-i vorba despre asta, șefule. Toată clădirea are încălzire, mai puțin dumneavoastră — a spus el, începând să culeagă cărți și alte obiecte de pe jos.

În timp ce Pedro de Valdivia se îndeletnicea cu reordonarea lumii în urma unei explozii polițienești, m-am dus la bucătărie să verific dacă forțele de ordine respectaseră vreo sticlă. Am avut noroc. Lăsaseră o sticlă de tequila Cuervo, îngrămadită lângă ustensilele pentru curățenie.

— Lasă asta. Hai să tragem o dușcă.

— Rachiu? Mă duc să cumpăr lămâi și vă fac un *piscosour*.

— E tequila. Băutură pentru bărbați. Sănătate!

— E bun rachiul mexican — a spus grăsunul făcându-mi cu ochiul, cu singurul lui ochi intact.

Două ore mai târziu, Pedro de Valdivia făcuse o asemenea ordine în apartament, de parcă trecuse pe-acolo o ceată întreagă de menajere. L-am ajutat fără prea mare tragere de inimă, dar mi-a făcut plăcere că era cu mine. Ultima scamă de puf din pernele spintecate a dispărut o dată cu ultima picătură de tequila.

— Vin mâine cu ac și ață și vă fac pernele ca noi, șefule.

— N-o să mă-ntrebi ce-a vrut poliția?

— Poliția vrea întotdeauna ce-i mai rău.

— Te-au băgat la pârnaie din vina mea.

— Câteva ore. Și ce rău credeți că poate să-i facă peștelui apa? Ce mă surprinde însă e cum de mi-au dat drumul după ce i-am spart fața norvegianului.

— Știi ceva, Pedro de Valdivia? O să mergem să mâncăm într-un loc unde am eu niște prieteni turci.

— Nemaipomenit, șefule. Sărbătorim ceva?

— De ce nu? Sărbătorim întoarcerea mea în Chile.

Mergând spre *Imbiss*, localul Zelmei, a început să ningă. Grăsunul și-a tras ciplica pe ochi și nu făcea bine doi pași, că întorcea capul spre mine. Strălucirea ochiului său nevătămat părea să-mi atragă atenția că ne

implicam într-o mare aventură, într-una din acele întreprinderi ale căror consecințe nefaste ar fi cu neputință de îndurat în absența unui tovarăș de nădejde.

Intermezzo

„Am părăsit Tangerul natal pe 13 iunie 1325 (după calendarul creștin). Aveam douăzeci și unu de ani și mi-am motivat hotărârea cu argumentele pelerinului. Astfel am lăsat în urmă părinți, frați, neveste, copii, prieteni și avere. Am plecat la drum cu seninătatea solemnă a păsării care-și părăsește cuibul. Numai Cel de Sus, Milostivul, Atotputernicul stăpân al celor nouăzeci și nouă de virtuți cunoștea direcția vânturilor care mă împingeau de la spate...”

(Cu aceste cuvinte începe povestirea pe care șeicul Abu Abdallati Muhammad Ibn Abdallah Ibn Muhammad Ibn Ibrahim Al Klawatti, cunoscut sub numele de Ibn Batutta de-a lungul celor o sută douăzeci de mii de kilometri pe care i-a străbătut cu piciorul, a dictat-o cu peste șase sute de ani în urmă.)

„...În timpul călătoriilor mele, care încă nu s-au încheiat — numai Cel Nepătruns știe ce anume caut și dacă voi găsi într-o bună zi ceea ce caut —, am cunoscut trei feluri de călători: mai întâi sunt evlavioșii pelerini. Cel Darnic să vegheze asupra lor. Urmează negustorii pașnici care iau urma caravelor. Cel Desăvârșit să aibă grijă de bunurile lor și să le înmulțească. Și la urmă vin aceia care suspină contemplând orizontul indefinibil al mării. Oameni ciudați, care nu știu să iubească cele primite în dar de la Allah. Ei preferă să depindă de voința Lui în timpul furtunilor înfricoșătoare decât să se bucure de ospitalitatea plină de iubire pe care ar găsi-o în bazar. Sufletele lor găsesc mai mare alinare în înspăimântătoarea suflare a vântului decât în glasul plin de evlavie al imamului care vestește vremea de rugăciune din vârful minaretului. Cel Milostiv să le ușureze durerile atât lor cât și mie, pentru că simt că ei sunt frații mei...”

(În 1367, după mai bine de patruzeci de ani petrecuți în călătorii pe trei continente ca deschizător a nenumărate drumuri, Ibn Batutta a intrat sub oblăduirea sultanului din Fez. În orașul acesta prin care era interzis să treci, a fost oaspetele respectabilei Universități Quarawiyin. Ajutat de poetul andaluz Ibn Yuzay, a lucrat mai bine de doi ani la redactarea Rhilei sale, o surprinzătoare carte de călătorii și navigație, al cărei manuscris se află astăzi în proprietatea Bibliotecii Naționale din Paris.)

„...Măreția lui Allah m-a ajutat să-mi păstrez amintirile și a inspirat cuvintele frumoase și cumpătate prin care Ibn Yuzay le-a transcris. Viața mi se pare în continuare o taină mare și un mister sublim, însă voința Celui Nepătruns nu mi-a îngăduit să mă opresc decât înaintea unei singure porți dintre cele care adăpostesc tainele sale. S-a întâmplat în urmă cu mulți ani, pe când mă bucuram de ospitalitatea și prețuirea lui Muhammad Ibn Tuglug, sultanul Indiei. Cel Mărinimos să-i păstreze cinstea nepătată și să-i înjosească

pe defăimătorii lui. Ne aflam în sala cu nouăzeci și nouă de coloane a palatului din Yahanpanah și admiram munca meticuloasă a unor artizani. Oamenii aceia îmbrăcau în bucăți minuscule de mozaic interiorul unei cupole, începuseră de la margini și, încet-încet, piesele desăvârșit îmbinate se întinseseră spre centru, lăsând un spațiu gol pentru ultima piesă. Atunci artizanii și-au întrerupt lucrul pentru a lăuda desăvârșirea lui Allah. În acea clipă am înțeles că nici un călător, oricât de departe ar merge, nu e văduvit de ocrotirea Celui de Sus, de privirea lui care le vede pe toate și de memoria lui care păstrează totul. Pelerinii care nu s-au mai întors niciodată, negustorii ale căror caravane au fost înghițite de deșertul fierbinte, corăbierii care au pierdut linia orizontului pe mare, cei cărora văduvele nu le-au putut stropi mormintele cu lacrimile lor sunt la rândul-le piesele unui mozaic creat din vrerea lui Allah, care s-au lăsat conduse de mâna lui neșovăielnică în căutarea locului potrivit, a sălașului care li se cuvenea. Poate că mulți dintre ei și-au găsit simetrica eternitate în ținuturi pe care nici un om nu le va călca vreodată, pentru că așa a hotărât Cel Atotputernic. Alții, ca mine, nevrednici de a ajunge desăvârșiți, nu ne-am găsit încă sălașul cuvenit, însă într-o bună zi nesfârșita lui bunătate va strânge laolaltă piesele împrăștiate. Atunci mozaicul va fi complet, sufletele își vor afla odihna, bucurându-se de desăvârșita ordine a Celui Darnic, a Celui Evlavios, a Celui Preamilostiv și plin de virtuți..."

(Ibn Batutta a murit în 1369 în orașul Fez, la vârsta de șaizeci și patru de ani. Protectorul său, sultanul, profund îndurerat, a poruncit să se bată în memoria lui o sută de monede de aur de câte zece uncii, care urmau să fie îngropate la o sută de răscruci de pe drumurile străbătute de călătorul nostru, însă voința sultanului nu a fost împlinită întocmai, și monedele și-au schimbat stăpânul de nenumărate ori. În catalogul Muzeului Numismatic din Zürich se menționează că ultimul proprietar al monedelor — șaizeci și trei dintr-o sută — a fost un prestigios argintar din Bremen, pe nume Isaac Rosemberg, mort în 1943 în lagărul de concentrare Bergen-Belsen. Monedele au fost văzute ultima oară la Berlin în 1941. Sunt cunoscute sub numele de Colecția Jumătății de Lună Rătăcitoare.)

Partea a doua

A trăi intens compensează orice efort și aproape orice sacrificiu. A trăi pe jumătate a fost întotdeauna rolul și pedeapsa celor mediocri.

*Rolo Diez, O placă de pardoseală din
valea morții*

La zece mii de metri altitudine reflecțiile unui insomniac

După cină au proiectat un film în mod clar adormitor, și majoritatea pasagerilor sforăiau, înveliți cu păturile albastre de la Lufthansa. Am urmărit filmul despre Indiana Jones fără să-mi pun căștile, dorindu-mi să se termine, iar pe ecran să apară din nou contururile Europei și ale Americii de Sud, separate de o porțiune albastră. O linie formată din puncte indica drumul pe care-l parcurgea avionul. Zburam foarte aproape de câteva pete identificate drept arhipelagul Capului Verde, iar eu simțeam că fiecare dintre acele puncte era încă o verigă din lanțul ce mă lega de o aventură din care mă îndoiam că aveam să ies teafăr.

Cu două zile înainte de plecare avusesem ultima întrevedere cu Kramer. Fusese una dintre acele zile cu un soare inutil, care totuși umplea străzile Hamburgului de indivizi extaziați, pentru că tocmai li se confirmase că bătrânul astru încă mai strălucește.

Îmi dăduse întâlnire în grădinile Ptanten und Blumen, un parc mare care începe în centrul orașului și se termină în vecinătatea portului, întâlnirea urma să aibă loc la nouă dimineața și, când am ajuns, el se afla acolo, bucurându-se de un spectacol degradant și de înjurăturile pe care i le adresa o bătrânică furioasă și în același timp îngrozită, deoarece câinele scârbos al invalidului o regula pe cățelușa ei.

— Bătrân degenerat, fă ceva ca bestia asta să-i dea drumul cățelușei mele! — striga bătrânică mototolind o poșetă pe care nu i-o arunca lui Kramer în cap, după cum aș fi vrut eu.

— Stimată doamnă, instinctele nu pot fi înăbușite — a răspuns invalidul cu un zâmbet cinic.

— Domnule, vă rog — m-a implorat bătrâna când m-am apropiat de ea; am vrut să-i trag un șut câinelui, profitând de faptul că gema, foarte ocupat, dar n-am avut noroc, pentru că exact în momentul ăla s-a dat jos de pe cățelușă. Cu penisul roșu încă în erecție, ca un corn, s-a întins pe pământ și de-acolo a început să-mi arate colții.

— Mulțumesc. Știu că dumneavoastră Coranul vă interzice asemenea porcării — a spus bătrânică și s-a îndepărtat cu mascota ei batjocorită.

— Nu te băga în afacerile lui Canalie. E un sfat prietenesc — m-a salutat Kramer.

— Câte rase a făcut lighioana asta să degenereze?

— Hai să luăm micul dejun. Canalie și-a câștigat o gustare.

Ne-am așezat la o masă în aer liber. Până și Kramer simțea nevoia să se amăgească la gândul că soarele acela i-ar fi încălzit oasele. A cerut două cești de cafea cu briose și a comandat o tortilla de soia pentru câine.

— Soia e un bun regenerant sexual. Chinezii știu multe lucruri în privința asta.

— Din partea mea, n-aveți decât să-i dați otravă câinelui ăstuia jegos.

— Tu și Canalie o să ajungeți să vă iubiți. Sunt sigur. Ai biletele?

— Știți prea bine că le am.

— Nu încercam decât să fiu amabil. Hai să vedem: care e misiunea ta?

— Să călătoresc în Țara de Foc. Să-l găsesc pe un oarecare Hans

Hillermann și să-l conving să înapoieze șaiszeci și trei de monede de aur. Totul e foarte ușor, dacă nu cumva un anumit individ căruia i se spune Maiorul n-a ajuns acolo înaintea mea, pentru că atunci se prea poate să nu mai existe nici Hillermann, nici monedele.

— N-a ajuns. Nu s-a mișcat din Berlin. Despre asta voiam să-ți vorbesc, Belmonte. Am plătit un detectiv particular și am descoperit cine e faimosul Maior. E un fost ofițer din cadrul serviciilor secrete din RDG, în prezent patron al unei agenții imobiliare.

— Un fost ofițer al serviciilor secrete. Asta înseamnă că a trimis pe altcineva. Poate că respectivul se află acum pe drumul de întoarcere.

— Se prea poate, în orice caz, asta te obligă să acționezi foarte rapid. Știu și înțeleg că vrei s-o vezi pe Veronica...

— Nu-i pomeniți numele. Nu vreau s-aud numele iubitei mele în gura dumneavoastră.

— Stai liniștit, Canalie. Bine, Belmonte, dar nu mai țipa, pentru că se enervează câinele. Ascultă aici: tot ce are legătură cu viața ta personală o să faci după ce-ți vei încheia misiunea. Am schimbat biletul de avion pe care-l aveai spre Santiago pentru Punta Arenas. În aeroportul din Santiago vei sta două ore și imediat după aceea vei pleca spre sud. Am aranjat totul și trebuie să iei biletul de la linia aeriană națională de pe același aeroport. O să ajungi înaintea celuilalt, Belmonte. O să câștigi partida. Trebuie s-o câștigi și știi de ce. Și zău că știam, încă de la prima întâlnire încercase să-mi dea de înțeles că mă avea la mână. Reușise să facă în așa fel încât poliția să mă șteargă din evidență, cu tot cu infrastructura ponegriată a episoadelor legate de lupta de gherilă, și rămăsesem în limbul decapitaților, al celor care nu au încotro să meargă, al celor care au pierdut totul în afară de principii și n-au habar ce naiba ar mai putea face cu ele. Principiile mele încep și se termină cu Veronica. Poartă numele ei, și tot ce am făcut sau fac se leagă de satisfacerea nevoilor ei minime. Habar n-am dacă nu cumva Kramer îmi disprețuise trecutul gândindu-se că mă arunca într-o fundătură a cărei singură ieșire o supraveghea așezat în scaunul lui cu roțile, sau dacă nu făcuse totul pentru a-și confirma că oamenii ca mine gândesc mai bine atunci când se grăbesc, din pricina cercului care se strânge în jurul lor. Să evaluăm situația din mers, spuneam noi în vechiul jargon, și exact asta am făcut în timp ce mă plimbam cu Kramer pe malul Elbei. Strângea cureaua pentru că avea nevoie de mine. Recurgea la șantaj, pentru că amândoi aveam ceva de câștigat sau de pierdut. Mai mult, invocase o sumă frumușică drept recompensă pentru serviciile mele. În Nicaragua învățasem ceva de la Eden Pastora, unul dintre cei mai buni luptători de gherilă din istorie: retragerile dificile reușesc atunci când sunt mascate de atacuri masive.

— Bine, Kramer. O să fac ce-mi cereți, dar vă pun o condiție.

— Să vedem. Totul se poate negocia.

— Banii dumneavoastră nu mă interesează nici cât negru sub unghie. Vreau ceva mai mult: o să-mi duc la bun sfârșit misiunea, o să obțineți monedele alea blestемate, dar dumneavoastră vă asumați sarcina de a o aduce pe Veronica în Europa, la cel mai bun centru medical pentru boli

psihice.

— De acord. La cea mai bună clinică elvețiană.

— Nu, daneză. La Copenhaga se află cel mai bun centru pentru victimele torturii. O să faceți asta oricât v-ar costa.

— Prea bine. Când am să văd monedele pe biroul meu am să încep să pun la cale călătoria prietenei tale. Oricât m-ar costa.

Punctele înaintau încet pe pata albastră, ca și cum ar fi trasat o punte între două maluri. O stewardesă m-a întrebat dacă mi-era greu să adorm și mi-a oferit ochelari de pânză neagră. I-am cerut un Jack Daniel's cu gheață și, cu paharul în mână, am început să rememorez plecarea din Hamburg. Trecuseră abia opt ore și mie mi se părea că se întâmplase totul în altă viață, din care abia dacă reușeam să-mi amintesc câteva detalii.

Pedro de Valdivia m-a dus la aeroport. Grăsunul a rămas în apartamentul meu, cu instrucțiuni precise.

— Deci știi ce ai de făcut; dacă nu mă întorc în două săptămâni, vinzi tot ce poți și trimiți banii la adresa pe care ți-am lăsat-o.

— Nu vă faceți griji, șefule. O să vă-ntoarceți. Nu știu de ce vă duceți în Chile, dar o să vă meargă bine. Eu nu pun întrebări, șefule.

— Așa e. Asta-mi place la tine cel mai mult. Februarie. Acolo e vară. Nici nu-mi aduc aminte cum e să fie cald.

— Depinde, șefule, în capitală e vară, dar în sud începe toamna.

— Da. Am o întâlnire în Țara de Foc.

— Eu sunt de-acolo, șefule. Din Porvenir. Trebuie să vă luați haine groase, în perioada asta începe să sufle vântul de la pol. Știu ce vorbesc, șefule.

— Adică n-o să scap de palton.

— Mai bine vă luați un hanorac. N-aveți? Nu contează. Vă dau unul de-al meu, care mi-e foarte mare. E umplut cu puf de rață.

În dimineața plecării a apărut cu un hanorac verde care și mie mi-era mare. Ne-am despărțit strângându-ne mâna și, după ce am trecut de punctul de control, am întors capul. Grăsunul era în continuare în hol, surâzător, cu cipilica albastră trasă pe frunte până-n dreptul sprâncenelor și cu un ochi pe jumătate închis încă.

După zece ore de zbor a fost o adevărată binecuvântare să-mi pot dezmoști picioarele pe aeroportul din Sao Paulo. O căldură sufocantă se lipea de haine și de trup. În timp ce beam o cafea adevărată într-un bar din sala de așteptare, mi-a venit o idee: și dacă acel „cineva” trimis de către Maior, orice-ar fi fost, bărbat sau femeie, călătorea în același avion cu mine? În avion eram vreo două sute de persoane. M-am hotărât să rețin chipurile. De îndată ce reîncepea zborul, aveam de gând să străbat coridorul încercând să memorez figurile pasagerilor. La a doua cafea, mi s-a părut un efort inutil. Mă comportam ca un detectiv particular, presupunând că așa se comportă copiii care lucrează pe cont propriu. Știam pe dinafară numele multor detectivi particulari care soluționau cazuri în lumile tulburi ale romanelor polițiste, dar în carne și oase nu cunoscusem decât unul, al cărui nume îl și uitasem, după cum cere regulamentul.

Cred că l-am cunoscut în 1977, când lumea era un fel de magazin universal în care revoluționari de toate soiurile se aprovizionau cu bani și armament. Mă întorceam din Mozambic în Panama, cu o escală de două zile la Rabat. Acolo trebuia să mă întâlnesc cu un militant al Frontului Național care urma să-mi înmâneze un mesaj pentru Hugo Spadafora. Ne-am dat întâlnire într-o cafenea și omul mi-a plăcut din prima clipă. Se numea „Salem”, ca marca de țigări, și vorbea spaniola ceremonioasă a locuitorilor din Sahara.

— Pe noi ne uită. Se pare că războaiele de independență nu mai au căutare — mi-a spus Salem.

— Eu unul nu vând așa ceva. Știu puține lucruri despre locuitorii din Sahara, dar asta nu mă împiedică să îi simpatizez. Poate pentru că mi-au plăcut poveștile despre tuaregi.

— Ai fi în stare să faci ceva pentru noi?

— Duc un mesaj pentru Hugo. Nu-i de-ajuns?

— E vorba despre ceva mai mult. Trebuie „recuperate” niște parale de care avem nevoie. Un traficant de arme ne-a dus cu zăhărelul, ne-a dat niște rable de tinichea, și nu le poți face una ca asta fiilor deșertului.

— Unde locuiește individul?

— În Ciudad de Mexico, un oraș foarte liniștit, după cum știi, dar banii îi manevrează în Luxemburg. Omul care e mâna lui dreaptă e supravegheat de noi zi și noapte.

De la Rabat mi-am continuat drumul spre Panama și de-acolo la Havana, ca să-l caut pe cel care m-ar fi putut sprijini să le dau o mâna de ajutor fiilor deșertului. Despre Ciudad de Mexico știu foarte puțin, după cum e și firesc, pentru că nimeni nu se poate lăuda că ar cunoaște cel mai mare oraș de pe planetă. Iar despre mexicanii știu și mai puțin. Ciudați, mexicanii ăștia. Un popor lipsit de cicatricea traumatizantă a istoriei, pe care au reprezentat-o loviturile militare din extremitatea sudică a Americii Latine, își vedeau de viața lor, o duceau rău, dar continuau cu încăpățănare să lupte pentru zile mai bune, numai că, spre deosebire de restul latino-americanilor, nu-și ipotecaseră posibilitatea de a fi fericiți pentru cecul fals al preluării puterii.

Pe vremea aceea știam foarte puține despre mexicanii din Mexic, dar multe despre mexicanii din Cuba. Cu un an în urmă mă împrietenisem cu Marcos Salazar, un profesor care, la sfârșitul anilor '60, se lansase în aventura luptei armate pentru a duce la bun sfârșit fapta eroică, dar neterminată a lui Villa și a lui Zapata. Mișcarea lor se numea Lucio Cabanas, și erau convinși că acțiunile lor se înscriau în panorama insurecțională care zguduia la acea dată continentul. Se gândiseră prost, deoarece Cuba nu i-a sprijinit. Revoluția cubaneză nu-și putea permite luxul de a strica relațiile cu Mexicul. Rațiuni de stat. Concluzii bazate pe „analiza obiectivă a corelării forțelor”.

Mișcarea n-a ținut mult. Reprimarea Partidului Revoluționar Instituțional s-a repercutat și asupra lor și mai mulți militanți, printre care și Salazar, au sechestrat un avion ca să scape cu viață. S-au dus în Cuba și au rămas acolo, pentru totdeauna sau până când pânza de păianjen lipicioasă a istoriei avea

să hotărască ceva cu privire la viața, moartea sau teama lor, sau cu privire la alte halucinații. Am început să mă plimb pe faleza din Havana, un adevărat loc de întâlnire, unde aveam să găsesc firul care urma să mă conducă la Marcos. Am cumpărat ziarul *Gramma* și l-am citit de la cap la coadă, așezat într-un loc unde puteam fi luat la ochi. Am fumat o grămadă de țigări uitându-mă la frumoasele cubaneze, până când în sfârșit m-a salutat un glas cunoscut.

— Tu aici, Belmonte? — m-a întâmpinat Braulio, un mulatru cu mers legănat care căra o valiză legată cu sfoară.

— Ce mai faci, Braulio? Pleci în călătorie?

— Sigur, mă duc în Elveția să depozitez câștigurile de pe ziua de astăzi. Sunt reprezentantul exclusiv, distribuitorul și vânzătorul unui produs extraordinar. Vă jur, domnule. Extraordinar.

— Și cine e producătorul?

— Un pom. Vând aguacate, la dracu'.

Braulio era unul dintre descurcăreții ingenioși din Cuba. Fost combatant al mișcării Playa Giron, căzut în dizgrație, nu-și pierduse niciodată umorul.

— Trebuie să mă întâlnesc cu un prieten. Mexican.

— Cam greu. Acum o săptămână ne-a vizitat patronul de la PEMEX și băieții au fost duși la Camaguey.

— Zece dolari deschid multe uși.

— Frumoase cuvinte. Tu ai putea să fii poet. Vino mâine să admirî culturile de pomi fructiferi din Havana. Între zece și douăsprezece. Vrei un aguacate?

Marcos Salazar. Ce s-o mai fi întâmplat cu el? Pe-atunci avea vreo patruzeci de ani, o figură obosită și era un fumător înrăit. O chelie pronunțată și arsă de soare îi tăgăduia orice înfățișare de luptător de gherilă. Un individ cu cămașă kaki și cu înfățișare de notar nu-l scăpa din ochi, prefăcându-se că se uită la valuri.

— Belmonte, la naiba. Mă uit la tine și nu pot să-mi cred ochilor.

— Mergem să bem un păhărel?

— Eu fac invitația și domnul plătește. Și îngerul meu păzitor?

— L-am văzut. Mai sunt și alții?

— Nu. Sunt atât de insignifiant, încât nu mi l-au mai schimbat de luni de zile. Uită-te la hoțomanul ăsta de turnător că mai e și sașiu pe deasupra. Orice-ar fi, prietene, scuipe-l între ochi când trecem pe lângă el. După aia mergem să bem un rom și ne punem pe depănat amintiri.

— Am nevoie de un om în Ciudad de Mexico. Unul în stare să se ia la trântă și cu dracul.

— Înțeleg. Destupă-ți urechile: i-ai uitat deja numele și îl găsești în Azcapotzalco. Farul de la Capătul Lumii, îi lipsește un ochi, nu știu care. Ultima dată când l-am văzut îi avea pe amândoi.

— Ce-ți datorez?

— O beție care să mă țină câteva zile.

Azcapotzalco era ceea ce în multe orașe se numește suburbie, un furuncu care nu apăruse netam-nesam pe fața orașului, ci era acolo dina-

inte, așezat la pândă. Totul părea să se-nvârtască în jurul unei rafinării megalomane care împutea aerul. A fost de-ajuns să pun câteva întrebări ca să găsesc „Farul de la Capătul Lumii”, o bodegă frecventată de muncitorii de la rafinărie și de alți indivizi pe care-i înfrătea teigheaua barului.

— Salut — a spus crâșmarul.

— O bere. Caut un camarad care e clientul casei. Unul căruia îi lipsește un ochi.

— Și credeți că el vrea să fie găsit?

— Sigur. V-am spus doar că suntem camarazi. E urgent.

— Așteptați. Din partea cui? — m-a întrebat crâșmarul punând mâna pe telefon.

— Din partea lui Robinson Crusoe.

Am așteptat preț de vreo cinci beri, timp suficient ca să mă conving că lumea era formată din șmecheri împuțiți și hahalere șucărite. Încercam să mă hotărâsc în care dintre cele două tabere mi-ar fi plăcut să intru, când l-am văzut pe crâșmar că-și întinde gâtul și-și țuguie buzele în direcția mea. Gesturile îi erau adresate unui bărbat care tocmai intrase, un individ fără vârstă, care purta pe cap o șapcă de baseball și avea ochiul drept acoperit cu o bucată de piele maro.

— Nu sunteți Robinson Crusoe — m-a salutat el.

— Nu, dar sunt prietenul lui Marcos. Mi-a spus numele dumneavoastră în port.

— Șmecheri cubanezii ăștia. Pune-mi și mie un eufemism, stimabile.

— Un ce? — l-a întrebat crâșmarul.

— Un cubalibre.

Crâșmarul i-a îndeplinit cererea și-atunci l-am văzut pe chior cum apucă paharul ținând un deget înăuntru, pentru ca felia de lămâie și cuburile de gheață să nu cadă în timp ce arunca romul. A scurs și ultima picătură și a umplut paharul cu Coca-Cola.

— Asta se numește cubalibre pentru copii. Haide. Să vedem despre ce e vorba.

l-am spus ce știam de la Salem. Chiorul mă asculta, sorbindu-și băutura pentru copii. După cum clipea cu singurul lui ochi, mi-am dat seama că începuse să pună la cale acțiunea și, când am terminat ce aveam de spus, mi-a replicat că voia să vadă obiectivul.

Chiorul al cărui nume îl și uitasem conducea o broscuță Volkswagen. Am traversat orașul, marele Ciudad de Mexico, care părea că nu se mai sfârșește, și am ajuns într-o zonă de bungalouri în stil hollywoodian. A parcat la vreo cincizeci de metri de casa care ne interesa și a început să se uite în oglinda retrovizoare cu singurul ochi sănătos.

— Nu mi se pare prea greu — și-a dat el cu părerea.

— Mi-ar plăcea să verific locul, să fac o prospecție operativă.

— Aveți un accent prea puternic. De asta mă ocup eu. Dumneavoastră săriți în ochi.

— Nu vorbim puțin despre factorul risc?

— De ce? Robinson Crusoe mi-e ca un frate, iar prietenii prietenilor etc.

M-a dus cu broscuța lui Volkswagen într-o stație de taxiuri. La despărțire, mi-a dat o carte de vizită și indicația de a-l suna la opt seara. Pe cartea de vizită apărea numele lui, iar mai jos: „detectiv particular”.

L-am sunat seara, după cum stabilisem. Ciudați, mexicanii ăștia. Când spun da, e definitiv.

— O facem mâine. Vin să vă iau de la hotel la șase sute, cum spunea generalul Patton.

— De acord. Presupun că ai o sculă pentru mine.

— Care e numărul dumneavoastră norocos?

— Nouă, lung.

Noaptea am sunat la Rabat și i-am povestit lui Salem cum stăteau lucrurile. Fiul deșertului mi-a spus că, din partea lui, totul mergea așa cum stabilisem.

A doua zi, imediat după răsăritul soarelui, în apropierea unui bungalou hollywoodian, în Ciudad de Mexico, trei bărbați îmbrăcați în salopete galbene și cu căști de protecție pe cap au așteptat până când a ieșit din casă un automobil cu trei persoane înăuntru. Atunci au coborât din camionetă. Unul era chiorul, al doilea, un băiat foarte ager și al treilea, eu. Chiorul i se adresa băiatului cu „Vecine”.

Vecinul n-a sunat la sonerie, ci mai bine spus s-a lipit de ea până când un dulap cu trei uși s-a târât până la intrare. Culata sidefie a unui pistol de patruzeci și cinci scotea capul de la brâul lui.

— Ce s-a întâmplat? — l-a întrebat dulapul.

— Deschideți ușa asta nenorocită, că trebuie să găsim scurgerea de gaz, și grăbiți-vă, că dacă n-o găsim în timp util o să ne trezim cu o explozie care-o să ne zboare cât colo pe toți, haideți, deschideți odată.

Dulapul a mușcat momeala. Discursurile pe nerăsuflăte nu dau greș niciodată. Am intrat. Vecinul a tot vociferat până când au apărut alți doi bodyguarzi, cu ochii cârpiți încă de somn, și câteva servitoare.

— Scurgerea e undeva în casă și e mai rău decât ne așteptam! — a strigat vecinul, urmărind indicațiile unui ampermetru pe care-l manevra ca pe un contor Geiger.

Am intrat în bungalou în fugă și, când am văzut că cei trei mardeiași și servitoarele erau și ei înăuntru, am scos armele. Chiorul manevra un patruzeci și cinci negru, vecinul un treizeci și opt cu țeava scurtă, iar eu mă simțeam destul de în siguranță cu un Browning de nouă milimetri, lung.

— Adunătura asta de șmecheri și de fetețe îți aparține, vecine. Noi ne ducem să-l vedem pe bătrân — a spus chiorul și ne-am continuat drumul, deschizând ușile cu piciorul.

Wolfgang Obermeier, alias Ernesto Schmidt, alias Cesar Braun, în orice caz, fost comandant al trupelor SS hitleriste, stătea în pat și mânca un grepfrut cu lingurița.

Chiorul s-a postat în ușa dormitorului, supraveghind cu singurul lui ochi holul și încăperea. Am sărit în patul bătrânului nazist și am înlocuit lingurița cu țeava pistolului. Obermeier a început să tremure, cu ochii ieșiți din orbite. Balele i se scurgeau pe țeava Browning-ului fără cel mai mic respect pentru

industria belgiană.

— Ascultă-mă cu atenție, porc bătrân. O să vezi fotografia unui om care ar vrea tare mult să afle unde locuiești.

Am scos din buzunar fotografia unui bărbat îmbrăcat în uniformă armatei israelite, care avea un număr tatuat cu fierul roșu pe mână. Bătrânul nazist s-a uitat la poză și, așa cum ar fi spus Salem, era cât pe-acți să se scape pe el de frică. Cu balele curgându-i, a îngăimat câteva cuvinte de neînțeles.

— Scoate-i țeava din gură. Nu vezi că nenorocitul vrea să vorbească? — m-a sfătuit detectivul din ușă.

Înainte de a face cum mă sfătuisese chiorul, l-am apucat pe nemernic de părul lui rar. Bătrânul nazist tremura ca un câine.

— Cine sunteți dumneavoastră? Ce doriți?

— Fiii deșertului. Dar ne plac băieții de la Mosad.

— Familia mea, familia mea — s-a bâlbâit el.

— Familia ta nu mă interesează nici cât negru sub unghie. Ascultă aici: o să suni imediat la agentul tău din Luxemburg. O să-l trezești din somn, dar asta e situația.

Obermeier s-a lăsat târât până la birou.

— Dă-l pe ascultare. Vreau s-aud și eu ce-i spui. Și ai grijă ce faci, pentru că din întâmplare știu nemțește.

Lac de sudoare, a format numărul din Luxemburg pe care Salem mi-l dăduse la Rabat. După câteva clipe, s-a auzit un glas somnoros care a răspuns în germană.

— Ja? *Hallo?*

— Sunt eu, Braun.

— Herr Braun! S-a întâmplat ceva?

I-am băgat țeava pistolului în urechea liberă.

— Spune-i să iasă la fereastră care dă spre Marienplatz. Jos o să vadă un bărbat care-și repară bicicleta. Să-l cheme sus și să-i deschidă ușa.

Obermeier a ascultat. Cel de la capătul firului a început să pună întrebări, însă țeava pistolului care-i turtea o ureche l-a făcut pe bătrânul nazist să-și recapete glasul poruncitor și i-a dat comandă să asculte.

Trei minute mai târziu, luxemburghezul l-a informat că biciclistul era sus. Am vorbit cu el în spaniolă.

— Salutări din Mexic.

— Salutări din oază, mi-a răspuns. I-am dat înapoi receptorul lui Obermeier.

— Spune-i să facă un ordin de plată de patru sute de mii de dolari.

— Dar eu n-am primit decât jumătate din sumă — a bâiguit el.

— Și dobânda? — a spus detectivul chior din ușă.

Cu câțiva milimetri de țeava băgați în ureche, i-a comunicat luxemburghezului ordinul. După alte câteva minute vorbeam din nou cu tuaregul.

— Ai primit prăjitura?

— Zemoasă și plină de cremă. Ies s-o mănânc.

— Acuma, nemernicule, spune-i partenerului tău să-l conducă până la ușă, să aștepte până pleacă și să se-ntoarcă la telefon.

După cinci minute, luxemburghezul era din nou la telefon. Nu contenea să întrebe ce altceva mai avea de făcut.

— Spune-i să pună mâna pe-o carte. Orice carte.

Luxemburghezul i-a răspuns că avea *Muntele vrăjit* pe masă.

Era opt dimineața când a început să citească opera lui Thomas Mann la telefon. Detectivul chior s-a dus în camera în care Vecinul îi păzea pe cei trei mardeiași și pe cele două servitoare și s-a întors cu ei cu tot. Era o șezătoare frumoasă, care s-a prelungit până la ora unu după-amiază, în pofida faptului că luxemburghezul citea îngrozitor. La unu și cinci i-am spus lui Obermeier să închidă telefonul și să sune la Rabat. Salem era euforic.

— Am luat banii. Dacă vii vreodată pe-aici sărbătorim împreună.

— S-a făcut, fiu al deșertului.

Înainte de a pleca am făcut un pachet consistent format din mardeiași, iar pe servitoare le-am lăsat într-o toaletă. Obermeier tremura de frică, ură și neputință. S-a încumetat să pună o întrebare în timp ce-l legam de un scaun:

— O să mă dați pe mâna evreilor?

— Noi jucăm cu cărțile pe față. Eu unul ți-aș zbură creierii, dar dacă aș face asta m-aș trezi cu poliția pe cap. Și nu te dăm pe mâna evreilor dintr-un singur motiv: pentru că ai negocia cu ei tot ce știi despre palestinieni.

Am plecat din bungalow și ne-am urcat în camionetă. Vecinul a fost de părere că nu fusese rea deloc recolta armei de calibrul 45. Detectivul chior și-a manifestat îngrijorarea față de nota de plată a telefonului pe care i-o lăsasem bătrânului nazist.

Da. Acela era singurul detectiv particular pe care-l cunoșteam, și m-am gândit ce bine-ar fi fost dacă l-aș fi avut de partea mea în Chile.

Oboseala m-a răpus imediat după ce am decolat din Buenos Aires și puteam să bag mâna-n foc că, din pricina ei, aveam să-mi petrec ultima oră de zbor dormind, când am simțit că cineva îmi dă coate. Am deschis ochii și l-am văzut pe bărbatul rotofei care se nimerise să-mi fie tovarăș de călătorie.

— Ce este? — l-am întrebat fără să știu dacă eram treaz sau nu.

— Uite, uite! — mi-a răspuns rotofeiul încercând să găurească hubloul cu un deget.

— Ce? — i-am spus, gândindu-mă la un motor în flăcări.

— Munții Anzi. Suntem în Chile!

Rotofei afurisit! Mi-a alungat somnul. M-am ridicat și m-am îndreptat ca un pelican spre toaletă. Acolo m-am uitat în oglindă. La naiba, Belmonte. Când ai plecat din Chile nu aveai nici măcar un fir de păr alb, iar acum părul tău e bicolor, ca și cum o parte din el ar fi un negativ prost conservat a ceea ce erai înainte, iar cealaltă parte o copie și mai proastă a ceea ce ești.

Santiago de Chile: un spărgător de nuci saxon

Spărgătorul de nuci din lemn privea camera de la înălțimea raftului celui mai înalt. Gura lui deschisă, enormă, scotea la iveală două șiruri de dinți

identici și albi. Dinții din partea de sus erau vopsiți și ascunși de o buză groasă și roșie, iar cei de jos erau sculptați la un capăt al pârgheii care servea drept mandibulă. Pârghia îi străpungea trupul, ieșindu-i prin spate ca o cocoasă flască, suspendată, și era de-ajuns să o miști puțin în sus pentru ca mandibula să coboare, deschizându-i gura până la jumătatea pieptului. Altă mișcare, de data asta în jos, îi închidea gura, iar falca lui puternică spărgea nuca sau orice altceva ar fi fost băgat înăuntru.

Avea vreo patruzeci de centimetri înălțime și reprezenta un lampagiu saxon, încrezut și ascultător, dintre aceia care au existat până când bombardamentele forțelor aliate au îngropat Dresda în 1945. Pe capul său hidrocefalic purta un joben negru, iar pe trup avea desenat un pardesiu albastru, cu nasturi, epoleți și manșete aurite. Niște pantaloni albi cu margini albastre și o pereche de cizme de călărie negre îi completau îmbrăcămintea. În mâna dreaptă ținea o nuia lungă, cu vârful argintat, iar în stânga un felinar hexagonal. De sub borurile înguste ale jobenului se iveau smocuri de păr de cal, iar o mustață ascuțită în stil kaiser, pictată sub nasul proeminent, desăvârșea personificarea paiaței. Era inutil și uimit. Ca orice exilat.

— Gura asta cât o șură m-a însoțit — spuse Javier Moreira, arătând spre spărgătorul de nuci. Moreira era un bărbat de patruzeci de ani, cu părul la fel de rar ca și motivele care-l obligau să-și asume o identitate veche, conștient de faptul că celălalt știa pe dinafară totul despre el. Însă așa îi dictau regulile unui scenariu la fel de rezistent ca și râia, a cărei încălcare ar fi fost pedepsită. Nu se numea Javier Moreira, după cum nici omul așezat de cealaltă parte a mesei nu se numea Werner Schroeders. Viața lor insista să se arate așa cum era de fapt: o farsă.

— E o piesă de muzeu. Dar au început deja să le fabrice în Hong Kong — comentă Schroeders.

— Deci totul s-a dus de râpă.

— Unii susțin contrariul. Spun că totul era încă de la-nceput așa, și-atunci n-a mai fost nevoie să se schimbe.

— Nenorocitul ăla de Gorbaciov. Au fost prea blânzi. Toți am fost prea blânzi. Nu crezi?

— Eu sunt un tip disciplinat. Nu gândesc, nu am păreri, nu cred și nu spun nimic, îndeplinesc ordinele.

Moreira se duse în bucătărie și începu să stoarcă lămâi pentru un rând de piscosour. Voia să descopere un semn de optimism în cuvintele neamțului. Dacă un individ, un „cadru” ca el, ajungea în Chile pentru a duce la îndeplinire ordinele, însemna că încă mai exista cineva care să dea aceste ordine și că poate încă nu se punea problema ultimei lupte, însă evenimentele se succedaseră cu asemenea repeziciune, încât realitatea devenise apăsătoare ca o placă de mormânt și nu lăsa să se întrevadă nici o rază de lumină dătătoare de speranță.

— Spune drept, Werner, te așteptai să mă-ntâlnești?

— Mi-am asumat riscul ăsta și mă bucur să constat că nu m-am înșelat.

Moreira își mușcă buzele. Aștepta un „Da, bineînțeles, prietene”. Se întorsese în Chile în 1986, în cele mai rele împrejurări, când partidul său se

destrăma, iar singura acțiune pe care o întreprinsese fusese aceea să-și închirieze o casuță poștală într-un cartier și să-și facă două chei. Una o trimisese în Cuba, iar cealaltă în RDG. Vreme de aproape patru ani se dusesse în fiecare luni și joi, disciplinat, să-și verifice micuța urnă zidită într-un perete de cărămizi și de fiecare dată avusese de înfruntat singurătatea învinșilor, a naufragiaților uitați pe insule fără nume, până când, într-o după-amiază, iar asta se petrecuse cu exact șapte zile în urmă, prezența unui plic trimis de la Berlin îi provocase tahicardie.

În el găsisse un anunț decupat dintr-un ziar german: „Șobolani? Lăsați-ne adresa și în numai șapte zile vă scăpăm de belea”. Mesajul era scurt, însă pentru Moreira conținea mai multe informații decât o enciclopedie întreagă.

— Mă bucur că te văd, Werner.

— De asta o să-mi dau seama după ce-o să verific ce faci.

Moreira aduse cele două pahare.

— Toastăm pentru ceva anume? Pentru vremurile de altădată?

— Tot romantic ai rămas, Moreira. Îmi amintesc că erai unul dintre puținii oameni care se emoționau când toastau pentru înfrățirea popoarelor.

— La Rostock. Cu șampanie din Crimeea.

— Sau cu rom. Am tras câteva chefuri pe cinste cu atașatul militar cubanez.

— Pentru vremurile de altădată și pentru tovarășii de nădejde.

— Ești incorigibil, Moreira. Sănătate.

Cei doi se cunoscuseră la Cottbus, la începutul anilor '80. Pe vremea aceea, lucrurile mergeau foarte prost în Ministerul Afacerilor Interne din RDG, pentru că în Occident se deconspirau numele multor turnători care lucraseră pentru Stasi și totul demonstra că supapa prin care se scurseseră informațiile era de fabricație latino-americană.

Werner Schroeders era ofițer în cadrul serviciilor secrete și era cunoscut sub acest nume în Departamentul latino-american din minister. Lui îi revenise misiunea să găsească o otravă care să distrugă viermele aflat în miezul mărului.

Documentele confidentiale cu privire la Javier Moreira vorbeau despre el ca despre un comunist înfocat. Militant de frunte în cadrul Tineretului Comunist. Serviciul militar satisfăcut în infanteria Marinei. Cu puțin timp înainte de lovitura militară din 1973 fusese membru al securității din cadrul partidului. Până în 1975 lucrase în clandestinitate, în slujba securității Comitetului Central, între 1977 și 1979 făcuse instructaj militar în Bulgaria și în Cuba. Spre sfârșitul anului 1979 se mutase în Nicaragua, fiind însărcinat cu operațiunile de epurare ideologică. Misiunea lui constase în anularea elementelor troțkiste, anarhiste și guevariste care pătrunseseră în Nicaragua o dată cu Brigada Internațională Simon Bolivar.

— Cu cine locuiești? — îl întrebă Schroeders.

— De ce mă-ntrebi asta?

— Apartamentul are trei camere. Cam mult pentru un bărbat singur.

— Ai un ochi la ceafă. Locuiesc singur. Când m-am întors în Chile m-am însurat, dar n-a durat mult. Fosta mea nevastă a șters-o, luându-și catra-

fusele și canarul. Poți să locuiești aici, dacă vrei.

— Și mie mi s-a întâmplat același lucru. E bună băutura asta. Mai toarnă un rând.

Werner Schroeders îl observă pe Moreira cum stoarce lămâile și descoperi că în mișcările acestuia se făcea simțită o înfrângere mult prea evidentă, aproape obscenă. Nu mai era omul sigur pe sine care, în 1981, într-o clădire veche din Berlinul de est, ascultase vreme de câteva ceasuri, fără să i se clintească vreun mușchi, raportul de activitate care i se citea, iar după ce primise dosarul de documente false, își luase rămas-bun lovindu-și călcâiele unul de altul.

Moreira se dovedise atunci un om foarte eficient, un „cadru de mare încredere”. Cu răbdarea înrâncenată a unei furnici bântuise prin Frankfurt, Munchen, Hamburg, Berlin, Leipzig. Luase parte la nenumărate petreceri latino. La slujbe catolice și protestante. Ascultase sute de discuri cu Mercedes Sosa, Joan Baez, Inti Illimani, Pet Segers, Quilapayun, Viglietti. Se alăturase mai multor marșuri care sprijineau Bolivia, Chile, Africa de Sud, Nicaragua, El Salvador și toate țările care se confruntau cu conflicte sociale. Se lăsase cotonogit în timpul protestelor din fața centralelor nucleare și fabricilor poluante. Fumase marijuana cultivată pe balcoane și hașiș cum-părat de la Amsterdam. Făcuse amor în saci de dormit, în jalnice paturi burgheze și în aer liber. Trăise, în fond, viața normală a exilaților latino-americieni. Șase luni mai târziu descoperise intrarea în labirint și se întorsese la Berlin cu un portret robot al minotaurului.

În RDG, Stasi lovise cu sete. Nemții implicați fuseseră trimiși pe banca celor acuzați de colaborare cu dușmanul de clasă, le fuseseră confiscate bunurile și fuseseră condamnați la o lungă detenție în pușcării cu nimic mai prejos decât beciurile lui Pinochet sau ale lui Videla. Latino-americii care nu reușiseră să scape fuseseră expulzați în țările de baștină, spre încântarea multor dictatori de toate soiurile, iar Moreira primise ordinul de a se întoarce la Frankfurt pentru a clasa cazul.

Creierul corespondenței era un uruguayan, un militant care activase o bună bucată de vreme în cadrul gherilei urbane. El, ca persoană venită din est, văzuse cum se destrăma rețeaua și începuse să sape sânguincios, până când descoperise identitatea agentului dublu. Atunci făcuse o analiză destul de obiectivă a situației: represiunea proletară n-avea cum să-și întindă ghearele până la Frankfurt ca să-l prindă. Nu. Nu erau atât de proști fiii tătucului Stalin. Aveau să-l dea pe mâna poliției politice din Germania de Vest. Știa prea multe despre mișcarea contestatară din Germania Federală. Nemții occidentali aveau să-i îngăduie să aleagă între a lucra ca turnător sau a se duce în Uruguay, ca să putrezească într-o pușcărie cu nume paradoxal, Libertatea. Fusesse o analiză reușită. După cum la fel de bine fusesse să se gândească la cartea câștigătoare pe care o avea în mână: cunoștea adevărata identitate a lui Moreira. Comuniștii chileni și nemții din est nu voiau să-l vadă „pârlit” pe cel în care investiseră bani, încredere și timp. Găsisse o posibilitate de a negocia cu Moreira și i-o luase înainte, dându-i întâlnire într-un loc deschis ca să stea de vorbă. Propunerea lui fusesse simplă

și directă: să nu dezvăluie nici acțiunea dejucată, nici identitatea lui Moreira, în schimbul a două săptămâni de liniște, timp suficient pentru a se muta într-o țară scandinavă din care făgăduia solemn să nu mai iasă niciodată. În vreme ce se gândea la toate astea, îl văzuse pe Moreira în fața uneia dintre intrările stației Konstablerwache. Ceea ce nici nu văzuse, nici nu prevăzuse fusese militantul din cadrul Partidului Muncitoresc din Kurdistan, care îl împinsese spre liniile de metrou.

— Povestește-mi despre tine, Moreira. Ce mai faci?

— Vegetez. Citesc, defechez, dorm și o iau de la capăt. Am pierdut.

— Partidul avea multe bunuri.

— Partidul. Tu l-ai cunoscut pe cel care manevra fondurile noastre la Berlin. Un cadru. Un tovarăș de nădejde, cu studiile făcute în URSS și RDG. Acum are o firmă de transport și singura dată când m-am dus să-i cer ajutorul mi-a turuit poliloghia binecunoscută despre economia de piață: „Nu se pot crea locuri de muncă fantomă, prietene, înțeleg foarte bine în ce situație ești, dar eu nu lucrez pentru Caritas, dragul meu. Ne-am înșelat amândoi, amice. Așa că îți spun ca unui frate, prietene, n-ai decât să crape de foame și ieși din biroul meu înainte să chem poliția”. Partidul. Vrei să știi unde lucrez? Sunt majordom, un cuvânt frumos, dar nu sunt majordomul cine știe cărui lord. Sunt îngrijitor la o grădiniță, în fiecare dimineață trebuie să fac curățenie, să aprind soba, să verific leagănele, pentru ca nici un copil să nu-și frângă gâtul, să lustruiesc toboganul, să repar mesele și scaunele alea pentru pitici, să atârn perdele, să adun suzetele și forfe-cuțele uitate și după-amiaza să strâng scutecele murdare de rahat. Partidul. Doi ani am trăit din puținii bani pe care-i adusesem din RDG și după aceea din ce câștiga fosta mea soție. Ca să plătesc căsuța poștală, contactul meu neîntrerupt cu cauza în care cred, cu oamenii ca tine, Werner, a trebuit să trăiesc săptămâni întregi numai cu apă și cu pâine. Partidul. Câțiva dintre cei care au fost cadre de conducere sunt bine înfiți acum, sunt de-a dreptul prosperi. Odată l-am vizitat pe unul dintre ei ca să-i cer ceva de lucru și știi ce m-a întrebat? „Ce studii ai, amice?” Studiile mele. Geopolitică, materialism istoric și dialectic, dirijarea psihologică a războiului, tehnici de sabotaj, contraspionaj, teoria lui Von Clausewitz, a lui Ho Shi Min, istoria rezistenței algeriene, tae kwon do. Apă de ploaie. Nu sunt bun nici măcar de gunoier. Partidul. Nu există. Totul a fost o farsă, o șarlatanie ordinară. Când rușii ne-au smuls țâța din gură în 1985, totul s-a dus de râpă și a urmat binecunoscutul „scapă cine poate”. Iar pentru conducătorii de azi oamenii ca mine sunt niște aventurieri ordinari, răspunzători de marea nenorocire, vinovații din pricina cărora s-a petrecut dezastrul. Partidul... Noroc!

— Urâtă prelegere, Moreira. Nu mi-a trecut niciodată prin minte că și castelul vostru avea să se prăbușească în felul ăsta. După ruși, chinezi și italieni, voi aveți partidul comunist cel mai bine organizat din întreaga lume.

— Totul a fost o șarlatanie. Mai pregătesc un rând?

— Nu. Ai produsul?

— Distrugătorul de șobolani? Da.

Moreira se duse la baie. În timp ce scotea șuruburile care fixau oglinda,

își văzu chipul și se rușină. Arătase că e un tip disperat, pe punctul de a-și pierde controlul, și la ce-ar fi putut să servească un om care se afla în starea asta? Ajunsese o lepădătură. Dădu oglinda la o parte și cu ajutorul unui clește înlătură cărămida care ascundea caseta.

Înainte de a se întoarce în salon se spală pe față. Punând pe masă coletul înfășurat într-un prosop, răsuflă ușurat. Nu se afla chiar la sfârșitul drumului. Și aceea era cea mai bună dovadă.

Werner scoase coletul.

— Crezi că mă pot întoarce la Berlin?

— Colt de nouă milimetri, lung. E un pistol excelent. Și țeava asta ce naiba e?

— Tehnologie autohtonă. Un amortizor. Am început să le fabricăm înainte de 1973. E foarte simplu; o țeava de oțel în care se introduc niște pernițe în formă de spirală, în sens contrar striurilor de pe gura de foc. Amortizează zgomotul împușcăturii în proporție de optzeci la sută. Se cuplează cu țeava și, chiar dacă e fix, e bine să-l ții cu mâna, pentru ca reculul să nu-l deplaseze.

— Admirabil. Și chiar funcționează?

— Nu ți-am tras niciodată clapa. Werner, răspunde-mi.

— Berlin? Nici să nu te gândești. Ai uitat de vânătoria de vrăjitoare care s-a dezlănțuit între timp? S-ar găsi imediat cineva care să te recunoască, și deocamdată orice denunț confirmă pedigree-ul democratic al turnătorului.

— Dar am prieteni care mi-ar putea da o mână de ajutor.

— Uită-i. Se toarnă unii pe alții. E o modalitate de a supraviețui și trebuie să știi că nemții sunt campioni la așa ceva. La sfârșitul celui de-al doilea război mondial toți și-au vândut vecinul pentru o tabletă de ciocolată sau un pachet de țigări. Acum o facem pentru aparatură video, mașini, vacanțe la Torremolinos sau pentru un loc de muncă.

— Nu-mi vine să cred. Erau mii, sute de mii de camarazi. I-am văzut defilând cu pumnii ridicați, cu torțe, îmbrăcați cu cămășile albastre ale FDJ. Am fost de față. Anticomunismul nu se putea impune cu atâta ușurință.

— Ce spui tu nu există. Comunismul nu există, așa că nimeni nu poate fi anticomunist. Acum suntem toți împotriva RDG-ului. Nu pricepi? Tot ce am făcut noi ca RDG a fost rău, pervers, putred, rușinos. Vreme de patruzeci de ani ne-am hrănit cu gunoaie, ne-am îmbrăcat în zdrențe, am făcut amor cu femei bolnave de blenoragie și am avut copii cretini. Dar toate astea au luat sfârșit, iar acum, în schimbul unei turnătorii sincere, Occidentul ne iartă, ne mântuiește, ne bagă într-un uter climatizat, cordoanele noastre ombilicale sunt conectate la o cutie de Coca-Cola și imediat după aceea suntem scoși afară prin vaginul doamnei Mercedes Benz. Aleluia, Moreira. Ne-am născut din nou.

— Doar nu vorbești serios, Werner. Mă crezi tâmpit? Nu faci decât să mă provoci, să mă încerci. Nu sunt chiar atât de prost. Ai venit aici cu un scop, Werner. Nu degeaba ai păstrat cheia de la căsuța poștală. Vii să îndeplinești o misiune și ai nevoie de mine. Ca pe vremuri.

— Așa e. L-ai verificat?
— Funcționează perfect, încă mai sunt apreciat acolo, nu-i așa?
— Ești omul nostru de cealaltă parte a Atlanticului. Leagă-mă la ochi. Ca pe vremuri.

Moreira îl ascultă și, pentru a se asigura că eșarfa îi acoperea bine ochii, simula un atac, prefăcându-se că vrea să îi tragă un pumn și oprindu-se la numai câțiva centimetri de fața lui. Neamțul nu reacționa în nici un fel.

— Desfă-l, Moreira.

Cu mișcări precise, Moreira desfăcu încercătorul, dădu la o parte încuietorile de siguranță, își făcu palma căuș pentru a prelua resortul recuperator, decupla gura de tragere de canalul țevii și în numai câteva secunde pistolul se transformă într-un puzzle cu piesele împrăștiate carencotro.

— Gata, Werner. Poți să-ncepi.

— Cronometrează-mă, Moreira.

Mâinile neamțului se mișcă ca niște automate, rapide și precise. Fiecare deget își asuma sarcina de a susține sau împinge o piesă, și nu se opriă până când pistolul nu-și recupera forma definitivă și mortală cu un glonț în culată.

— Spune-mi cât a durat.

— Un minut și cinci secunde. Nu-i rău, Werner.

— Îmbătrânesc. Întotdeauna figura asta mi-a ieșit în mai puțin de un minut. Să vedem ce faci tu.

— Trebuie să-mi dea o șansă. Lipsa asta de activitate mă scoate din minți. Nu le-am tras niciodată clapa. Știi asta, Werner.

Neamțul îl legă la ochi, se asigură la rândul său că celălalt nu vede nimic și îl privi cu atenție.

— Un cadru militar se stăpânește în orice situație. Chestia asta cu scosul din minți nu sună convingător, Moreira.

— Știu. Și tocmai de asta mi-e frică.

— Am ceva pentru tine, Moreira. O să faci o călătorie lungă. Nu. Nu-ți scoate eșarfa de la ochi. Vreau să verific dacă ești în formă.

— Știam. Imediat ce am găsit mesajul tău mi-am dat seama că nu mă vor lăsa baltă. Amestecă bine piesele, întotdeauna am fost cel mai bun la jocul ăsta.

Însă Frank Galinsky nu desfăcu pistolul. Cuplă amortizorul de fabricație autohtonă și ținti spre capul celui legat la ochi.

Moreira primi glonțul drept în frunte și se răsturnă pe spate cu tot cu scaun. Când se afla la podea, reuși să-și scoată eșarfa care-i acoperea ochii, însă din acea perspectivă umilitoare nu reuși să-l vadă pe neamțul așezat de cealaltă parte a mesei. Ultimul lucru pe care-l văzu fu spărgătorul de nuci saxon, cu mutra lui batjocoritoare.

Țara de Foc: intimități

Bătrânul își dădu jos partea superioară a salopetei albastre îngălate și se așeză în pat, pentru ca Griselda să-l dezbrace de restul. Se întinse cât ai clipi și se uită la acoperișul nou de calamină, ce reflecta licărul tremurător al lămpii. Femeia îl întrebă dacă voia să-și pună cămașa de noapte, iar bătrânul îi răspunse că prefera să rămână așa, cu flaneaua pe el și în izmene, haine care, din pricina transpirației, dobândiseră aceeași nuanță cenușie pe care o avea pielea lui. Stând în pat așezat pe spate, suspină și după aceea lăasă să îi scape din gâtleej un murmur indescifrabil, tipic pentru un om pe care vârsta îl făcea să confunde durerea cu fericirea.

— Vă simțiți rău, don Franz? — îl întrebă femeia.

— Nu, doar obosit. Și ce-ți pasă ție, bătrână intrusă?

— Vi se-ntâmplă asta numai pentru că ați fost încăpățânat. Pentru că v-ați apucat să schimbați acoperișul la sfârșitul verii și n-ați lăsat pe nimeni să vă ajute. Nici acum nu pricep de ce-ați făcut asta. Celălalt acoperiș era mult mai bun. O să-nghetați din cauza calaminei.

— Asta s-o crezi tu! Îndată o să-nceapă să ningă și-atunci ai să vezi ce cald o să fie aici. Eschimoșii trăiesc în case de gheață. Știi ce-s ăia eschimoși? De unde să știi, bătrână nătângă.

— Sunteți complet nebun, ca toți străinii, de altfel. Și acoperiți-vă, că vi se văd toate cele.

— Dacă nu-mi coși nasturii, normal că-mi iese puța pe-afară. Nu-i vina mea. Iar dacă te deranjează puța mea, n-ai decât să te uiți în altă parte, bătrână toantă. Ce-ai făcut de mâncare?

— Supă de pui. Știți doar că n-aveți voie să mâncați lucruri grele seara. V-a spus asta și doctorul Aguirre.

— Prostii răsuflate. Supe chioare. Ce știe veterinarul ăla? Vreau să mestec, pricepi? Ai pe-acolo niște coaste de... Cum se cheamă oaia aia cu coarne pe care-a adus-o Jacinto?

— Ied, don Franz, ieduț. Jacinto a adus niște coaste de ied. E de necrezut că după atâția ani petrecuți aici n-ați învățat să vorbiți ca un creștin.

— Vorbesc spaniola mai bine decât tine, patruședă bătrână. Fă o friptură și pune niște muzică. Multă muzică.

— Cum doriți. Am să vă pregătesc o bucată de „oaie cu coarne”, dar să nu v-aud mai târziu că vă dor bojocii.

Din pat, bătrânul Franz o văzu pe Griselda dând la o parte macrameul care acoperea patefonul. Femeia scoase capacul de lemn, răsuci manivela, luă din dulap mai multe discuri și îl alese pe cel care-i plăcea cel mai mult bătrânului. Brațul cu ac căzu între șanțurile discului și încăperea se umplu mai întâi de zgomotul unor dinți de rozătoare lacomă, care se-ncăpățâneau să-și deschidă drum, sfidând timpul, și care, reușind ce-și propuseseră, făcură ca o voce bărbătească să se strecoare acolo, melancolică și lipsită de chef, intonând o melodie care mai degrabă îți dădea ghes să pleci decât să te abandonezi în voia unui dans de salon. Griselda nu pricepea nici un cuvânt din ce cânta bărbatul acela, dar simțea că glasul lui frânt era în stare să deștepte mari pasiuni în patria cu neputință de imaginat a bătrânului. De fiecare dată când asculta discul, rămânea încredințată că acela era glasul

marinarilor care se avântau în larg.

Femeia ațâță focul din vatră. Cu o lopată scurtă făcu două grămăjoare de jărat, pe care le puse sub grătar. Imediat după aceea ieși afară, în noaptea limpede de toamnă, așa cum făcea întotdeauna, își făcu semnul crucii sub miile de stele care ocrotesc sufletele naufragiaților și tăie o bucată mare din coastele de ied, atârinate la uscat. Se-ntoarse în încăpere, puse carnea pe grătar și o condimentă cu sare de gemă și rozmarin uscat. Din pat, bătrânul îi strigă să prăjească bine grăsimea, să-i aducă un pahar de vin și să întoarcă discul.

Griselda termină de prăjit carnea și, întorcându-se spre bătrân, îl văzu că stă cu ochii închiși, cu o expresie de senină mulțumire, pe care niciodată până atunci nu o surprinsese pe fața lui.

— E gata friptura. Veniți la masă.

— Adu-o aici. O să mănânc în pat.

— O să murdăriți cearșaful, don Franz.

— Nu te băga în patul meu, așa cum nici eu nu mă bag între picioarele tale. Da ori ba, bătrână focoasă?

— Nu fiți mârlan, don Franz. Altfel plec chiar în clipa asta.

— Glumeam, bătrână toantă. Nu mai reglez de mult. Sărmana mea puță e bună numai la pișat, dar chiar și-atunci îmi face probleme din când în când. Ia și tu niște friptură și bea niște vin cu mine, bătrână ramolită.

Bătrânul măncă totul cu o poftă de invidiat. Devoră una după alta coastele de ied rumenite și, în ciuda privirilor reprobatoare ale Griseldei, își șterse degetele de cearșaf. Bău trei pahare de vin și era cam cherchelit când îi comandă femeii să-i mai toarne un pahar și să mai întoarcă o dată discul.

Griselda îl ascultă, învârti manivela, întoarse discul, mai puse un braț de lemne pe foc și când ajunse din nou în fața bătrânului îl auzi fredonând refrenul cântecului.

— *Auf die Repperbahn nachts um halb eins...* Știi cine cântă, bătrână patagoneză?

— De unde să știu, don Franz.

— Hans Albers. Era un fel de Carlos Gardel. Femeile se băteau pentru el.

— Și despre ce e vorba în cântecul ăsta, don Franz?

— Despre o stradă din Hamburg cu mai multe târfe decât oile de pe-aici. Frumoasă stradă. Foarte frumoasă.

— Sunteți foarte ciudat, don Franz. Și vorbiți ca un porc. Ar fi bine să nu mai beți vin.

— Astea sunt glume, bătrână mustăcioasă. Ia și tu niște vin. Trebuie să stăm de vorbă, dar înainte de asta mai spune-mi o dată ce-a zis fiul tău.

— Încă o dată? V-am mai spus de vreo douăzeci de ori.

— Nu contează. Mai spune-mi o dată, coțofană bătrână.

Griselda își netezi sorțul. Luă o înghițitură de vin și îi mai spuse o dată că la poșta din Punta Arenas, unde lucra fiul ei, apăruse un străin care întrebase unde se afla oficiul poștal numărul cinci din Țara de Foc. Iar străinul mai întrebase și de un oarecare Hillaman, sau Halmann, asta nu știa prea sigur.

— Hillermann, bătrână surdă. Hillermann.

— S-ar putea. Noi ăștia de-aici avem nume creștinești. Dar de ce vă interesează atât de tare povestea asta? Străinul n-a pomenit numele dumneavoastră. Fiul meu i-a spus că știe mulți străini care stau aici, dar nici unul nu se numește așa.

— Discul, bătrână nesuferită.

Griselda îl ascultă și de această dată. De la masa pe care era așezat patefonul se duse la semineu ca să pună ceainicul pe cărbunii aprinși. Pe când presăra frunzele de mate se întoarse spre pat. Bătrânul se așezase din nou pe spate, contemplând calamina strălucitoare a acoperișului.

„Ciudați mai sunt și străinii ăștia”, se gândi Griselda, „ia uite cum a pus acoperiș de grajd în casă”. Bătrânul îi arată paharul gol.

— Griselda, e frig afară?

— A-nceput să cam fie. Strâmtoarea e albastru-închis și astăzi am văzut două dropii îndrep-tându-se spre nord.

— De câți ani mă cunoști, bătrână toantă?

— De douăzeci? De mai mult? Tocmai rămăsesem văduvă când ai venit să reparați mașinile de la fabrica de cherestea. Să tot fie vreo douăzeci de ani.

— Atunci ascultă la mine, bătrână îndărătnică, și nu mă contrazice: dacă am să mor într-o zi, tot ce vezi aici, casa, oile, bucata de pământ, toate sunt ale tale. Notarul din Porvenir știe asta. Doctorul Aguirre știe și el. Totul e al tău, așa că să nu te lași furată, bătrână netoată. Calul e pentru fiul tău. Tu nu-i dai niciodată de mâncare mârtoagei ăleia. Cu tine moare de foame. Tu nu știi să dai de mâncare altceva decât supă chioară, înțelegi?

— Nu mai vorbești așa, don Franz. E semn rău ca un guanaco⁴ să dea ortul popii înainte să-l înșface condorul.

— Nu mă contrazice. Tot ce rămâne de pe urma mea e al tău. Dar am și eu o condiție : să nu vinzi casa asta și nici să nu te lepezi de ea. Și nici să nu-i schimbi acoperișul. Casa asta e monumentul meu. Când o să mori, să i-o lași fiului tău. El știe foarte bine ce are de făcut.

— Mă speriați de-a binelea, don Franz. Sper că nu aveți cine știe ce secrete murdare, sper că nu sunteți ca don Walter Rauff, domnul acela din Punta Arenas. Au venit mulți după el, încercând să-l ia cu forța. Se spune că erau evrei și veneau în submarine. Nu s-au lăsat păgubași nici morți.

— Dar n-au pus mâna pe el. Din păcate.

Bătrânul îi porunci femeii să mai întoarcă o dată discul. Într-o rână, își aprinse pipa și zâmbi atunci când simți pe limbă gustul picant, amestecat cu tutunul danez atât de parfumat. Se simțea de la o poștă mâna protectoare a Griseldei, care pune pe furis bucățele de balegă de cal în cutie. Ca toți patagonezii și băștinașii din Țara de Foc, Griselda atribuia mari virtuți antireumatice balegii de cal, iar dacă nu pune bucățelele în tutun, le strecura în ceaiul de mate.

În timp ce fuma, bătrânul privi cu atenție obiectele care-l însoțiseră timp de mai bine de douăzeci de ani. Majoritatea lor, ca de altfel și casa, erau

⁴Specie de lamă sălbatică din Anzii chilieni

rodul iscusinței și al mâinilor lui îndemânatice. Casa era o navă spațioasă, construită cu ce mai rămăsese dintr-o corabie yankee cu pânze care naufragiasse printre recifele de la Capul Cameron.

Lemnul de bună calitate, nobil chiar, din Oregon, care fusese folosit pentru pereți, cu harmuzul bine călăfăuit și scândurile de pe punte, șlefuite de valurile tuturor mărilor, serveau drept podea care păstra căldura. Locuința avea vreo șaptezeci de metri pătrați. Ușa principală era orientată spre sud-vest și dădea spre golf, iar cea din spate, dinspre nord-est, dădea spre dealuri. Un perete despărțitor din scânduri luate de pe nefericita corabie separa camera de restul locuinței, iar un șemineu din piatră de înălțimea unui cal stătea mărturie pentru iernile pașnice, când afară zăpada acoperă totul, în partea din spate, o cărăruie făcută din scânduri de bordaj și străjuită de meri se oprea în dreptul closetului. Era una dintre cele mai bune case din zonă, împodobită acum cu un acoperiș nou de calamină strălucitoare. Bătrânul schiță un surâs la gândul că începuse să-și ia rămas-bun de la ea fără urmă de durere.

— N-aveți decât să veniți, ticăloșilor. O să fiți foarte aproape de ceea ce căutați, însă n-o să găsiți nimic, pentru că voi nu știți decât să răscoliți rahatul — șopti bătrânul în limba lui și observă că femeia moțăia pe scaun.

— Griselda.

Nu primi nici un răspuns. Dormea cu mâinile împreunate în poală. Da. O cunoștea de douăzeci de ani sau chiar mai bine. Își aduse aminte de vremurile în care, sătul până peste cap să mai trăiască singur cuc undeva în sudul insulei Navarino, ajunsese la concluzia că se ascunsese prea mult, că împovărațoarea avere păstrată într-o cutie de tablă începuse să nu mai fie altceva decât o incomodă ironie a destinului, și se mutase în Țara de Foc pentru a-și face meseria de mecanic la fabrica de cherestea din Lago Vergara. Nimeni nu pune și nu pune întrebări în Țara de Foc. Orice străin care ajunge acolo o face numai pentru a scăpa de alții, de ceva anume sau poate chiar de el însuși. Pe aceste meleaguri trecutul nu există.

Locuise câțiva ani la fabrica de cherestea, printre oameni de mare noblețe și printre fugari, până când într-o zi, străbătând golful, descoperise resturile corăbiei și lemnul acela tare îi amintise că sosise vremea să-și construiască o casă.

Cineva îi spusese atunci că singurătatea nu era privită cu ochi buni pe acolo și îi pomenise de Griselda, văduva lui Abel Echevema, un pescar care făcea scufundări în căutare de fructe de mare și care într-o dimineață nefastă coborâse în adâncuri printre bancurile de midii din fiordul Almirantazgo și apăruse la suprafață abia trei luni mai târziu, înfășurat într-o jumătate de tonă de gheață și la vreo treizeci de mile mai spre sud. Acolo îl descoperise Nilssen, un bătrân care navighează pe mările australe cu un cuter de-acum legendar, celebrul *Finisterre*. Nilssen și asociatul lui, un nimeni-în-drum de dimensiuni gigantice, căruia i se spune Pedro Micuțul, îl remorcaseră pe drumul de întoarcere către Puerto Nuevo și, pentru că era iarnă, îl îngropaseră în coșciugul de gheață în care-l găsiseră.

Bătrânului Franz îi trebuiseră ani buni pentru a învinge rezistența

văduvei și când în sfârșit, într-o scurtă noapte de vară, aceasta îl primise în așternutul ei, descoperiseră amândoi că viețile lor erau mult prea impregnate de amintiri care-i obligau să tacă și că singurul lucru pe care-l puteau face împreună era să încerce să construiască amintiri noi, la adăpost de microbul distanței, singurele în stare să le ofere ocrotirea tandră de care aveau nevoie. Și pentru că asta cere timp, se hotărâseră să aibă o relație ca între un străin singuratic și o menajeră care locuiește în altă parte, statut pe care femeia îl recunoștea prin aceea că i se adresa invariabil cu „dumneavoastră”.

— Griselda, focă bătrână!

— Da, don Franz... Vă rog să mă iertați. Cred că am adormit.

— Ce minciună gogonată. Mi-ai văzut puța și vrei să vii în patul meu.

— Sunteți incorigibil, don Franz. Mai bine plec. Măine vă schimb așternutul, ia uitați ce pete de grăsime ați lăsat pe el.

— E frig afară?

— Da. V-am mai spus că strâmtoarea și-a schimbat culoarea. De-acuma trebuie să ne-așteptăm să dea prima ninsoare.

— Sărmanele păsărele.

— Păsărele? Ce păsărele?

— Ulii. Când am plecat la drum am văzut doi ulii zburând, și când am schimbat acoperișul am mai văzut încă vreo câțiva. Probabil le e foarte frig acolo, în înaltul cerului.

— Vă las ceaiul pregătit în ceainic.

Înainte de a ieși, femeia își aruncă pe umeri un poncho gros și-și puse pe cap o căciulă de lână. Îi ură somn ușor aruncând un braț de lemn pe foc și închise ușa în urma ei.

Bătrânul îl auzi pe câinele Griseldei lătrând vesel. Coborî din pat și se apropie de fereastră, pentru că voia s-o vadă îndepărtându-se pe iapa ei pagă și docilă, însă geamul nu-i oferă decât reflectarea propriului chip obosit.

Hans Hillermann mai bău un pahar de vin, își aruncă o haină pe umeri, luă un scaun și se așeză în fața șemineului. Dintr-un buzunar al hainei scoase scrisoarea pe care o primise cu șapte zile în urmă. O mai citi o dată și o aruncă în flăcări.

— Au ajuns, Ulrich. Mulțumesc pentru înștiințare. Habar n-am câți sunt, dar au ajuns. Noroc. Ce păcat că n-ai ajuns să guști împreună cu mine vinul chilian, Ulrich. E vârtos și negru ca nopțile din Germania. Noroc, camarade. Te-am așteptat mai bine de patruzeci de ani. Aș fi putut să topesc rahatul ăla strălucitor și să-l vând la kilogram, dar te-am așteptat trăgând nădejde că într-o dimineață blestemată aveai să apari. Ce frumos ar fi fost să stăm împreună, cu o sticlă de vin în mână, în fața Strâmătorii Magellan, și să pălăvrăgim în timp ce aruncam în mare comoara noastră inutilă. A fost un vis frumos, Ulrich, foarte frumos, dar se vede treaba că pisica poate să fure o ciozvărtă de carne de la măcelar, însă niciodată vaca întreagă. Sănătate, Ulrich. O să le trag clapa în numele tău.

Hans Hillermann se ridică, se îndreptă spre raftul unde-și ținea vinul și tutunul, luă pușca cu două țevi și câteva cartușe. După aceea se duse în dreptul patefonului, învârti manivela și așeză acul pe disc.

—*Aufdie Repperbahn nachts um halb eins...* — mai apucă să fredoneze și după aceea nu mai spuse nimic, pentru că exact în acel moment degetul lui mare de la mâna dreaptă apăsă pe trăgaci. Hans Albers continuă să cânte de unul singur și câteva picături de sânge stropiră calamina strălucitoare.

Santiago de Chile: întorsăturile vieții

La nouă dimineața soarele strălucea pe aeroportul din Santiago. Bravo. Călcam pe pământ chilian după șaisprezece ani de călătorie prin lumea întreagă. De ce nu ai venit cu mine, Veronica? De ce nici o vrăjitoare nu ne-a vândut elixirul cu ajutorul căruia să ne fi putut vedea viitorul? De ce febra acelui fenomen atât de inexplicabil, pe care îl numeam consecință, s-a strecurat în dragostea noastră și ne-a azvârlit pe tărâmurî îndepărtate unul de altul? De ce am fost atât de imbecil? De ce?

— Belmonte, Juan Belmonte — spuse agentul de la Interpol examinând pașaportul.

— Da. Așa mă cheamă. S-a întâmplat ceva?

— Nimic. Suntem în democrație. Nu se întâmplă nimic.

— Și-atunci?

— Purtați numele unui toreador celebru, știți?

— Nu. E prima oară când aud asta.

— Trebuie să mai citiți... Belmonte a fost un mare toreador. La naiba, n-ați mai călcat în Chile de ani de zile.

— Așa e. Sunt un turist înrăit și lumea e plină de locuri interesante.

— Nu mă interesează ce ați făcut în străinătate și nici motivele pentru care ați plecat. Totuși, am să vă dau un sfat pe gratis: țara asta nu e cea pe care ați părăsit-o în urmă cu ani de zile. Lucrurile s-au schimbat, și încă în bine, așa că vă rog să încercați să nu creați probleme. Suntem în democrație și toți suntem fericiți.

Tipul avea dreptate. Țara se afla în democrație. Nici măcar nu se deranjase să afirme că se recuperase democrația. Nu. Chile „se afla” în democrație, ceea ce era totuna cu a spune că se afla pe drumul cel bun și că orice întrebare incomodă ar fi putut îndepărta țara de la calea cea dreaptă.

Poate că omul acela își practicasese meseria în închisori care nu existaseră niciodată sau de a căror ascunzătoare era cu neputință să-și aducă aminte, anchetând femei, bătrâni, bărbați și copii care nu fuseseră niciodată arestați și de ale căror chipuri era iarăși imposibil să-și amintească, pentru că atunci când democrația își desfăcuse picioarele pentru ca Chile să pătrundă în ea, îi ceruse mai întâi banii, iar valuta în care fusese plătită se numea uitare.

Poate că tocmai tipul ăsta care acum își permitea să-mi dea sfatul de a nu crea probleme a fost unul dintre cei care își revărsaseră ura împotriva Veronicăi, împotriva ta, dragostea mea, împotriva trupului și a minții tale, iar acum se bucură de liniștea de care au parte învingătorii, pentru că ei au câștigat, dragostea mea, au câștigat de departe și cu un scor ucigător de mare, fără să ne lase nici măcar consolarea de a crede că am pierdut luptând

pentru cea mai bună dintre cauze. Și pentru că nu poți să sari la beregata primului individ care duhnește de la o poștă a fiu de cățea, m-am hotărât să mă îndepărtiez grăbit de postul de control al poliției.

Urmând instrucțiunile lui Kramer, imediat după ce am trecut de postul de control m-am prezentat la ghișeul liniei aeriene naționale. Acolo mi-au înmănat biletele pentru a-mi continua zborul către Punta Arenas. Aveam la dispoziție două ore, așa că am lăsat valiza și am ieșit din clădire ca să mă întâlnesc din nou cu căldura aceea sufocantă.

Aeroportul e înconjurat de un parc de conifere ; am cumpărat un ziar la întâmplare și am căutat un loc la umbră. De-acolo am început să cercetez mișcarea soarelui și m-am întors cu fața către sud. Undeva într-acolo se afla Veronica. Aproape că m-am bucurat că aveam în buzunar biletul către Punta Arenas. Cât de mult jinduiam după întâlnirea asta și cât de tare mă temeam de ea.

Am deschis ziarul. Știrile vorbeau despre greutățile cu care se confrunta echipa chiliană de fotbal, despre creșterea exportului, despre încântarea turiștilor care-și petreceau vacanța de vară în stațiunile balneare de pe coastă. Printre informații se remarcă fotografiile unor indivizi surâzători, triumfători, stăpâni ai viitorului. I-am recunoscut pe câțiva dintre conducătorii mișcării revoluționare de stânga, purtând costume bine croite și cravate de firmă. Nu mi-a părut, sunt încă tare și scârba nu mă răpune prea ușor, dar cred că am tresărit la vederea fotografiei acelui bărbat cu ochii holbați și cu o gaură cât toate zilele în frunte.

Informația vorbea despre o crimă:

„La domiciliul său din strada Ureta Cox 120, apartamentul 3-C, a fost găsit cadavrul lui Bonifacio Prado Cifuentes, de patruzeci și cinci de ani, căsătorit, fără ocupație. Prado Cifuentes a murit în urma unei împușcături de la mică distanță. Conform informațiilor primite de la Brigada de Omucideri, Prado Cifuentes murise în urmă cu aproximativ patruzeci și opt de ore atunci când a fost găsit de soția lui, Marcia Sandoval, de care se despărțise, întrebați de poliție, vecinii din imobil au declarat că nu au auzit nici un zgomot care să indice o luptă și cu atât mai puțin împușcături în apartamentul defunctului. Prado Cifuentes lucra ca îngrijitor la grădinița Lucero din comuna San Miguel. Colegii de muncă îl descriu ca pe un om rezervat...”.

Ce întorsătură a vieții! Atâția ani mi-am dorit să-l întâlnesc pe nemernicul despre care nu știam decât că poartă numele de Galo. Comandantul Galo. Iar acum, când nu trecuse nici o jumătate de oră de când mă aflam din nou în Chile, un ziar mi-l punea în brațe cu ditamai gaura în frunte și cu identitatea completă.

Îl cunoscusem în cele mai cumplite împrejurări, în Nicaragua, la începutul anilor '80.

Noi, internaționaliștii din Brigada Simon Bolivar, auzisem despre venirea unui efectiv de chileni și argentinieni, indivizi pregătiți în academiile militare

din Cuba, URSS și alte țări socialiste care, o dată cu tragerea ultimului foc de armă împotriva gărzii lui Somoza, apăruseră în Nicaragua pentru a-și îndeplini misiunea de epurare ideologică. Nu ne era teamă de ei și nici nu ne îngrijora prezența lor, poate pentru că nicaraguanii ne contaminaseră cu principiile lor de oameni cu boabele bine înfipite unde le era locul. Indivizii care nu intraseră în horă atunci când fusese cazul nu puteau face parte din banda noastră, însă ei vedeau cu totul altfel lucrurile.

În 1980, într-o noapte de ianuarie, cinci indivizi mascați m-au înhățat în apropiere de locuința mea. La cea mai mică încercare de a mă apăra, răspundeau lovindu-mă cu paturile armelor, niște mitraliere Kalașnikov impecabile, curate, dintre acelea care nu au tras niciodată împotriva gărzii lui Somoza. Îmi amintesc că mi-am pierdut cunoștința în timp ce mă călcau în picioare într-un jeep și că, atunci când mi-am revenit, mă aflam, bătut măr și în pielea goală, într-o încăpere pustie. Bătăile s-au repetat, la intervale suficient de lungi ca să nu mă mai pot bucura de starea de inconștiență. Gorilele își făceau bine treaba. Știau că, trezindu-se după al patrulea sau al cincilea knock-out, victima nu mai avea noțiunea timpului și nici nu avea habar unde se află. Însă eu cunoșteam prea bine acea încăpere. Atunci și-a făcut apariția Galo.

I-a pus să mă așeze cu mâinile legate de picioarele din față ale scaunului. "*Patul de armă al birocratului*" numeam noi acea poziție în jargonul clasic. Nu era poziția cea mai comodă, pentru că orice încercare de a mă îndoi de șale era împiedicată de gorila care mă ținea de păr. Galo s-a așezat în fața mea cu fața descoperită.

— Uită-te bine la mine. Sunt comandantul Galo, iar noi doi o să stăm cam multșor de vorbă. Numele și naționalitatea.

— Comandant de coloană Ivan Leiva. Nicaraguan.

— Fac ceva pe gradul tău. Te numești Juan Belmonte și ești chilian.

— Comandant de coloană Ivan Leiva. Nicaraguan. Oamenii tăi au toate actele mele.

— Mă șterg la fund cu ele. Ești chilian. Infiltrat pentru a destabiliza procesul revoluționar. Ești agent CIA.

— Comunist paranoic. N-ai decât să verifici. Și dacă vrei să mă surprinzi spune-le gorilelor tale să mă ducă în altă parte. Cunoscut încăperea asta. Știu unde ne aflăm; în buncăr. Exact în camera asta am jucat de mai multe ori cărți după victorie. Știi despre ce vorbesc? A fost o insurecție în Nicaragua.

Loviturile s-au prelungit vreme de două săptămâni, iar acuzațiile au pierdut mult din greutate : din agent CIA devenisem un simplu provocator. După aceea am ajuns troțkist, anarhist, iar în cele din urmă marele meu păcat a devenit acela de a fi luptat alături de Chato Peredo în Bolivia, îmi petreceam a treia săptămână în buncăr, când soarta a vrut să fiu zărit de un comandant sandinist.

— Frate! Ce cauți aici, și pe deasupra în pielea goală?

— Întreabă-l pe Galo.

M-a scos de acolo înjurându-le de mama focului pe gorilele îmbrăcate în uniforme frumoase, care-i răspundeau pocnindu-și călcâiele și ducându-și

pumnul strâns în dreptul inimii, în timp ce ne plimbam pe străzile părăginite din Managua, sandinistul m-a informat despre activitatea lui Galo.

— I-au înfundat cu totul pe camarazii din Brigada Simon Bolivar. I-au dezarmat, arestat și judecat. Mă rog, în felul lor. Brigada nu mai există, frate, îmi pare rău, dar politica e arta de a negocia, iar cubanezii au exigențele lor. Înțelegi tu.

Am înțeles, înțelegând, a trebuit să renunț la naționalitatea de nicaraguan pe care abia o dobândisem, la noua mea identitate, a trebuit să redevin chilian, să mă numesc Juan Belmonte și să îmi iau tălpășița din America Centrală, însă măcar mai pot depune mărturie. Alții n-au avut norocul ăsta și au dispărut în cine știe ce beciuri din Argentina, Paraguay sau Uruguay, pentru că Galo și-a asumat sarcina de a-i trimite în țările lor de baștină.

Începeam să-l simpatizez pe asasinul lui Galo, când un amănunt din ziar m-a pus pe jar. Lângă poza care-i înfățișa în prim-plan chipul mai era încă una, cu încăperea în care se afla și care îl arăta în întregime, lângă un scaun răsturnat.

La mică distanță de picioarele sale se vedeau câteva rafturi, iar pe cel mai înalt dintre ele se afla un obiect care mi se părea cunoscut.

Fotografia era destul de ștersă. M-am întors în aeroport și m-am dus direct la punctul de presă. Am văzut că aveau ochelari de lectură și am răsuflat ușurat. Mi-am cumpărat o pereche și atunci imaginea mărită mi-a îngăduit să identific figura neclară: era un spărgător de nuci făcut din lemn. Un spărgător de nuci tipic saxon.

Nu mi-a plăcut asta. Iar atunci când ceva nu-mi place, neuronii mei încep să scormonească în profunzime.

Informația din ziar spunea că Galo lucra de doi ani la o grădiniță. Asta însemna că se întorsese în Chile în timpul dictaturii, în 1980 era un tip tânăr, cu experiență și merite profesionale. După treaba pe care o făcuse în Nicaragua, partidul îl trimisese fără îndoială într-o țară socialistă puternică, în Cuba nu. Latino-americanii sfârșesc întotdeauna prin a-și plăti polițele, iar colum-bienii din Brigada Simon Bolivar care scăpaseră nevătămați din Nicaragua juraseră să se răzbune, în Cuba nu. Nici în China sau în Coreea, Tovarășii cu ochi migdalați negociau cu Pinochet. Și nici în URSS. Chiar în 1980 partidul comunist din Uniunea Sovietică înghețase pregătirea militară a chilienilor. Sovieticii descoperiseră că în aparatul militar al partidului comunist se strecuraseră elemente din dictatură. Așadar, nici în URSS. Munca depusă în Nicaragua îi dădea totuși lui Galo dreptul la un premiu, și singurul loc în care îi putea fi acordat era Cottbus, academia de spionaj militar din RDG. Iar spărgătorul de nuci saxon ținea neapărat să-mi demonstreze că Galo fusese la Cottbus și, printre altele, ridica o sumedenie de semne de întrebare: dacă Galo a trecut pe la Cottbus, l-a cunoscut oare pe Maior? El era omul Maiorului în Chile? Dacă toate astea se confirmau, cadavrul lui Galo prevestea mai multe greutăți pe care nici eu, nici Kramer nu le luasem în calcul.

— Vreau să amân zborul către Punta Arenas — i-am spus fetei de la linia

aeriană națională.

— Când doriți să plecați, domnule?

— Mâine sau poimâine.

— Vă fac rezervarea, domnule Belmonte. Însă vă rog s-o anulați cu câteva ore înainte de decolare, dacă vă hotărâți să nu mai plecați.

— Mulțumesc. Sunteți foarte amabilă.

— Pentru nimic. Suntem în democrație.

Santiago. Ce oraș urât. Soarele ardea îngrozitor la amiază. Am ieșit din metrou la Gran Avenida, la numai câțiva metri de strada Ureta Cox. Nu știam ce anume trebuia să caut în locuința lui Galo, însă mă duceam acolo sigur că voi găsi ce trebuia, în fața clădirii era o fabrică. Mai mulți muncitori în salopete albastre se strânseseră în fața unui chioșc cu băuturi răcoritoare. M-am apropiat și am cerut o înghețată.

— La naiba, ce cald e — a spus un individ bondoc, care îmi amintea de Pedro de Valdivia.

— Așa e. E mai cald decât în măruntaiele pământului — i-am răspuns, surprins că recuperasem brusc chiliana.

— Mai ales când trebuie să lucrezi ca un fraier — a adăugat bondocul.

— N-avem încotro.

— Bineînțeles. Și dumneavoastră? Cu ce vă pierdeți vremea?

— Sunt casier la un magazin de mobilă. Aștept un client care locuiește acolo, vizavi.

— Acolo unde l-au împușcat pe tipul ăla?

— Da, chiar acolo. Ce ciudat că nu sunt polițiști în zonă...

— Ba sunt. Au lăsat la fața locului câțiva jandarmi, care acum iau prânzul în barul de la colț.

Am urcat treptele din două-n două. Ușa de la apartamentul 3-C nu avea cheie, ca și cum sigiliul poliției, o banderolă din plastic, ar fi slujit drept baricadă. Am intrat. Primul lucru pe care l-am văzut a fost silueta lui Galo desenată cu creta pe podea. M-am dus direct la rafturi și am luat spărgătorul de nuci saxon. L-am întors. Avea o dedicație în germană: „*Genosse Moreira, wir werden siegen. Berlin, 7. November 1985*”. Camarade Moreira, vom învinge. Plecase cu dedicația după el în RDG? O amintire a zilei revoluției bolșevice. Am străbătut camerele căutând ceea ce nu știam că trebuie să caut, până când deodată mi-am dat seama că mă purtam prostește. „Haide, Belmonte, mi-am spus, unde naiba o fi caseta?”

Mi-am înfășurat pumnul într-un prosop și am spart oglinda de la baie. Nu mi-a fost greu să găsesc cărămida lipsă, în casetă am găsit o vergea pentru curățarea unei țevi de calibrul nouă, o cutie cu ulei Walter și o cheie cu inscripția: POȘTA CHILE 2722.

Am ieșit de-acolo fără să mă grăbesc. După câte se vedea, jandarmii se bucurau de un prânz pe cinste.

Ajungând la întretăierea străzilor Gran Avenida și Ureta Cox m-am gândit că era de-ajuns să mă urc în metrou și în numai cinci minute aș fi fost în fața casei doamnei Ana. Ar fi reacționat oare Veronica? Ar fi ca și cum te-ai trezi dintr-un somn lung, dragostea mea? M-ai bombarda cu întrebări? As fi oare în

stare să-ți răspund? Cu cheia în mână am intrat într-un restaurant.

— Ce doriți? — m-a întrebat chelnerul.

— Ce aveți în meniu?

— Mâncare de porumb în lapte, salată, carne la grătar cu cartofi prăjiți, vin sau apă.

— Carne la grătar.

— Nu. Meniul le include pe toate, la care se adaugă desertul, se-nțelege.

M-a surprins să constat că nu simțeam oboseala orelor de zbor și că, în plus, mâncam cu lăcomie. „Bravo, Belmonte. Se vede treaba că tot chilian ai rămas”, mi-am spus în timp ce tăiam carnea.

Galo, Moreira, sau cum naiba s-o fi numind, închiriasse probabil căsuța poștală la o poștă de cartier, dar cu siguranță nu în cartierul lui. Și nici aproape de locul de muncă. Faptul că găsisem cheia ascunsă în casetă demonstra cât de importantă era căsuța poștală. Trebuia să fie o poștă importantă, însă nu poșta centrală; înainte de a plăti, am cerut o carte de telefoane și am studiat lista oficiilor poștale din Santiago.

La poșta de pe Avenida Matta, pe care am ales-o după numărul de magazine care-o înconjurau, n-am descoperit nimic. Cheia nu se potrivea. Și nici la poșta din piața centrală. Deștept Galo ăsta. Mi-au trebuit trei ceasuri ca să găsesc ce căutam. Poșta respectivă se afla într-o clădire în care mai funcționau o primărie, o bancă și un centru comercial.

Am deschis căsuța. Nu era nimic înăuntru. După ce am aruncat o privire asupra angajaților, m-am hotărât să încerc un truc. M-am apropiat de funcționarul cel mai în vârstă.

— Scuzați-mă, domnule, cum o cheamă pe noua angajată?

— Care dintre ele, că sunt două? Cea blondă?

— Nu, cealaltă.

— A, Jacqueline. Se numește Jacqueline.

— Mulțumesc. Nu reușeam să-mi aduc aminte. Mulțumesc.

— E normal, dacă abia a venit la noi...

Binecuvântat fie obiceiul care îi obligă pe funcționari să poarte o plăcuță de plastic cu numele lor.

M-am apropiat de ghișeu deservit de „J. Gatica”, hotărât să merg până la capăt cu trucul.

— Domnișoară, m-ați putea ajuta, vă rog?

— Spuneți, domnule.

— Am aici o căsuță poștală și aștept o scrisoare din Germania. E de la fratele meu, știți? Și îmi trimite niște documente foarte importante. E ciudat însă că am vorbit cu fratele meu ieri la telefon și mi-a spus că a trimis scrisoarea acum vreo două săptămâni. Ce s-o fi ntâmplat?

— Cum vă numiți?

— Bonifacio Prado Cifuentes, căsuța 2722.

„J. Gatica” s-a ridicat și s-a uitat într-un registru gros. Și-a notat ceva pe o bucată de hârtie și s-a întors la masa ei.

— Scrisoarea a ajuns deja, domnule Prado. Am pus-o în căsuța dumneavoastră acum nouă zile. Venea de la Berlin, din Alexander Platz, iar

expeditorul are inițialele W.S.

— la te uită. Probabil că a ridicat-o soția mea și a uitat să mi-o dea.

—Asta trebuie să se fi-ntâmpat, domnule Prado.

Santiago era pentru mine un oraș nou în multe privințe. Una dintre ele, care m-a bucurat nespus, a fost prezența telefoanelor în stațiile de metrou. Era cinci după-amiaza în Chile. Zece seara la Hamburg. Kramer aștepta telefonul meu din Țara de Foc la miezul nopții. Am sunat mai devreme.

— Belmonte. Cum merge treaba? Unde ești?

— Cred că nu merge deloc. Sunt în Santiago.

— Ce naiba se-ntâmplă?

— Ascultați-mă bine: vreau să vă puneți în funcțiune relațiile cu polițiștii cei mai tari. Vreau să verificați dacă știu ceva despre un tip cu inițialele W.S. Cred că e omul Maiorului.

— Bine. Du-te la un hotel și sună-mă imediat după aceea.

Calculatoarele poliției au funcționat cu mare eficiență în Germania. Am primit telefonul lui Kramer la opt seara, într-o cameră de la hotelul Santa Lucia. Invalidul era euforic.

— Belmonte? Bingo.

— Spuneți odată.

— W.S. Werner Schroeders. Asta era numele fals al unui ofițer din spionajul RDG de la baza Cottbus. Se numește de fapt Frank Galinsky, iar asta nu e tot: acum patru zile a plecat spre Santiago de Chile. Mâine pleci în Țara de Foc. Nu e timp de pierdut.

— Mai e o problemă, Kramer.

— Care?

— Tipul are un pistol de nouă milimetri.

— Imposibil. Nimeni nu poate să strecoare arme în avioanele Lufthansa.

— L-a cumpărat aici. Și l-a omorât pe cel care i-l vânduse.

— Avem o înțelegere, Belmonte. Mâine mă suni din sud.

— Am să respect înțelegerea, Kramer. Dar am să acționez așa cum cred eu de cuviință.

Se lăsa noaptea în Santiago de Chile. Și Veronica era atât de aproape, atât de aproape, iubirea mea, iar mie îmi era teamă de întâlnire, dar de fapt îmi era tot mai puțin teamă, și nu alergam în brațele tale numai pentru că mă paraliza febra asta blestemată care mă obligă mereu să termin ce-am început și pentru că viitorul imediat îmi arăta un drum pe care-l credeam acoperit de uitare, Veronica, dragostea mea, drumul ce avea să mă transforme din nou în cel care am fost, în cel pe care l-ai iubit.

Partea a treia

...pentru că numai proștilor le-ar putea păsa
de altceva în afară de arta de a rămâne în viață.

Țara de Foc: adio

Griselda stătea pe un scaun de lângă șemineu, în dreapta mortului. Lângă ea se aflau doctorul Aguirre și fiul ei, Jacinto. În partea cealaltă a încăperii erau aliniați Mansur de la pensiune și soția lui Ana cea mută, Santos Ledesma jugănarul, sergentul Gálvez, jandarmul Bryce și polițiștii care primiseră insolita misiune de a apăra ordinea publică.

Fiecare dintre cei prezenți îi adresase sincere condoleanțe Griseldei, pe care aceasta le ascultase la început rușinată, pentru că nu făceau decât să confirme zvonurile nefondate legate de relația dintre ea și bătrânul Franz și care foarte curând fuseseră acceptate ca fiind perfect justificate. La urma urmei, văduva îi datora un priveghi în toată regula, dat fiind că un mort de-al ei prezida acum ceremonia cu acel chip galben ca ceara. Soțului ei nu-i văzuse fața înainte de înmormântare, pentru că avea pe el costumul de scafandru și o jumătate de tonă de gheață îl separa de această lume.

— Nu pricep de ce-a făcut-o. L-am văzut acum câteva zile, când schimba acoperișul. Am vrut să-l ajut, dar mi-a răspuns că sunt lucruri pe care un om trebuie să le facă singur. Arăta bine. Nu-l înțeleg, dar îl respect — a spus Santos Ledesma.

— A fost abătut în ultima vreme? — a întrebat Mansur.

— Nu. Am fost cu el înainte de..., mă rog. A vrut să mănânce carne de ied și i-am pregătit-o. A băut câteva pahare de vin, ca-ntotdeauna, și a ascultat muzica lui preferată. A făcut până și câteva glume înainte de plecarea mea — a suspinat Griselda.

— Nu e creștinește să-ți zbori creierii, doamnă, vă rog să mă iertați... — a fost de părere jandarmul Bryce.

— Dar trebuie să fii un bărbat curajos ca să faci asta — l-a corectat sergentul Gálvez.

— N-ați vrea să schimbăm subiectul? — a sugerat doctorul Aguirre.

— Aveți dreptate, domnule doctor. Vino, Ana.

L-a chemat pe Mansur și s-a îndepărtat cu el și cu soția lui, Ana cea mută, spre șemineu. Griselda a dat să se ridice și ea, însă Mansur i-a făcut semn, delicat, să rămână așezată.

Ana cea mută a făcut o grămăjoară de cărbuni, a pus deasupra lor o crăticioară cu ulei și, când a început să fiarbă, a aruncat înăuntru păsările pe care le adusese gata jumulate. Păsările și plăcintele fără carne, numai cu ceapă, garnitura indispensabilă la orice priveghi în Țara de Foc, se rumeneau pe rând.

Au început să mănânce aplecați, ca să nu se păteze cu picăturile groase de sos. Mansur a turnat vin și a trecut din mână în mână tava cu pahare.

— Chiar că știți să gătiți păsări, domnule Mansur — a spus sergentul Gálvez.

— Eu nu pregătesc decât umplutura. Adevărata artă este însă să

pregătești sosul și asta e specialitatea Anei — a răspuns Mansur, atingând mâna soției sale.

— Aveți mâini de aur, doamnă — o complimentă jandarmul Bryce.

Ana cea mută îl privi pe Mansur cu ochi întrebători.

— Spune că ai mâini de aur.

Ana cea mută zâmbi și se grăbi să prăjească în continuare pâsările.

— Pentru mort. Odihnească-se în pace — toastă Griselda.

Toți încuviințară, ridicând paharele în tăcere.

Jacinto și doctorul Aguirre ieșiră să ia aer. Cerul era de un albastru intens, și un stol de dropii care zburau spre nord îi făcură să ridice capetele. Se îndreptară către o culme de deal de unde se zărea golful în toată imensitatea lui.

— Marea își schimbă culoarea. Mai vine o iarnă — a comentat doctorul.

— Auziți, cum e cu testamentul ăsta, că tot nu pricep?

— E foarte simplu. Bătrânul a numit-o pe mama ta moștenitoare absolută a tuturor bunurilor sale. Casa, pământul, animalele. I-a lăsat tot ce avea. Însă testamentul include o clauză specială: mama ta nu are dreptul să vândă sau să facă modificări în casă.

— Pentru câtă vreme?

— Pentru totdeauna, însă atunci când Griselda nu va mai fi, totul îți va rămâne ție și vei putea să faci ce vrei.

— Ce prostie. Nu mi-a plăcut niciodată bătrânul ăsta, doctore, întotdeauna l-am considerat un impostor care încerca să-l înlocuiască pe tata. Și am plecat la Punta Arenas pentru că nu puteam suporta bârfele care circulau cu privire la relația dintre el și mama. Moștenirea asta face din mama văduva oficială a bătrânului. Dacă o iubea atât de mult, de ce nu s-a însurat cu ea?

— Ești tare prost, Jacinto. Între mama ta și bătrânul ăsta a fost ceva foarte frumos și intens, ceva care se numește prietenie. Prietenia dintre două ființe care aveau o viață lungă în urma lor. Și asta e de obicei mult mai interesant decât dragostea.

Când s-au întors acasă, au văzut un al treilea cal priponit alături de caii jandarmilor. Era mârtoaga preotului. Părea un pitic păros pe lângă armăsarii focosi ai polițiștilor.

Preotul mâncă printre elogiile două pâsări, dădu de dușcă un pahar cu vin, își puse veșmântul și se apropie de mort.

— În numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh. Te iert de toate păcatele, frate Franz. Nu știm mai nimic despre tine, sunt atât de multe amănunte din viața ta pe care nu le vom afla niciodată, însă probabil că Dumnezeu a hotărât ca această imensitate să fie plină de taine. Ai făcut cel mai mare păcat, ți-ai luat cu mâna ta viața pe care numai Domnul avea dreptul să ți-o ia. Cu toate acestea, eu te iert; Dumnezeu nu se uită niciodată către Țara de Foc. Amin.

Țara de Foc: omul care s-a desprins de toate

Când am aterizat la Punta Arenas i-am mulțumit în gând lui Pedro de Valdivia pentru hanoracul pe care mi-l dăduse. Soarele strălucea, însă căldura lui era furată de rafalele înghețate de vânt sărat care biciuiau copacii și trupurile oamenilor.

Nu mi-a fost prea greu să ajung în port și nici să găsesc intrarea la „Cinci bărbați și un coșciug”. Nu fusesem niciodată în orașul ăsta austral, însă la Hamburg auzisem poveștile spuse de zeci de marinari, care vorbeau despre „Cinci bărbați și un coșciug” ca despre una dintre cele mai bune bodegi pentru oamenii mării.

Nici nu-i trecusem bine pragul și am simțit pe pielea mea primirea călduroasă a unei sobe cu cărbuni, aflată în mijlocul localului, și aroma apetisantă de stufat de miel care ieșea din bucătărie. Tejgheaua era lungă, din lemn bine șlefuit și strălucitor, în spatele ei stăteau aliniate sute de sticle, astrolabi, compasuri, flamuri și alte obiecte trebuincioase pe mare.

— Mai durează puțin până se face mielul — m-a întâmpinat hangiu.

— Nu mă grăbesc.

— Vreți ceva sec?

— Vreau ceva care să-mi încălzească oasele.

— Atunci vă dau un rachiu.

La mese se aflau ca la vreo duzină de bărbați. Vorbeau despre prețurile fructelor de mare. Îi înjurau de mama focului pe pescarii japonezi. Cu paharul de tărie în mână, m-am așezat singur la o masă. Un tip vânjos s-a întors spre mine ca să-mi vorbească.

— Joci cărți, compatrioate? Lipsește al patrulea — mi-a spus el.

— Unul care să fie dispus să plătească mâncarea — a intervenit altul care etala o cască argintie de miner.

— Nu, îmi pare rău. Am vrut întotdeauna să învăț, dar n-am avut norocul ăsta.

— Nu-i nimic. Dacă vrei să înveți pierzând, trage scaunul mai înapoi — m-a invitat vânjosul.

M-am alăturat lor. Al treilea bărbat fuma pipă și a început să amestece cărțile.

Era adevărat că-mi dorisem întotdeauna să învăț să joc, dar la fel de adevărat era că n-aș fi avut chef să joc în momentul acela, însă așa-i viața.

— Am un prieten care știe să joace. E cu adevărat bun — am spus.

— Din Patagonia sau din Țara de Foc? — a vrut să știe vânjosul.

— De-aici, din Punta Arenas — am răspuns.

— Patagonez, deci. Și cum se numește prietenul tău, dacă nu sunt indiscret? — m-a întrebat fumătorul de pipă.

— Cano. Carlos Cano. Îl cunoașteți?

— Cano. Țăla de la *Perla Sudului* — a spus vânjosul.

— Chiar el. Știți cumva dacă e în oraș?

— Dar tu știi dacă el vrea să-ți răspundem la întrebarea asta? — m-a interpelat minerul cu casca argintie.

— Pun pariu pe masa de prânz că s-ar bucura să mă vadă.

— Bună idee... Dacă nu se bucură, noi o să-ți plătim dinții, fiindcă sigur o să fie nevoie — a replicat vânjosul.

Bărbatul cu casca argintie a ieșit, anunțându-ne că se întoarce peste o jumătate de oră. Ceilalți doi m-au invitat să schimb rachiul cu vinul pe care îl beau ei.

— Iar suntem trei. Jucăm un domino? — a propus fumătorul de pipă.

Am început să jucăm domino, îi vedeam pe cei doi urmărindu-mă cu coada ochiului. M-am străduit să joc cât de bine eram în stare, gândindu-mă în tot acest timp cum avea să reacționeze Cano când va da cu ochii de mine.

Carlos Cano. Rareori îmi fusese dat să întâlnesc oameni cu un simț al umorului atât de ascuțit. Era capabil să inventeze bancuri în toiul celor mai grave situații. Cano fusese singurul individ din Țara de Foc care făcuse parte din GAP, grupul de prieteni personali ai lui Salvador Allende, garda personală a președintelui defunct. I se spunea Pacostea sau Naufragiatul de la Kanasaka și fusese întotdeauna un tip cu sânge la fel de rece ca regiunea din care provenea. Ca membru al GAP luptase în Piața Palatului la 11 septembrie 1973. Aproape toți cei din GAP muriseră luptând alături de Allende, iar Cano reușise să se salveze prefăcându-se că e mort. După ce se alesese cu două gloanțe, se culcase la pământ, printre tovarășii de arme, și, ținându-și respirația, îi văzuse pe ofițerii din armată omorându-i pe răniți. Însă reușise să scape din iad și, când se văzuse departe de Santiago, sărise din camionul care transporta morții. Șonticăind, vlăguit din cauza sângelui pe care-l pierduse, se târâse până la cordonul San Joaquin, unde încă se mai duceau lupte împotriva soldaților.

Acolo îl văzuse un doctor, care dădea din cap a neîncredere.

— Ai un glonț în burtă și altul în umăr — îi spusese.

— Așa e. Dar și eu am tras vreo câteva — îi replicase.

Cano reușise să plece în Argentina în noiembrie 1973 și pe drumul dezamăgirii lui politice se hrănise cu înfrângerile îndurate de luptătorii de gherilă argentinieni, de Forțele Armatei Revoluționare din Columbia și în cele din urmă văzuse cu ochii lui sfârșitul Brigăzii Simon Bolivar din Nicaragua. Ultima dată îl văzusem în 1985 la Malmo. Se afla la cârma unui transbordor de mici dimensiuni, care făcea drumuri între portul suedez și Copenhaga.

— Într-un an mă cărăbănesc. Am strâns niște bani ca să-mi cumpăr un vas. Un vas adevărat — mi-a spus la o bere.

— Pleci în Chile?

— Da, însă cât mai spre sud. N-o să mai trec niciodată la nord de Strâmtoarea Magellan.

— Și ce se-ntâmplă cu cauza pentru care luptai?

— Să se ducă dracului, dar fără mine. Eu m-am desprins de toate.

Cinci ani mai târziu l-am văzut din nou, de data asta la televiziunea germană. Era comandantul unui vapor cu nemți care căutau comori în apele preantartice.

Bărbatul cu cască argintie a intrat primul în bar și m-a arătat cu degetul, în urma lui a intrat Cano. M-a văzut și și-a acoperit ochii cu mâna. M-a invitat la tejghea.

— Nu. Orice-ar fi, răspunsul meu e nu — mi-a spus.

— Bucură-te, dacă nu vrei să le plătesc prânzul celor trei.

— Vreau și eu o-nghițitură. Cu ce te mai ocupi, Belmonte?

— Cu nimic ilegal. E pur și simplu o afacere legată de munca mea.

— Cum m-ai găsit?

— N-am uitat mărturisirea pe care mi-ai făcut-o la Malmo, după aia te-am văzut la televiziunea germană și acum o jumătate de oră le-am spus numele tău prietenilor aici de față. Foarte ușor.

— Și voiai să mă vezi pentru că sunt adorabil. Hai, scuipe tot.

— E lungă povestea. Ne așezăm?

— Bine. Însă nu uita că stai de vorbă cu unul care s-a desprins de toate.

În timp ce potențialii jucători de cărți devorau o porție uriașă de stufat de miel la care insistasem să-i invit, Cano și cu mine ne-am așezat la o masă mai retrasă. Acolo am făcut ce fac de obicei toți veteranii care au fost complici în bătăliile pierdute: n-am vorbit despre ele și ne-am minunat că încă mai eram în viață.

I-am explicat motivele care mă aduseseră în colțul acela uitat de lume, i-am povestit despre înțelegerea cu Kramer, despre monedele de aur, despre moartea lui Galo, legată poate de altcineva interesat să găsească prada de război, și în cele din urmă i-am vorbit despre Veronica.

— Nu e singurul caz. Îmi pare rău, Belmonte. Îmi pare cu adevărat rău.

— Te cred. Am nevoie de ajutorul tău.

— Dacă pot, te-ajut, cu toate că neamțul ăla mi-e tare simpatic. Și eu am visat să-l găsesc pe Galo și să-l fac să-i iasă pe nas țărășenia din Nicaragua.

— Tu cunoști bine locurile astea. Mă poți ajuta să câștig timp.

— Cât de cât. Țara de Foc e foarte mare, Belmonte. Și pe deasupra mai e și plină de secrete. Povestea ta confirmă acest adevăr.

— Prietenul nostru Franz Stahl, care trebuie să aibă peste șaptezeci de ani, își primește corespondența la oficiul poștal numărul cinci. Ți spune ceva?

— Nu prea mult. Se află undeva între Puerto Nuevo și Tres Vistas.

— Vorbești în chineză. Explică-mi.

— Puerto Nuevo e un mic port de pescari. Înainte erau pescari de balene, dar de când cetaceele au dispărut, exterminate de japonezi, cei de acolo se ocupă cu pescuitul artizanal de fructe de mare. Sunt în jur de douăzeci de familii. Tres Vistas se află la vreo cincizeci de kilometri de Puerto Nuevo. E un popas cu două case. Una din ele slujește drept prăvălie și cealaltă e pensiune. Pe proprietarul pensiunii îl cunosc. E un tip din nord și se numește Mansur. Din ce-mi spui, deduc că neamțul pe care-l cauți locuiește mai aproape de Tres Vistas decât de Puerto Nuevo, pentru că în port se află un oficiu poștal. Am o idee, Belmonte. Mai toarnă-mi niște vin, că mă luminez.

Am ieșit de la „Cinci bărbați și un coșciug” și ne-am îndreptat spre Biroul de Intendență. Pe drum, Cano mi-a vorbit cu mândrie despre *Perla sudului*, un velier cu trei catarge, pe care-l cumpărase din economiile făcute în Scandinavia. Trăia de pe urma lui și locuia pe el. Iarna ancora în portul sportiv din Punta Arenas, iar vara organiza excursii turistice în jurul Capului

Horn.

— Și caut comori. Am găsit o colecție strașnică de tunuri spaniole și tot felul de tinichele bine plătite de muzee, într-o zi precis am să dau peste comoara lui Francis Drake.

— Sună bine, dar miroase a misoginie.

— Nu-i adevărat. Nu-mi petrec verile singur. Soția mea e scafandru, își petrece iernile în nord, în Arica, unde îi învață pe turiștii amatori de apă caldă să se scufunde. E mai bine așa. Nimic nu se compară cu o iarnă petrecută în compania unui butoiăș cu coniac și a operelor complete ale lui Simenon. Dacă veneai acum două zile ți-o prezentam. Se numește Nilda și pleacă de aici o dată cu primele dropii. Uite acolo un stol. Vine iarna, bătrâne.

La Biroul de Intendență, Cano a ținut să vorbească cu cineva care în mod clar era călare pe situație, pentru că altfel nu s-ar fi putut explica amabilitatea jandarmului care ne-a întâmpinat. Am așteptat vreo cinci minute și imediat jandarmul ne-a deschis o ușă furniruită, în spatele biroului de mahon se afla un bărbat care s-a ridicat de îndată ce l-a văzut pe Cano.

— Carlitos. Ce surpriză plăcută — l-a salutat el.

— Acesta este prietenul meu, Juan Belmonte. Belmonte, domnul Marchenko, însărcinatul cu afacerile petrolifere din Strâmtoarea Magellan.

— Juan Belmonte. Știați că aveți nume de toreador? — mi-a spus, întinzându-mi mâna dreaptă.

— Serios? E prima oară când mi se spune asta.

După încheierea prezentărilor, Cano i-a explicat că eram un agent de asigurări interesat să soluționez o problemă legată de o moștenire. A adăugat că veneam din Germania și că îl căutam pe un oarecare Franz Stahl, dar că din păcate nu aveam decât adresa căsuței lui poștale. Marchenko a fost de părere că era foarte ușor să găsești adresa cuiva în Țara de Foc, atâta vreme cât cel căutat era proprietar. Ne-a lăsat singuri câteva minute și s-a întors cu o hartă pe care a desfăcut-o pe birou.

— Asta e coasta de sud-est a Țării de Foc. Franz Stahl este proprietarul unui teren aflat la cincisprezece kilometri de Tres Vistas. Ca să ajungi acolo ai nevoie de o mașină de teren sau de un cal. Vă mai pot ajuta cu ceva, domnule Belmonte?

— Nu. M-ați ajutat deja foarte mult. Vă mulțumesc.

— Juan Belmonte. Trebuie să fie reconfortant să te numești la fel ca marele toreador. Nu sunt mulți Belmonte în Chile, iar Marchenko sunt și mai puțini — mi-a spus la despărțire.

— S-ar putea ca în cazul ălor pe care-i cheamă Belmonte să fie mai bine pentru țară.

Am plecat de la Biroul de Intendență cu informația care-mi lipsea. Cano zâmbea. Ne-am îndreptat spre port.

— N-a fost rea observația despre cei care se numesc Belmonte.

— Am fost sincer. Ce hram poartă individul?

— Marchenko nu e băiat rău. E un idiot ceremonios care-mi trimite turiști peste vară.

— E rudă cu celălalt Marchenko?

— E fratele lui. Știe că am făcut parte din GAP, aici se știe totul, și pentru că trăiește cu fundu-n două luntre, încearcă să fie prietenos. Fratele lui mai e încă în armată. Acum e colonel. Mai multe victime ale torturii l-au recunoscut, dar se pare că face parte dintre cei pe care nu-i poți da jos.

— Asta-i prețul democrației. Nu-mi vine să cred că sunt în Chile. Nu m-am gândit niciodată că o să mă întorc crispat de teama de a da nas în nas cu indivizi de teapa lui, dintre cei care au știut tot timpul ce se întâmplă, dar n-au mișcat un deget ca să împiedice dezastrul și au profitat de pe urma celor care făceau munca murdară. Presupun că acum e un vajnic apărător al democrației, dintre cei care sunt capabili să admită că s-au făcut și excese. Greșos mai e prețul democrației.

— Asa-i. Însă e un preț relativ. Nu trece o lună fără ca un ofițer implicat în torturi și dispariții să nu fie împușcat în plină stradă. A mai rămas ceva sănătos în țara asta.

— Țara asta nu mă interesează nici cât negru sub unghie, Cano. Nici cât negru sub unghie. Nu mi-ai spus unde mergem.

— La vapor. Am să te las pe malul celălalt al strâmătorii. Consideră-te oaspetele meu la bordul *Perlei sudului*.

Am traversat strâmtoarea pe o mare liniștită. Corabia lui Cano aluneca pe apă tăind o brazdă de spumă cu mascaronul provei. Pe lângă el mai erau doi marinari la bord. Din cabina de comandă i-am văzut cum mânuiau cu îndemânare pânzele. Erau oameni tăcuți, și deodată am început să-l invidiez pe Carlos Cano pentru viața pe care o ducea. Am simțit că avea încredere în oamenii aceia, și la fel de bine îmi dădeam seama că și ei aveau încredere în priceperea lui de timonier. Mergeau împreună unde aveau ei chef. Își atingeau obiectivele fixate, și puțini se pot lăuda că și-au permis luxul ăsta.

Traversarea a durat cam trei ore. Când am ancorat în Puerto Nuevo, în golf, se întuneca. Cano a dat ordin să fie debarcată o motocicletă.

— Uite-aici, Belmonte. Are rezervorul plin. Acum știi ce ai de făcut. De-aici până la Tres Vistas faci cam o oră. Să-l saluți pe Mansur din partea mea. El o să-ți arate cum să ajungi la casa neamțului.

— Mulțumesc, Cano. Când termin ce-am început, mă-ntorc la Punta Arenas și-ți înapoiez motocicleta. Pe curând.

— Succes.

M-am urcat pe motocicleta de teren care făcea un zgomot asurzitor. Tocmai îmi potriveam casca de protecție când l-am auzit pe Cano strigându-mă de pe corabie.

— Belmonte, aruncă o privire în cutia de scule. Sub șă.

Am ridicat șaua. Printre mai multe chei se zărea un Browning de calibrul 765. L-am salutat pe Cano ridicând mâna.

— Nu e bine să mergi prin viață în pielea goală — mi-a strigat de pe punte.

Câteva minute mai târziu lăsasem în urmă Puerto Nuevo. Drumul părea drept ca o săgeată care străbătea pampa, și am continuat să merg în căutarea țintei.

Țara de Foc: apusul soarelui

Galinsky făcuse un drum lung ca să ajungă pe culmea aceea de deal. Se odihnea, trântit cu fața-n jos pe iarbă, supraveghind casa de la poale.

De la Berlin la Frankfurt, de-acolo la Santiago, după aceea la Punta Arenas, pentru ca în cele din urmă să traverseze strâmtoarea. Și-acum se afla acolo, la vreo cinci sute de metri de obiectiv, își deschise rucsacul, scoase o tabletă de ciocolată și începu să mestece încet. Luă o sticlă de apă minerală, bău câteva înghițituri și își aprinse o țigară, în timp ce fuma, se gândi că totul devenea mai greu decât își imaginase, începeau să apară imponderabilele, inevitabilele întâmplări neprevăzute. Și pentru că nu-i chip să le înfrunți decât dacă începi să le cunoști, se hotărî să recapituleze situația.

Sărmanul Moreira. Ideea inițială fusese să-l recruteze, să-l pună să acționeze în timp ce el i-ar fi dat ordine din umbră. Un chilian ar fi avut șanse mai mari să treacă neobservat, însă el devenise isteric și în asemenea oameni nu trebuie să ai încredere. Când îi trăsese glonțul între ochi intuise greutatea de care avea să se lovească acționând singur, mai ales că pentru a descoperi identitatea ulterioară a lui Hillermann trebuia să interogheze mai multe persoane. Nu știa pe cine să întrebe, dar nu era un secret faptul că în Țara de Foc se afla o colonie germană numeroasă, și uneori compatrioții devin comunicativi. Totuși, temerile lui se spulberaseră când îl sunase pe Maior de la Punta Arenas.

— Prima misiune OK. Însă despre Hillermann nu știe nimeni nimic. Nimeni nu primește corespondență sub numele ăsta.

— E normal. Colecționarul nostru se numește Franz Stahl. Un nume destul de original. Te bucuri că ai aflat asta?

— Sunt de-a dreptul emoționat. Mulțumesc pentru informație.

Maiorul continua să fie un model de eficiență, întins pe iarbă, Galinsky își spuse că nu avea nici un rost să se întrebe cum obținuse informația, însă după aceea se gândi cum ar fi procedat el.

„Să analizăm faptele: Ulrich Helm, deși era invalid, ne-a tras pe sfoară în toate privințele. S-ar putea spune că, fără ca noi să ne dăm seama, și-a condus propriul interogatoriu. A știut să devieze ancheta, evitând întrebarea cea mai importantă : noua identitate a lui Hillermann, dar nici o clipă nu a pierdut din vedere că formularea ei era numai o chestiune de timp. Și ce-a făcut atunci? A scăpat de două ori. Prima oară simulând un infarct în plină stradă și a doua oară tăindu-și venele într-un spital. Un om atât de credincios nu-și abandonează prietenul aflat în primejdie fără să-l pună în temă... Asta e: i-a scris, într-un fel sau altul a scos scrisoarea din spital. N-a fost nevoie decât să vorbească cu medicii sau cu asistentele.”

Galinsky își frecă mâinile. Simțea nevoia să se ridice, să facă puțină mișcare pentru ca sângele să-i dea înapoi căldura care începuse să se piardă. Căscă și imediat după aceea se plesni ușor peste obraji, își spuse că poate nu fusese o idee bună să călătorească de la Porvenir la Tres Vistas pe timp de

noapte.

În Porvenir, la agenția care-i închiriasse un Land Rover de teren, îi spusese că nu era greu să ajungă la Tres Vistas și că acolo aveau să-l informeze cum să ajungă la parcela prietenului său Franz Stahl.

— Sunt vreo cinci, șase ore de drum. Cu o canistră de benzină de rezervă puteți face drumul dus și-ntors — îi explicase agentul.

Galinsky plecase la scurt timp după miezul nopții. Luna plină îi luminase drumul solitar, făcând aproape inutile farurile. Era crispat și vesel totodată. Simțea că trupul lui se pregătește să primească seninătatea indispensabilă care prevestește succesul misiunii.

Drumul era anevoios, presărat cu gropi, iar priveliștea pe care-o scotea la iveală lumina lunii era pe cât de monotonă, pe atât de dezolantă; o întindere nesfârșită de pete cenușii întrerupte de câțiva arbuști, însă Galinsky nu străbătuse douăzeci de mii de kilometri pentru a se bucura de peisajul din Țara de Foc. Binecunoscuta obsesie de a intra în acțiune pusese stăpânire pe toți mușchii lui și deodată își dusesse mâna între picioare și descoperise că mădularul i se-nvârtoșase peste măsură, își amintise că citise mai demult despre erecțiile și chiar ejaculările involuntare care-i surprind pe vânători în momentul cel mai încordat al hăituirii, când întreaga atenție se concentrează asupra prăzii și ritmul respirației e stabilit de apropierea sau depărtarea ei. „Și nu numai pe vânători”, șoptise el. Îi surprind și pe soldați. Alexandru cel Mare îi pune pe ofițerii săi să observe mădulele soldaților înainte de a intra în luptă.

Land Rover-ul înainta încet, ocolind gropile prea mari și șanțurile dubioase, a căror adâncime n-o putea estima. Așa îl prinseseră zorii zilei. Luna strălucea în continuare, ca și cum ar fi pus la îndoială obiceiul soarelui de a se ivi din apele Atlanticului. Mergea atent la surprizele de pe drum. Stinsese farurile. Concentrarea îl împiedicase să vadă privirea încărcată de ură pe care nagâții i-o împlântau în spate de la înălțimea stâlpilor de telegraf, sau stolurile mari de bătlani care brăzdau cerul către nord-vest când soarele își revărsa jăraticul. Păsările acelea veneau de departe, poate de la aceeași distanță ca și Galinsky, sau poate chiar mai de departe, din Insulele Malvine sau din Georgiile Sudului, căutând adăpostul fiordurilor la nord de peninsula Brunswick.

La șase și ceva se oprise. Ajunsesse la Tres Vistas. Locul era așa cum i-l descriseseră la agenția de închirieri de mașini: două case așezate față-n față, despărțite de drum, în încercarea de a crea iluzia unei străzi.

Mai întâi sunase la ușa pensiunii, dar nu i se răspunsese. După aceea mersese la prăvălie și fusese întâmpinat de un bătrânel care-l privise prietenos și neîncrezător.

— Nu vă pot oferi decât mate și biscuiți — spusese bătrânelul.

— Nu mi-e foame. Caut un prieten care locuiește aproape de-aici.

— Au plecat cu toții. Nu știu unde s-au dus. Poate că mi-au spus, dar am uitat. Uit tot ce mi se-ntâmplă. Aguirre spune că e din cauza vârstei. Vreți să jumulesc o găină?

— Prietenul meu se numește Franz Stahl, înțelegeți? E neamț.

— Poate-l cunosc. Cine știe. Acum nu-mi aduc aminte. Dacă nu vă place găina pot să tai un miel, dar va trebui să mă ajutați. Nu am atâta putere.

— Mai e cineva aici cu care aș putea vorbi?

— Nu. V-am spus că au plecat cu toții.

— La cine vă referiți?

— La ginerele meu Mansur, fiica mea cea mută, doctorul Aguirre și jugănarul.

— Unde s-au dus?

— Cine?

— Mansur, jugănarul, fiica dumneavoastră.

— Nu-mi aduc aminte. Au plecat și mi-au spus: noi plecăm, să nu faci prostii în lipsa noastră. Știam unde-au plecat, dar am uitat. Vreți să tăiem un miel?

Galinsky întinsese o mână și-l apucase pe bătrân de beregată, îl zguduise violent, până când auzise că văicărelile lui se amestecau cu jalnicul trosnet al oaselor. Văzuse în ochii lui spaima.

— Ascultă, bătrân nenorocit. Franz Stahl, neamțul. Cum ajung la casa lui? Franz Stahl. Franz Stahl. Repetă împreună cu mine.

— Franz..., dă-mi drumul, prostule. Acum îmi amintesc.

— Vorbește. Cum ajung la casa lui Franz Stahl?

— Aveți un cal? Aveți nevoie de un cal.

— Am. Cum ajung la casa lui Franz Stahl?

— Mergeți până la oficiul poștal. Acolo intrați în pampă, până dați de o viroagă. La capătul ei o să vedeți casa. Unde aveți calul?

— Ascultă, idiotule: ca să ajung la casa neamțului merg pe drum până la oficiul poștal, intru în pampă până dau de o viroagă. Așa e?

— Dacă știați de ce-ați mai întrebat, la naiba. Ce facem cu mielul?

Galinsky îi dăduse drumul bătrânului. Îl lăsase blestemând pentru că refuzase să-l ajute să taie mielul. Se dusese la Land Rover, scosese o hartă și o desfășurase. Poate că bătrânul îl informase corect. Văzuse punctul care indica oficiul poștal de lângă drum. Spre sud se afla o porțiune îngustă de pampă și după aceea marea. Spre nord văzuse semnele unui accident de teren care putea să fie un izvor sau o viroagă. Mult mai sus curgea șerpuitorul China Creek, care izvora în lunca râului Boqueron. Mai erau câteva pătrățele reprezentând crescătoriile de vite presărate de-a lungul râului. Un cerc minuscul desenat la capătul viroagei trebuia să fie casa pe care-o căuta. Bătrânul îi atinsese mâna.

— Acum îmi amintesc — spusese.

— Cum se ajunge la neamț?

— S-au dus la priveghi. Toți s-au dus la priveghi.

— La priveghiul cui?

— La priveghiul prietenului dumneavoastră, neamțul. Sincere condoleanțe.

Bătrânul rămăsese cu mâna întinsă în mijlocul drumului. Tuși, apoi se frecă la ochi ca să poată urmări cu privirea mașina care se îndepărta într-un nor de fum.

Pe culmea dealului, Galinsky începu să facă niște exerciții de relaxare. Mai întâi își chirci degetele de la picioare, trase adânc aer în piept și începu să expire încet, în timp ce-și întindea degetele. După aceea repetă exercițiul încordându-și mușchii de la picioare, fesele și abdomenul, până ajunse în dreptul sprâncenelor. La sfârșit se simți străbătut de un val înviorător, care-i îngădui să uite pentru o vreme cele șapte ore petrecute pe iarbă.

Plecaser din Tres Vistas la șase și jumătate dimineața: Pe la opt zărise construcția pe stâlpi a oficiului poștal și intrase în pampă. Nu-i fusese ușor să ajungă la viroagă. Roțile alunecau pe iarba grasă și de câteva ori fusese cât pe-acum să piardă controlul. Abandonase Land Rover-ul la intrarea în viroagă, era cu neputință să înainteze așa pe iarba alunecoasă, așa că își aruncase rucsacul pe umăr și mersese în ritm alert până la nouă și jumătate. Luminișul se termina pe culmea de deal de unde supraveghea casa aflată la poale. Până acolo să fi fost vreo cinci sute de metri de pampă.

După cât se părea, bătrânul din Tres Vistas își recuperase coerența într-un moment prielnic. De pe deal, Galinsky se uită la casă cu binoclul. Numără nouă cai care stăteau priponiți lângă casă. Doi dintre ei erau de departe mai zdraveni și mai îngrijiți. Erau cai de rasă; ceilalți șase erau, în schimb, mai scunzi și mai păroși. Examinând șeile aliniate la intrarea în casă, descoperi că două dintre ele purtau emblema carabinelor încrucișate ale poliției chiliene. Mai târziu îi văzu și pe jandarmi, când ieșiră din casă pentru o scurtă plimbare, însoțiți de un individ cu părul cărunț. Opt persoane diferite ieșiseră și intraseră, după ce vizitaseră o construcție micuță aflată departe de casă, la care se ajungea mergând pe o cărare de scânduri, străjuită de meri. Două erau femei. Galinsky așeză opt bețe de chibrit pe iarbă și le împrumută caracteristicile observate la cei care apăreau și dispăreau sub acoperișul de calamină.

Soarele începu să coboare spre Pacific. Galinsky scoase o altă tabletă de ciocolată.

„Ciudată mai e și viața asta, își spuse, am ajuns aici hotărât să-l elimin pe omul ăsta și acum descopăr că e deja mort. Ce i s-o fi întâmplat? O criză datorată vârstei? Un accident? A primit oare înștiințarea credinciosului său prieten Ulrich Helm și i-a cedat inima?”

De când văzuse casa, Galinsky nu avusese nici o îndoială cu privire la proprietarul ei. Se uitase prin binoclu la construcția aceea din lemn și îi atrăseseră atenția canaturile ferestrelor. Toate purtau, fără deosebire, însemnele porții cu trei turnuri, în vârful căreia fuseseră încrustate două stele evreiești și o cruce creștină. Povara nostalgiei sau puterea obișnuinței îl denunțau pe Hans Hillermann; casa aceea putea fi din Bergedorf, Curslack sau din oricare cătun de pe malul Elbei. Numai acoperișul strălucitor de calamină trăda fidelitatea arhitectonică.

Frank Galinsky văzu soarele strălucind ca un glob uriaș de foc spre apus. Își făcu socoteala că îi mai rămân două ore de lumină și, fără să înceteze să se întrebe ce naiba făceau cu mortul, scoase din rucsac un sac de dormit subțire. Se băgă în el acoperindu-se până-n dreptul ochilor și se mai uită o dată prin binoclu. Părea un vierme enorm care admiră apusul soarelui, însă

privirea sa era concentrată asupra celor doi bărbați care ieșiseră din casă, se îndepărtaseră vreo sută de metri și începuseră să sape o groapă dreptunghiulară.

Țara de Foc: lunga noapte australă

Cele două case care alcătuiau așezarea Tres Vistas semănau cu urechile unui ac a cărui gaură se deschide drept în mijlocul drumului. Am ajuns acolo când umbrele puneau stăpânire pe întregul peisaj. Erau două case din lemn, cărora acoperișul de coiron le împrumuta înfățișarea unor animale adormite. Una dintre ele era împodobită cu o inscripție neobișnuită: „Anasonul Maimuței”, și chiar sub fundul maimuței gemene a lui Charles Darwin se afla o plăcuță scrisă cu vopsea închisă la culoare: PRĂVĂLIA CU DE TOATE. Cealaltă casă avea o inscripție discretă desenată pe o scândură: PENSIUNEA MANSUR. Nici una dintre ele nu era luminată, înainte de a opri motorul am apăsat pe claxon. Din prăvălie a apărut un bătrânel care ținea într-o mână o lampă cu carbid.

— Nu sunt acasă. Nu e nimeni aici — mi-a spus în timp ce mă scruta cu privirea.

— Dumneata ești cineva, bunicule.

— Poftiți înăuntru. Dacă doriți ceva, luați și țineți minte prețul. Mi-au spus să nu fac prostii și să nu mă amestec în prăvălie.

L-am urmat șovăind. Nu părea prea simplu să stau de vorbă cu bătrânul. A deschis ușa prăvăliei și mi-a arătat un scaun, înăuntru mirosea a mirodennii, cafea, mate, tutun; erau mii de arome pe care le împrăștiu produsele ordonate în dulapuri și cutii, printre unelte de grădină, oale, găleți și harnașamente.

— Vă e foame? Dacă doriți, pot să tai o găină de-a mea. Sau poate preferați o bucată de miel?

— Nu vreau decât un mate. Mulțumesc. Bunicule, caut un neamț...

— Toți căutăm câte ceva în viața asta. Și eu am căutat ceva, dar nu mai știu ce anume. Am uitat. Uit tot ce mi se-ntâmplă. Aguirre spune că nu trebuie să mănânc carne.

— Cine e Aguirre?

— Aguirre? Doctorul. Vindecă râia oilor și febra aftoasă a vacilor. Mai vindecă și oameni, uneori. De ce îl căutați pe neamțul ăla?

— Îl cunoașteți? Am o treabă pentru el. E o chestiune urgentă.

— Cine știe. Poate că-l cunosc. Acum nu-mi aduc aminte. Așteptați-l pe ginerele meu. El îi cunoaște pe toți.

— Unde e ginerele dumitale? Îl poți chema?

— A plecat. Toți au plecat. Dar o să se-ntoarcă. Aveți răbdare.

— Știi cumva unde au plecat?

— Mi-au spus, dar am uitat. V-am mai spus: uit tot ce mi se-ntâmplă. Avem ouă fierte. Vreți să vă aduc vreo două?

L-am văzut pe bătrân ducându-se în camera alăturată. S-a întors după

puțină vreme cu o tavă pe care se aflau două ouă fierte și o franzelă cu aspect marmorean: biscuitul tare al crescătorilor de vite. M-a poftit la o masă. În vitrină erau mai multe sticle de vin argentinian. Am luat o sticlă și m-am îndreptat spre bătrân.

— Poftă bună. Nu v-am auzit calul. Unde l-ați lăsat?

— Am venit cu motocicletă. Știi ce este aceea o motocicletă?

— Prostii. Tâmpenii. Bărbații merg călare.

— Bunicule, ajută-mă. Neamțul pe care-l caut se numește Franz Stahl și locuiește prin apropiere, îl cunoașteți?

— Nu-mi aduc aminte. Am cunoscut mulți nemți, și buni, și hahalere. Așa e viața. Dacă toți ar fi buni, ar fi tare plicticoasă. Am cunoscut și americani și croați. La nord de strâmtoare sunt foarte mulți croați. Nu-mi plac.

— Ia un pahar de vin, bunicule. Franz Stahl. Franz, poate i se spune Francisco.

— Francisco a fost o căpetenie de indieni. Francisco Calfucura. De asta îmi amintesc. De vremea când pe-aici mai erau indieni. Acum nu mai sunt. Străinii i-au omorât pe toți. Hahalere. Și croații au omorât indieni. V-am mai spus că nu-mi plac. Mănâncă iepuri. Nătărăii. Când avem atâția miei, să le facă rău bieților iepuri. Jucați cărți? Când s-or întoarce ginerele meu și doctorul putem să facem o partidă.

Bătrânul acela avea amintirile împrăștiate care-ncotro, ca piesele unui caleidoscop, și mi-ar fi trebuit multă vreme ca să i le pun în ordine. Ascultându-l în timp ce rostea fraze care pentru el erau pline de miez m-am gândit la Veronica, la tine, dragostea mea. Cu tine se întâmpla același lucru? Era oare tăcerea ta o lume de mici cristale pe care nimeni, nici măcar tu, nu reușea să le ordoneze într-o geometrie exactă? Măcar bătrânul acela vorbea, pe când tu, dragostea mea, pierdusei până și arhitectura cuvintelor.

Pe când sorbeam din vinul acela aspru și tare când am auzit lătrat de câine și zgomot de copite apropiindu-se. Bătrânul a aprins câteva lămpi.

Mai întâi a intrat un bărbat voinic, apoi o femeie micuță cu ochi strălucitori, urmată de un individ cu părul cărunț și ochelari cu lentile groase și cu ramă de baga. M-au privit cu mirare.

— Are de plătit niște ouă fierte și două sticle de vin — a spus bătrânul.

— Bine, tată socrule. Du-te să te culci — a răspuns bărbatul mai plinuț.

— Dumneavoastră sunteți Mansur, cel cu pensiunea?

— Da. Pensiunea și prăvălia îmi aparțin. Mă căutați?

— Vin din partea lui Carlos Cano. Mi-a spus că dumneavoastră m-ați putea ajuta.

— Dar dumneavoastră cum vă numiți?

— Belmonte. Juan Belmonte.

— Ca toreadorul. Eu sunt Romualdo Aguirre. Cel care te omoară când ești sănătos — s-a prezentat bărbatul cu ochelarii de baga.

— Ana, soția mea. E mută, însă aude bine. Nu trebuie decât să ridicați puțin glasul — mi-a spus Mansur, strângându-mi mâna.

— Caut un neamț. Se numește Franz Stahl. Îl cunoașteți?

Nou-veniții s-au privit unii pe alții. Mansur a atins mâna soției sale și

femeia s-a dus în încăperea alăturată.

— Ați ajuns târziu. Doctore, vorbește dumneata cu prietenul nostru. Eu mă duc să scot șeile de pe cai.

Romualdo Aguirre a luat trei pahare și s-a așezat în fața mesei. Mi-a oferit o țigară. A băut puțin vin și înainte de a vorbi a dat din cap.

— Presupun că veniți din Germania.

— Să vorbim pe șleau. De unde știți?

— Nu știu. Presupun. Omul pe care-l căutați, Franz Stahl, a murit. L-am îngropat în urmă cu câteva ceasuri. Și-a zburat creierii cu o pușcă.

Îmi stătea pe limbă numele lui Galinsky. Ajunsesem târziu. E foarte simplu să simulezi o sinucidere cu pușca.

— Când s-a-ntâmpnat asta?

— Ieri noapte. S-a purtat foarte ciudat în ultimele zile. Dumneavoastră sunteți cel care a-ntrebat de un oarecare Hallmann, sau Hillman la poșta din Punta Arenas?

— Nu. Dar cred că știu despre cine vorbiți. Se purta ciudat... Ce altceva a mai făcut?

— Nu așa. Cel care are multe de povestit sunteți dumneavoastră — a spus Mansur din ușă.

Ana s-a alăturat și ea grupului. Cu mișcări energice a tăiat câteva bucăți de brânză de oaie, pâine și felii de carne de cal uscată și ațoasă, al cărei gust cerul gurii mele îl uitase. Mansur a destupat altă sticlă de vin. Mă simțeam expus verdictului unui complet de judecată și, în timp ce căutam cuvintele potrivite pentru a le vorbi despre bărbatul pe care tocmai îl îngropaseră, ceva, acel ceva inexplicabil care însoțește întotdeauna moartea celor care au trăit intens, mi-a șoptit că dispariția neamțului era de fapt o carte jucată magistral, o carte câștigătoare, ca o strâmbătură sarcastică adresată lui Kramer, Maiorului, lui Galinsky, lui Galo și tuturor nemernicilor care porniseră pe urmele lui ca să-l vâneze. Și acest ceva inefabil m-a făcut să văd în moartea lui un semn cu ochiul prietenesc, frățesc, făcut lui Ulrich Helm, celălalt protagonist al istoriei, care trăise partea cea mai rea. Atunci am început să le povestesc despre adevărata identitate a lui Franz Stahl și imediat, credincios vremurilor care m-au șlefuit și cărora le datorez amărăciunea pe care-o maschez în duritate, le-am istorisit povestea celor doi antifasciști care au visat cândva să trăiască utopia libertății în Țara de Foc și care, pentru a-și pune în aplicare planul, nu șovăiseră nici o clipă să fure ouăle vulturului chiar din cuibul acestuia.

Într-o tăcere abia întreruptă de sforăiturile bunicului, care refuzase cu îndârjire să părăsească masa, au ascultat povestea acelei prietenii, a unei fidelități care trecuse prin toate încercările, reușind să treacă intactă prin cea mai îngrozitoare probă: aceea a timpului.

— N-am văzut niciodată la el măcar un gram de aur. Tot ce-a avut a făcut cu mâinile lui, muncind din greu — a suspinat Aguirre.

— Șaizeci și trei de monede de aur? — a spus Mansur, neîncrezător.

— De câte zece uncii fiecare. Valoarea lor e inestimabilă. Trebuie să fie pe undeva — am adăugat.

— Nu mă interesează. Aici trăim liniștiți din ce avem. Dumneavoastră ce părere aveți, doctore? — a întrebat Mansur.

— Îmi plac legendele. Monedele astea or fi și ele tot o legendă. Țara de Foc e plină de comori ascunse. N-o fi foc dacă mai e încă una.

Ana a lovit masa și, privindu-l fix în ochi pe Mansur, a început să gesticuleze. Ochii îi ardeau, mișcările îi erau emfatice, sigure, incontestabile. Mansur încuviința din cap.

— Cred că Ana are dreptate. Aurul ăsta o să ne-aducă numai necazuri. Primul a fost moartea lui Franz. Trebuie găsit înainte de a se transforma în molimă. Ea vrea să știe cine este bărbatul care-a întrebat de Franz în Punta Arenas.

Le-am spus ce știam despre Galinsky, despre urmele pe care le lăsase în trecerea lui prin Santiago.

— Doi morți — a comentat Aguirre.

— Trei. Nu-l uitați pe Ulrich Helm. Și eu gândesc la fel ca ea. Monedele astea or să aducă numai complicații. Asta e. V-am spus tot ce știam, acum vreau să aflu amănunte despre moartea lui Hillermann, sau cum preferați dumneavoastră să-l numiți.

— De când i s-a spus că cineva a întrebat de el, lucru pe care noi de-abia l-am aflat, a început să se poarte ciudat — a spus Aguirre. Eram prieteni, toată lumea de aici îl admira, în urmă cu patru zile, m-a surprins pentru că mi-a cerut să-l ajut să-și redacteze testamentul, prin care-i lăsa tot ce avea Griseldei, o văduvă care i-a fost alături în ultimii douăzeci de ani. Am scris tot ce mi-a dictat, am semnat ca martor și am trimis totul la notarul din Porvenir. Asta a fost ultima oară când l-am văzut. Griselda știe mai multe, ea a stat cu el ieri seară. Ca de obicei, i-a pregătit ceva de mâncare și a plecat cam pe la zece. Din câte spune Griselda, el era bine, poate cam vesel din cauza unor pahare de vin pe care le băuse în timpul mesei. Ea a plecat, s-a îndepărtat vreun kilometru și, deodată, una dintre acele intuiții tipic feminine a făcut-o să se întoarcă. Era foarte aproape de casă când a auzit împușcătura. L-a găsit mort, cu pușca încă între picioare. Eu am examinat cadavrul și pot să vă asigur că s-a sinucis. Griselda a ieșit din casă, s-a urcat pe iapa ei și a venit să ne povestească nenorocirea. Ce s-a mai întâmplat? Am plecat aproape imediat și am ajuns la casa lui Franz înainte de răsăritul soarelui. Ieri noapte era cu noi și Ledesma, un jugănar de noateni care umblă pe la toate crescătoriile de vite. Pe el l-am trimis la Puerto Nuevo să anunțe poliția. Mai târziu ni s-a alăturat, împreună cu doi jandarmi — a încheiat Aguirre.

— Trebuie să merg la casa mortului. Mă puteți ajuta?

— Bineînțeles. Să așteptăm până în zori și plecăm. Caii au nevoie de câteva ore de odihnă — a explicat Mansur, dar nu și-a putut continua vorba, pentru că exact în acea clipă s-a auzit zgomotul de copite al unui cal care se apropia în galop.

Mansur a ieșit în poartă.

— Doctore! Asta-i iapa Griseldei — a strigat el de-afară.

Ana și-a dus mâinile la gură.

— La naiba. Griselda a rămas singură acolo — a mârâit Aguirre.

Am sărit de pe scaune și zgomotul l-a trezit pe bătrân.

— Bătrânul Franz. Și dumneavoastră vreți să mergeți la casa bătrânului Franz. Am să vă spun cum se ajunge acolo, numai să nu mă loviți — a gemut el încercând să se apere.

— Stai liniștit, bunicule. Visezi — i-a spus Aguirre.

— Nu. Celălalt om care a întrebat de bătrânul Franz m-a lovit. Acum îmi amintesc. Nu-l lăsați să mă lovească.

— Când te-a lovit omul acela, bunicule? Adu-ți aminte. Când?

— Nu știu. Mergea într-o mașină verde. Nu avea cal.

Am plecat val-vârtej. Mansur blestema oboseala cailor. Aguirre a luat o lampă și am început să cercetăm drumul. Nu ne-a fost greu să descoperim urmele lăsate de roți și pista enormă lăsată de Galinsky; pe marginea drumului strălucea o cutie de țigări nemțești, Revals.

— Pe unde o iau? — am întrebat de pe motocicletă.

— La dreapta până la oficiul poștal. După aceea mergeți prin viroagă. Venim și noi într-o oră — a răspuns Aguirre.

Se lumina de ziuă când am dat peste construcția ridicată pe stâlpi. Înainte de a ieși de pe drum am oprit motorul, am ridicat șaua și am luat pistolul. Sunetul glonțului intrând în culată a fost primul semn de viață pe care l-a auzit pampa.

Țara de Foc: o întâlnire fraternă

Land Rover-ul lăsase urme foarte adânci în pampă. Le-am urmărit în viteză până la poalele dealului. Galinsky nu se gândise să ascundă mașina, se credea în deplină siguranță și chiar își îngăduise să lase actele de la agenția de închirieri în torpedou. Acolo apărea numele lui complet. Am ridicat capota, am smuls toate cablurile de contact și am început să urc pe marginea viroagei.

Motocicleta aluneca pe iarba grasă, însă motorul puternic o obliga să se opintească și să înainteze. Mă simțeam ca un călăreț din divizia a șaptea cavalerie, un fel de răzbnător chemat pe scenă la momentul potrivit pentru a evita tragedia; dădeam dovadă de o prostie suverană, pe care-am înțeles-o când mai aveam vreo cincizeci de metri până-n vârful dealului: dacă mergeam în continuare pe motocicletă, sunetul motorului avea să-l pună în alertă pe Galinsky.

Am urcat pe jos. Pe cerul fără nori se-nvârteau în cercuri păsări negre. Cu câțiva metri înainte de a ajunge în vârful dealului m-am aruncat pe iarbă și m-am târât de-a bușilea. La poale se zărea o casă. Lumina dimineții făcea acoperișul de calamină să strălucească. M-am hotărât să cobor dând un ocol care să mă asigure că am mereu soarele în spate.

Ajungând în dreptul crucii de lemn înfipite într-o movilită de pământ, mi-am dat seama că lăsam în urmă pene albe. Hanoracul lui Pedro de Valdivia nu rezistase urcușului pe coate. Mai aveam încă o datorie față de prietenul meu bondoc. Pe cruce am citit două cuvinte: FRANZ STAHL, iar la câțiva metri în

față am zărit ceva care m-a obligat să scot pistolul din buzunar. Erau doi câini morți, eliminați de un bun trăgător, pentru că amândoi aveau capetele făcute zob.

„Ei bine, Belmonte, a sosit clipa să demonstrezi că încă mai ești bun de ceva”, mi-am spus în timp ce alergam în zig-zag spre ușa din spate a casei. Am intrat învăluit într-un nor de praf și așchii care au sărit o dată cu balamalele. M-am prăbușit căutând o căpățână în care să înfig mai multe gloanțe 765, însă n-am găsit decât dezordinea provocată de trecerea unui uragan sau a unui căutător de comori care n-avea timp de pierdut.

M-am ridicat încet. Am străbătut cu privirea, de la dreapta la stânga, vestigiile căutării întreprinse de Galinsky, cu arătătorul pe trăgaci. Atunci am văzut-o pe femeie.

Mulți morți mi-a fost dat să văd, și pe chipurile tuturor era întipărită o expresie grotescă de-a dreptul, ca și cum clipa în care îi părăsise viața ar fi sosit atât de brusc, încât nu mai avuseseră vreme să-și așeze trupul într-o atitudine demnă sau armonioasă. Femeia avea încheieturile legate de marginea unui șemineu înalt. Picioarele fleșcăite și îndoite sub ea făceau ca brațele să pară foarte lungi, fiind nevoite să suporte greutatea întregului trup. Era dezbrăcată de la brâu în sus și avea chipul și trunchiul pline de arsuri.

Am lăsat pistolul pe marginea șemineului ca să tai sfoara cu o mână, iar cu cealaltă am apucat trupul femeii. Am întins-o pe podea. Expresia de groază de pe fața ei demonstra că murise în toiul torturii, în timp ce o acopeream cu un cearșaf m-am gândit că, dacă Hillermann îi împărtășise secretul, cu siguranță îl trădase. Galinsky fusese un călău eficient; arsurile îi afectaseră numai suprafața pielii, fără să-i fi pârlit carnea, pentru a evita ca victima să leșine. Acum se afla probabil departe. M-am blestemat că nu stricasem motocicleta după ce-o abandonasem la mijocul dealului. Când mă ridicam, am simțit ceva rece apăsându-mi urechea dreaptă.

— Mișcă-te încet. Cu multă grijă — mi-a spus stăpânul țevii.

M-am lăsat împins către un scaun.

— Stai jos. Și cu mâinile la umeri.

Am ascultat. A îndepărtat țeava de urechea mea și, continuând să țină pistolul îndreptat spre mine, s-a așezat pe marginea unei mese.

— Cine ești?

— N-are importanță, Frank Galinsky.

Bărbatul care ținea un Colt de nouă milimetri îndreptat spre mine avea pe puțin un metru nouăzeci. Era blond, tuns scurt, iar ochii lui albaștri nu reușeau să disimuleze surprinderea pe care i-o provocaseră vorbele mele.

— De unde știi cum mă cheamă?

— Ai lăsat multe urme. Prea multe. Maiorul nu va mai avea încredere în tine.

— Văd că știi multe. Cine naiba ești?

— Mă numesc Juan Belmonte. Nu ne-am mai văzut niciodată până acum.

— Ca faimosul toreador. Vorbeste-mi despre greșelile pe care le-am făcut.

— Unu: ar fi trebuit să faci curățenie în casa lui Moreira după ce l-ai ucis. Am fost acolo și am găsit cheia de la căsuța poștală. Doi: i-ai scris folosind inițialele numelui tău militar, *Deckname*: Werner Schroeders. Asta scrie și în actele tale de la poliția germană. Trei: l-ai lăsat în viață pe bătrânul de la prăvălie. Cam multe greșeli pentru un fost ofițer de spionaj. Prea multe pentru un militar de la Cottbus.

— Îmbătrânim. Dar te asigur că, în ce te privește, n-am să greșesc. Presupun că știi ce caut.

— Bineînțeles. Nu era nevoie s-o omori pe femeie. Și eu vin din Germania după Colecția Jumătății de Lună Rătăcitoare. Dar există o mare diferență între noi: eu știu unde se află monedele.

— Formidabil, înseamnă că putem negocia. Te văd destul de preocupat de propria ta piele. Ce i-am făcut femeii e o joacă de copii în comparație cu ce-am să-ți fac ție.

— Te cred. Unul ca tine, care toată viața n-a fost altceva decât un fascist roșu respingător, nu are nici un fel de scrupule. Dar n-o să-ți fie ușor. Și ea cunoștea ascunzătoarea monedelor, îți dai seama, *Genosse*? Nu ești decât un morman de gunoi incapabil să acționeze dacă nu e împins de la spate. Un gunoi și nimic mai mult. Asta ești. Un *Ossi*.

L-am văzut cum strângea patul pistolului. Strălucirea ochilor lui nu lăsa nici o umbră de îndoială că dorința de a-mi înfige un glonț în țeastă făcea să i se crispeze mâinile. Voia să mă omoare, însă nu înainte de a verifica adevărul spuselor mele. Trebuia să câștig timp. Mansur, Aguirre și Ana erau probabil pe drum.

— Număr până la trei. Unde sunt monedele? Unu.

— Mă crezi idiot? Ești copleșit de îndoieli. N-o să-mi clintești nici un fir de păr până nu mă faci să vorbesc. Toți erau la fel de idioți ca tine la Cottbus? Sau e o problemă de alimentație?

— ...doi...

— Bine. Dacă tot ești hotărât să mă elimini, s-ar cuveni să afli că îți datorez ceva. Întotdeauna am vrut să bag câteva gloanțe în Moreira. Ne cunoșteam de mult. Probabil că ți-a povestit ce-a făcut în Nicaragua. Am fost și eu pe-acolo. Ai în fața ta un luptător de gherilă, Galinsky. Unul care nu s-a sfiit să-și arate curajul, în afară de paradele la care-ți țineai fundul strâns ai intrat vreodată în acțiune?

— ...trei...

Glonțul a intrat prin glezna stângă. Am simțit lovitura care m-a făcut să-mi înfig piciorul în pământ, după aceea arsura și imediat durerea care urca în picior.

— Am fost în Angola și în Mozambic. Băieții din Zamora Machel mi-au arătat jocurile astea. Dacă ai fost luptător de gherilă, așa cum te lauzi, trebuie să știi despre ce vorbesc. Se începe cu un picior, se continuă cu celălalt și în felul ăsta te trezești treptat cu tot mai mult plumb în organism. Hai să mai facem o tură. Unu...

Durerea continua să urce. Câteva fire de sânge au început să curgă din pantof. Mi-am adus aminte de cei doi câini morți. Un Colt ca acela pe care-l

mânuia Galinsky are de regulă un încărcător cu nouă gloanțe. Îi mai rămâneau șase.

— Unde-ai învățat spaniola? O vorbești cu accentul din America Centrală. Cunoști expresia „te-ai dus dracului, ticălosule”? Exact asta ai făcut tu acum. Te-ai dus dracului. Hillermann a ascuns monedele foarte departe de-aici. Va trebui să mă iei în cârcă. Te-ai dus dracului, ticălosule.

— ...doi...

— Limba spaniolă are o listă nesfârșită de insulte și toate ți se potrivesc ca o mânășă. Ticălos, mișel, fătălău, fiu de cățea, avorton, puțoi, dobitoc, papă-lapte, însă cea mai potrivită insultă pentru tine vine din propria-ți limbă: *Ossí*.

— N-ai înțeles regulile jocului. De ce mă insultă? La urma urmei, tu și cu mine suntem tovarăși de luptă. Tu luptai ca să construiești socialismul și eu îl apăram. Trei...

A ridicat pistolul și m-am aruncat de pe scaun în timp ce zgomotul puștii zguduia încăperea. Galinsky a sărit de pe masă din pricina impactului celor două gloanțe și s-a prăbușit la picioarele mele, cu pieptul transformat într-un șuvoi de sânge și măruntaie.

Carlos Cano a rămas în prag.

— De ce-ai așteptat atât de mult până să tragi? — m-am plâns eu de pe podea.

— Fiindcă mi-a plăcut lista de înjurături. La naiba. Ți-a ciuruit un picior.

Aguirre, Mansur și Ana cea mută au intrat în urma lui Cano. Tremurând din toate măduarele în fața aceluia măcel, nu știau ce să facă. Ana s-a ghemuit la pieptul lui Mansur, acoperindu-și ochii.

— Strânge din dinți, că-ți scot pantoful — mi-a spus Aguirre.

— Îl țin eu. Țsta are pielea tăbăcită — a intervenit Cano.

Glonțul intrase și ieșise frumos. Aguirre a fost de părere că oasele erau întregi. A dezinfectat rana și după ce m-a bandajat s-a ocupat de trupul Griseldei și de cel al lui Galinsky.

— Cum ai ajuns aici, Cano?

— Nu știu. Presupun că m-a interesat povestea cu comoara. Când te-am văzut ieri îndepărtându-te, m-am gândit că as putea să-ți dau o mână de ajutor și m-am întors la Puerto Nuevo. Mi-am petrecut noaptea acolo, în zori am ajuns la Tres Vistas, chiar când prietenii noștri se pregăteau să vină încoace. Am văzut căinii morți, i-am cerut lui Mansur pușca și restul îl știi.

— Nu-i rău pentru unul care s-a desprins de toate.

— Și monedele? Nu-i așa că știi unde sunt?

— Nemernic ce ești! Ai fost aici afară tot timpul!

Cano a ridicat din umeri. A aprins două țigări și mi-a pus una în gură; am început să râdem amândoi în hohote. Aguirre a așteptat răbdător să ne liniștim.

— Știu eu unde sunt. Luați de-aici rahatul ăsta — ne-a spus și ne-a făcut semn să-l urmăm.

Afară, mai multe păsări negre se roteau în cercuri deasupra capetelor noastre.

Santiago de Chile: ultima cafea

Îmi tremurau picioarele când am trecut pragul micului bar. M-am așezat pe taburetul cel mai apropiat de ieșire, ca să privesc de acolo strada și casa. Am cerut o cafea și ospătarul a răspuns printr-o lungă dezvinovățire, care s-a încheiat cu laude la adresa Nescafe-ului. Am răspuns că nu avea importanță și în timp ce așteptam am descoperit că, în pofida căldurii, a soarelui matinal, a copacilor rămuroși, Santiago era un oraș scufundat într-o atmosferă opacă, în mod evident tristă. Orașul e trist. Așa și-a intitulat Dâaz Eterovic singurul roman negru despre Santiago, pe care l-am citit cândva la Hamburg. Orașul e trist. La naiba, Belmonte, trebuie să-ți aduni forțele ca să duci la îndeplinire cea mai importantă acțiune. Să-ți aduni forțele ca să ieși de-acolo și să traversezi strada.

Să traversez strada. Nimic mai mult, Verdnică, dragostea mea. Să traversez strada, să ating sfârșitul negru de bachelită al soneriei și voi fi cu tine, înfruntând în sfârșit realitatea ta de absență și tăcere. Mi-e teamă. Lasă-mă să termin de băut ultima cafea din toți anii ăștia de despărțire.

Din bar m-am uitat lung spre casa doamnei Ana. Rana de la picior mă mai durea încă, dar nu-mi păsa. Întorcând ceașca, am memorat pentru ultima oară ceea ce se întâmplase în îndepărtata Țară de Foc.

Cu trei zile în urmă, Aguirre se cocoțase pe acoperișul strălucitor de calamină al casei lui Hillermann. Cano îl urmă. Cu un ciocan scosese cuiele care fixau plăcuțele de zinc și dintre ele recuperaseră blestematele monede de aur. Șiret neamțul. Le dăduse cu tărațe ca să le ascundă strălucirea.

Una după alta, au căzut în locul unde mă aflam. Cu un brici am curățat stratul de tărațe și a ieșit la iveală strălucirea celor șizeci și trei de monede reci, la fel de reci ca jumătatea de lună care le împodobește, o strălucire păstrată prin ambiție de-a lungul veacurilor.

— Luați de-aici mizeria asta — a spus Aguirre. Și toată acea bogăție a rămas împrăștiată pe iarbă, lângă bălegarul cailor vlăguiți, în timp ce el, Cano, Mansur și Ana cea mută se ocupau plini de evlavie de morți.

— Presupun că trebuie să dau seamă pentru toate astea la poliție — am spus în timp ce luam monedele.

— Plecați. Dacă-i anunțăm pe jandarmi o să se ducă vorba, unii vor presupune că mai avem aur și-atunci locul ăsta se va umple de nedoriți. Luați-o din loc și aveți grijă ca rahatul ăsta să se îndepărteze de Țara de Foc. Noi știm ce-avem de făcut cu morții — a precizat Mansur.

— Are dreptate. Comorile nu sunt bune decât ca să stai de vorbă despre ele în timpul iernii — a adăugat Cano.

De pe aeroportul din Punta Arenas l-am sunat pe Kramer.

— Am gunoiul. Pe tot.

— Bravo, Belmonte. Știam eu că n-ai să mă dezamăgești. A fost greu?

— N-are importanță. Acum e rândul dumneavoastră să vă țineți de

cuvânt.

— De îndată ce voi avea obiectele pe biroul meu.

Am lăsat câteva monede pe masă și am ieșit schiopătând din bar. Orașul era în continuare trist, cu toate că era vară, cu toate că nici un nor nu se strecurase între oameni și cer, cu toate că nici o pasăre neagră nu plana deasupra capului meu, și am început să traversez strada, gândindu-mă, Veronica, dragostea mea, gândindu-mă de ce ne e atât de teamă să privim în față viața nouă, celor care am întrezărit scânteierile aurii ale morții.

Hamburg 1993 — Paris 1994

Probabil cel mai faimos scriitor chilian contemporan, Luis Sepulveda, născut la Ovalle în 1949, a străbătut încă de foarte tânăr teritoriile posibile ale geografiei și utopiei, din selva amazoniană în deșertul Saharei, din Patagonia până la Hamburg, din celulele dictatorului Pinochet pe navele organizației ecologiste Greenpeace. Din 1997 trăiește la Gijon, în Spania. Din această viață extrem de agitată a dat la iveală povestiri și romane care l-au impus imediat drept unul dintre cei mai înzestrați romancieri și nuveliști sud-americieni și nu numai. A debutat cu un volum de versuri pe când avea doar șaptesprezece ani. Trei ani mai târziu îi apărea prima carte de povestiri, intitulată *Cronicile lui Pedro Nimeni*. I-au urmat romanele *Bătrânul care citea romane de dragoste* (1989, recompensat cu Premiul Tigre Juan), *Lumea sfârșitului lumii* (1989), *Nume de toreador* (1994), *Povestea unui pescăruș și a motanului care l-a învățat să zboare* (1996), *Jurnalul unui killer sentimental*. *Yacare* (1996), *Hoț Line* (2002), volumele de povestiri *Patagonia Express* (1995), *Neîntâlniri* (1997) și *Istorii marginale* (1999), acestea din urmă apărute mai întâi în ziarul spaniol *El País*. A fost distins cu premii literare de mare prestigiu în lumea hispanică și tradus în numeroase țări.

Nume de toreador este o poveste ironică, amară, plasată la sfârșitul Războiului Rece. Eroul cărții, Juan Belmonte (care poartă numele faimosului personaj al lui Hemingway), bodyguard într-un club din Hamburg, pleacă în țara natală, Chile, în căutarea unei fabuloase comori medievale, furate din Germania nazistă în 1943. Adversarul său este Frank Galinsky, un fost agent Stasi devenit șomer în Germania unificată. Pe lângă înfruntarea palpitantă dintre cei doi, Luis Sepulveda surprinde cu o extraordinară acuitate imaginea unei lumi sfâșiate de totalitarismele secolului XX — nazismul german, regimul dictatorial al generalului Pinochet sau cel comunist din Germania de Est.